

Κ. Χ. ΣΚΕΝΔΕΡΗ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΛΕΥΚΩΜΑ
(ΠΕΛΑΣΓΟΥ)

ΕΤΟΣ ΕΝΝΑΤΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1990

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΜΟΙΩ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗ

Μητροπολιτη
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Συνάραται θεία και υποστηρίζει τών φιλοτίμων κ. κ. Συνδρομητών και λοιπών άναγνωστών, τό «Ημερολόγιον» εισέρχεται εις τό έννατον έτος.

Περί τοῦ προγράμματος δέν κáμνομεν λόγον, áφοῦ τοῦτο εἶναι γνωστόν εις τοὺς παρακολουθοῦντας τήν έκδοσίν του áπο τό 1931.

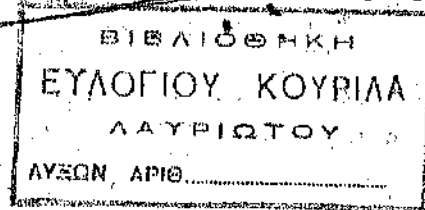
Ἡ ἐκτίμησις τοῦ σεβαστοῦ Κοινοῦ ἀποδεικνύεται καί ἐκ τῆς ἐπανεκδόσεως πολλῶν τευχῶν ὡς λ. χ. τῶν ἐτῶν 1932, 1934, καί 1936. Τοῦτο συντελεῖ ὥστε παρά τήν κριθείσαν δλων, ἡ τιμή τοῦ συγγράμματος ἡ ἡ κανονισθεῖσα τῆ 1191, δια νά εἶναι προσιτή εις δλων τὰ βαλάντια,

Ἄθηναι τῆ 10 Ἀγοῦστου 1939

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ

Κ. Χ. ΣΚΕΝΔΕΡΗΣ

Πάν ἀντίτυπον φέρει τήν ὑπογραφήν τοῦ ἐκδότου.

Ὁ Αφροσιπής Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος δ' ΙΓ'.

Ὁ Λαοφιλής Βασιλεὺς Γεώργιος δ' Β'.

Α. Α. Β. Β. Ἰμπεράτορες Γεώργιος Β΄ καὶ Φρειδερίκη.

Ὁ Δημιουργὸς τῆς βιβλιογραφίας
κ. Ἰωάννης Μετζίς

ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ 4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

— Γιατί χαίρεται ὁ κόσμος καὶ χαμογελάει πατέρα ;
 — Γιατί λάμπει ὁ ἥλιος ἔτσι, γιατί φέγγει ἔτσι ἡ μέρα ;
 — Γιατί σὸν αὐτὴ, παιδί μου, τὴν ἡμέρα τὴ χρυσή
 Ποῦ τὴν χαίρεσαι καὶ σὺ,
 Στέρεψε τὸ μαῦρο δάκρυ, κλείσανε πολλὰς πληγὰς
 Ἄψηλόσανε τὸ στάχτυ
 Κι' ἕνα γύρω δλα τὰ βράχια
 Ἐγινήσανε ἀνθοβόνια καὶ χρυσοπηγές,
 Μιὰν ἡμέρα σὸν ἐτούτη τὴν δλόφωτη μ' ὄρατα
 Σεδηπλώθηκε καὶ πάλι ἡ γαλάζια μας σημαία
 Ποῦχει τ' οὐρανοῦ τὸ χρώμα
 Καὶ σκεπάζει τ' ἄγιο χῶμα
 Ποῦ εὐλύθερος πατᾶς
 Κι' ἔτσι μὲ χαρὰ κι' ἐλπίδα
 Για μὴν ἐνδοξη Πατρίδα
 Ἡ σημαία κυματίζει μ' ἕνα ΤΑΝ ἢ ΕΠΙ-ΤΑΣ.
 Μιὰν ἡμέρα σὸν ἐτούτη ποῦ χτυπᾶνε ἡ καμπάνες,
 Ποῦ τὴν τραγουδοῦν οἱ νέοι καὶ δοξολογοῦν οἱ μάννες
 Ἐγινε σὸν πρῶτα πάλι
 Ἡ πατρίδα μας μεγάλη
 Δοξαμένη κι' ἰσχυρή
 Κι' ἔτσι σὸν τὴν ἀντικρύξεις
 Ἐτσι πάλι τὴν γνωρίζεις.
 « Ἴθι γνωρίζεις ἀπ' τὴν κόρη τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερή ».

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Μεταξὺ τῶν συνεργῶν τοῦ « Ἡμερολογίου »
 ἑφέτος συγκαταλέγεται καὶ ὁ γνωστός ἱστοριο-
 γράφος καὶ λογογράφος κ. Δημ. Γατόπουλος

Κατὰ τὴν διεκκείαν τοῦ Ἀγῶνος τοῦ 21, ἀρκετοὶ ἐθε-
 λανταὶ προσήρχοντο ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ ἐξωτερικοῦ.
 Οἱ περισσότεροὶ ἐξ αὐτῶν ἐζήτησαν βαθμοὺς καὶ χρήματα.

Ὁ κ. Δημ. Γατόπουλος

Μερικοὶ, μάλιστα, ἐπιλοδοῦσαν νὰ γίνουεν εἰς τὴν πτωχὴν
 Ἑλλάδα ἀρχιστράτηγοι καὶ κυβερνήται, ἐνῶ ἐλάχιστοι
 ἐκινῶντο πράγματι ἀπὸ ἐλατήρια φιλελληνισμοῦ.

Ἐνα πρῶτ, εἰς τὸ Ναύπλιον, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελε-

στικός Κουντουριώτης, συνμιμλει με τὸν Παπαφλέσσαν περὶ τῶν ξένων ἐθελοντῶν, ξεχωρίζοντας τὰ δνόμιτα τῶν πραγματικῶν φιλελλήνων, πού ἤρχοντο διὰ τὰ πολεμῆσαν ἀφιλοκερδῶς ὑπὲρ τοῦ Γένου. Διαρκούσης δὲ τῆς συζητήσεως αὐτῆς, ἀνηγγέθη εἰς τὸν Πρόεδρον ἡ ἐπίσκεψις ἑνὸς ἀγνώστου Ἴταλοῦ ἀξιωματικοῦ, κομιστοῦ σουσατικῆς ἐπιτολῆς τοῦ Μαυροκορδάτου.

Ὁ Κουντουριώτης, διατάξας νὰ εἰσέλθῃ ὁ Ἴταλὸς ἀξιωματικός, ἐστράφη ταυτοχρόνως πρὸς τὸν Παπαφλέσσαν καὶ τοῦ εἶπε :

— Δίχως ἄλλο, θὰ εἶναι κανεὶς λιποτάκτης στρατιώτης, πού ἔρχεται σὴν Ἑλλάδα νὰ γίνῃ στρατηγός.

Ὁ Ἴταλὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Προέδρου. Ἦτο ἕνας ὑψηλὸς κύριος, σαράντα περίπου ἔτων, ἀμέμπτου καὶ σοβαροῦ παρουσιαστικοῦ.

Ὁ Πρόεδρος τὸν ἐδέχθη μὲ ψυχρὰν ἐπιφυλακτικότητά καὶ ἐπερίμενε τὴν ὁμιλίαν του. Ἐκεῖνος διεκλήθη καὶ εἶπε :

— Γνωρίζω πολὺ καλά, κύριε, ὅτι εἴσθε ἀνδρεῖος στρατιώτης καὶ ἀνάρητος πολίτης. Σὰς ἐθαύμασα ἀπὸ μακρὰ καὶ χαίρω ἐγκαρδίως πού σὰς βλέπω καὶ ἀπὸ κοντὰ. Μὲ στέλλει ὁ κύριος Μαυροκορδάτος καὶ ἔρχομαι νὰ ζητήσω τὴν ἄδειαν, ὅπως πολεμήσω καὶ ἐγὼ ὑπὸ τὰς σημαίας σας.

Ὁ Κουντουριώτης ἐξηκολούθει γὰ τὴν ἀκοή μὲ προσοχήν, χωρὶς ὅμως νὰ μετριάσῃ καὶ τὴν ἐπιφυλακτικότητά του. Εἰς μίαν στιγμήν τοῦ εἶπε :

— Ἐξ ὀνόματος τῆς πατρίδος μου σὰς εὐχαριστῶ ἀλλὰ φθάνετε σὲ στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποῖαν δὲν ἔμπορεῖτε νὰ περιμένετε ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα παρὰ μόνον στενοχωρίας...

Ὁ ἀγνώστου Ἴταλὸς ἔμεινεν ἀδιατάρακτος. Καὶ ἀπήντησε :

— Εἶμαι συνηθισμένος στὰς στενοχωρίας. Γνωρίζω βεβαίως καὶ ἡ Ἑλλάς ἐύρισκεται εἰς στενόχωρον θέσιν καὶ ἔχει ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ τελευταίου στρατιώτου. Εἶμαι λοιπόν, στὰς διαταγὰς σας!

Ὁ Πρόεδρος συγκινηθεὶς εἶπεν :

— Ἡ Ἑλλάς δέχεται τὰς ὑπηρεσίας σας. Σὰς εὐχαριστῶ.

Καὶ ἔτεινεν ἀκαλοῦθως τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Ἴταλὸν ἀξιωματικόν.

Ἀπὸ τότε, ἀκτινοβολῶν ἀπὸ χαρὰν, ἔσκυψε καὶ ἐφίλησε τὸ χεῖρ τοῦ Προέδρου, φιθυρίζων :

— Γκράτοτε πάντε ἐσολέντα.

Ἄλλ' ὁ Πρόεδρος, παρ' ἄλλην τὴν συγκίνησίν του, δὲν εἶχε πεισθῆ ἀκόμη περὶ τῆς ἀγνότητος τῶν φιλελληνικῶν κλισθημάτων τοῦ ἀγνώστου ἐκείνου ἐθελοντοῦ.

— Τώρα, τοῦ εἶπε, μένει νὰ κανονίσωμεν ἕνα ἄλλο ζήτημα. Ποῖον θαθμόν ζητεῖτε :

— Ἦν τοῦ στρατιώτου... εἶπεν ἀμέσως καὶ ἀποφασιστικὰ ὁ ἐθελοντής.

Ὁ Πρόεδρος ἐξεπλάγη καὶ ἠρώτησε μὲ περιέργειαν :

— Στρατιώτου ; . ἕπλοῦ στρατιώτου ; Ἄλλὰ δὲν εἴσθε ἀξιωματικός ;

— Μάλιστα, γενναϊότατε !

— Καὶ ποῖον θαθμόν ἔχετε εἰς τὴν πατρίδα σας,

— Ἐπουργός τῶν Στρατιωτικῶν !

Τότε ἡ ἐκπληξίς τοῦ Προέδρου ἐβγήκεν ἀπὸ τὰ ὄριά της. Ἄλλ' ὁ ξένος μὲ τὴν ἴδιαν ἀταραξίαν ἐξηκολούθησε.

— Γνωρίζω, κύριε Πρόεδρε, τὸν σκληρὸν βίον τοῦ στρατιώτου. Ἐπίσης ἐγνώρισα τὴν ἐξορίαν, τὴν φυλακὴν, τὴν δυστοχίαν τὴν πείναν' καὶ κομμῖα ἀνθρώπινος κακουχίας. μὲ εἶνε ἀγνώστου. Ἐπιθυμῶ νὰ καταχθῶ ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης καὶ ὄχι ν' ἀποκτήσω θαθμόν, τιμὰς καὶ πλοῦτη. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς σας ἐτοιμάζεται νὰ προσβάλῃ τὴν Σφρακτηρίαν, σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ κατατάξετε εἰς τὴν φρουρὰν τῆς νήσου ἐκείνης ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Μαυροκορδάτου. Κάτι θὰ μπορέσω νὰ κάμω καὶ ἐγὼ...

Ἀσυγκράτητος τότε ὁ Πρόεδρος ἀπὸ τὴν ἐκπληξίν καὶ μὲ τὰ δάκρυα εἰς τὰ μάτια τὸν ἠρώτησε :

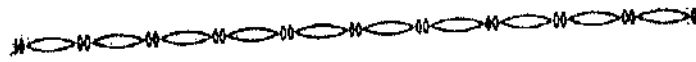
— Πῶς ἐνομάζεσθε κύριε ;

— Έγεννήθη ἐν εἰς τὸ Σαμπιλιάνο τὸ Πεδερντίου. Καὶ ὀνομάζομαι Σαντόρε Σανταρέζα.

Ὁ Κουντουριώτης ἐνηγκαλιόθη ἀμέσως τὸν γενναῖον καὶ εὐγενῆ φιλέλληνα καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν Παπαφλέσσα εἶπε:

— Φίλε μου, συνόψευσέ, ἐπὶ παρακαλῶ, τὸν ἔθνεξον καὶ εὐκρινῆ αὐτὸν φίλον τῆς Ἑλλάδος μέχρι τῆς Σρακτηρίας. Καὶ πῆς εἰς τὸν Μαυροκορδατον, ὅτι ὁ Σανταρέζας ἔκανε τὸν Κουντουριώτην νὰ κοκινίσῃ ἀπὸ τροπικῆν διὰ τὴν δυσπιστίαν καὶ τὴν ἀποθάρρυνσίν του.

ΔΗΜ. ΓΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Ὁ Ἐδουάρδος δούξ τῆς Ρωσίας, ὁ ὀπαῖος ζῶντος ἐπὶ τὴν ἐποχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Ἄγγλα: Ἐλισάβετ, πεθαίνουσας ἄφησε αἰοὺς ἀπογόνους τὸν ἐς ἀκόλουθες τέσσαρες συμβουλίας:

— Νὰ εἶσαι πάντοτε ἀπασχολημένος μὲ κάτι, δηλαδὴ καὶ μὴ μένης ποτὲ ἀργός.

— Νὰ ἔχῃς πάντα ἐπὶ τὰ μάτια σου τὸ ἀποτέλεσμα τῶν πράξεών σου.

— Νὰ φροντίσῃς νὰ ἀποκτήσῃς ἕνα τουλάχιστο φίλο.

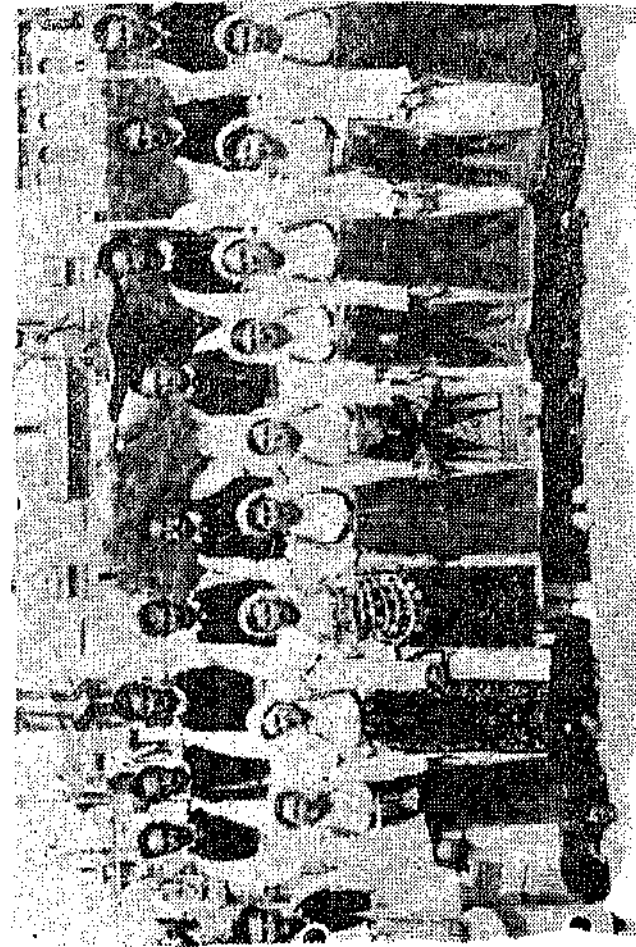
— Νὰ συλλογίζῃσαι πρὸ πάντων τὸν ἑαυτὸν σου.

Αἰγῶνοι.— Πῶς γνωρίζεις τὴν παλιὰ κόττα ἀπ' τὴ νέα;

— Ἀπὸ τὰ δόντια.

Τί λές; Ἄδιδό γίνεται σ' ἄλλαγα. Ἡ κόττα δὲν ἔχει δόντια

— Ἐχω δμως ἐδῶ.

Ἀντιπρόσωποι Δεληφῶν

(Ἐκ τῶν ἐοικῶν τῆς ἄτης Ἀδελφότητος)

Ο ΚΥΡ—ΓΙΑΝΝΗΣ

Είς μίαν χωμόπολιν ζούσαν ένα εύτυχισμένο ανδρόγυνον. Τοῦτο εἶχε ἓνα μονογενές κορίτσι, ἀλλὰ καὶ φιλόθεον καὶ καχεκτικόν, ἡλικίας ἀρκετὰ μεγάλης.

Κάποτε ἀρρώστησε σοβαρὰ. Πρὸς κλήθηνσαν ὅλοι οἱ ἰατροὶ τοῦ τόπου, ἀλλὰ κανεὶς δὲν κατώρθωσε νὰ τὸ κάμῃ καλὰ.

Ἡ μητέρα τοῦ κοριττοῦ ἔλεγε πάντοτε τοῦ ἀνδρός τῆς πῶς δὲν φαιναίει καὶ τὸν κύρ Γιάννη νὰ τὸ ἴδῃ. Κάτι θὰ ξέρῃ καὶ αὐτὸς που ἔκαμε τόσα χρόνια στὴν Πόλι.

—Ἐδῶ τόσοι ἰατροὶ ἀπεκρίνετο ὁ κατάρax καὶ δὲν τῆς ἔκαμαν τίποτε, ὁ κύρ Γιάννης θὰ τὴν κάμῃ καλὰ;

Ἐπειδὴ ἡ ὑγεία τοῦ κοριττοῦ ἔλονεν ἐχειρατέρευεν, ἀπεφάσις νὰ τὸ πάγῃ στὴν Εὐρώπην.

—Μὰ τί θὰ κάμῃ στὴν Εὐρώπῃ, ἀφοῦ δὲν τὴν εἶδε ὁ κύρ Γιάννης.

—Ἀφῆσέ με ἤσυχον Χριστιανὴ μου ἔλεγε ἐπανελάμβανων ὁ οὐζυγας.

Τὴν πηγαίει στὴν Εὐρώπην. Ἡ ἀσθένεια ἐξακολουθαῖεν στὴν ἴδιαν κατάστασιν.

—Ἐ! τώρα ποῦ ἀπελπίσθηκα λέγει ὁ κατάρax ἄς ἴθῃ καὶ ὁ κύρ Γιάννης ποῦ ἔκαμε τόσα χρόνια στὴν Πόλι!

Ὁ κύρ Γιάννης προσκαλεῖται, καὶ μπαίνει μὲ σοβαρότητα. Βλέπει κατὰματα τὸ κορίτσι χωρὶς νὰ τὸ ῥωτήσῃ.

Ἐξακολουθεῖ νὰ τὸ κυττάξῃ. Ὅλοι κρέμονται ἀπὸ τὴν διάγνωσιν τοῦ κύρ Γιάννη, ὁ ὅποιος ὄλονεν θροντα τὸ χογδρὸ κεχριμπαρένιο κομπολόγι αὐτοῦ.

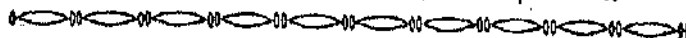
Ἐπὶ τέλους μετὰ ὀλιγόλεπτον ἀγωνίαν τῶν γονέων καὶ λοιπῶν συγγενῶν ὁ κύρ Γιάννης ἀποφαίνεται.

—Τὸ κορίτσι δὲν ἔχει τίποτε. Θέλει πανδρεῖξ. Νὰ εἰ θέλει....

Ἄνεσάτωσις στὸ ανδρόγυνο! Ἄκουε ἐκεῖ μπροστὰ στὸ κορίτσι νὰ πῇ τέτοιο λόγο! Τὸν παληάνθρωπο! Βρυσὶς καρκελιῆς κατὰ τοῦ ἰατροῦ εἰς τὴν δόσκαλαν θέσιν τοῦ ὀποιοῦ ἐπεμβαίνει τὸ κορίτσι καὶ λέγει:

—Μὴ τὸν κτυπᾶτε τὸν ἀνθρώπον. Ἀφῆσατε τὸν νὰ πῇ τὴν γνώμην του... Κάτι θὰ ξέρῃ βέβαια ὁ κύρ Γιάννης ποῦ ἔκαμε τόσα χρόνια στὴν Πόλι...

Εἶναι περιττὸν νὰ ποῖμαι ὅτι τὸ κορίτσι εἶδε τὴν γειάου μόνον ἀπὸ τὴν συνταγὴν τοῦ κύρ Γιάννη. Σ.

(Ἐκ τῶν ἐστῶν τῆς 4ης Ἀυγούστου)

Ἀντιπροσωπεῖα Διόπεση Ἀττικῆς

(Ἐκ τῶν ἐορτῶν τῆς 4ης Δεκεμβρίου)

Ἀντιδραστήρια Χανίων

† ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΗΦΑΡΗΣ

Τὴν 25 Ἰουλίου ἡ οἰκογένειά του, ὡς καὶ ἡ δημοσιογραφικὴ τριαδὴ ἐπέθευσαν ἕνα πολύτιμον μέλος των, τὸν Γιάννη Κουτήφαρη!! τὸν σεμνὸν τοῦτον οἰκογε-

† Ὁ Ἰωάννης Κουτήφαρης

νειόρχην καὶ φιλότιμον ἐργάτην τοῦ καλάμου, τὸν εἰς πάντας ἀνπροσήμερον καὶ μετρίχιον, τὸν τιμῶντα τὸν τε δαυτὸν καὶ τὴν Πατρίδα τὴν ὅποιαν ἴσασιν πολλὴ ἠγάπησε.

Καὶ πᾶσις δὲν ἔκλανος καὶ ποῖος δὲν ἔχρει δάμνημα θερμὰ διὰ τὴν ἀπώλειαν ταύτην;

Ὁ ἀλησμόνητος Ἰω. Κουρήφαρης κατήγειο ἐκ Καλαμῶν, εἰσῆλθεν νεώτερος εἰς τὸ δημοσιογραφικὸν ἐπάγγελμα εὐδοκίμησας εἰς αὐτὸ καὶ διακρινόμενος διὰ τὴν χρησιμότητα τοῦ ἤθους του καὶ τὸν ἡγεμον χαρακτῆρά του, ὁ ὅποιος τοῦ ἐξοφάλλισεν ἀμέριστον τὴν ἀγάπην τῶν συναδέλφων του.

Ἐσχάτως δὲ εἰς τὸ Ὑφυπουργεῖον Τύπου καὶ Τουρισμοῦ ἐπέδειξε τὰ μεγάλα προτερήματα ἐκτιμηθέντα ὑπὸ τῶν προϊστακμένων καὶ συναδέλφων του.

Διὰ τοῦτο τὴν εἰς τὸν Ἰ. Νῶν Ἁγίου Κωνσταντίνου (Ὁμονοίας) τελευτήσαν κηδεῖαν του, παρηκολούθησαν οἱ ὑφυπουργοὶ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Θ. Νικολοῦδης, Δημοσίας Ἀσφαλείας κ. Κ. Ματαδάκης, Ἀγορανομίας κ. Ζαφειρόπουλος, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου Τύπου, τὸ προεδρεῖον τῆς Ἐνώσεως Συντακτῶν, διευθύνται ἐφημερίδων, συνάδελφοι τοῦ μεταστάσιος καὶ πλήθος κόμου. Ἐπὶ τῆς σφραγίδος τοῦ ἐκλιπόντος δημοσιογράφου κατετέθησαν πλεῖστοι στέφανοι.

Τὸν νεκρὸν ἀνεχαιρέτησε διὰ συντόμου, ἀλλὰ συγκινητικῶς λόγου ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Μιχ. Παπαστρατηγάκης, ἐκ μέρους δὲ τῶν συναδέλφων του ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἐνώσεως Συντακτῶν κ. Β. Ζερβέας, ἐξάγοντες ἀμφότεροι τὸν ἀδαμάντινον χαρακτῆρα καὶ τὴν πρὸς τὸ καθῆκον ἀφοσίωσιν τοῦ μεταστάσιος.

Τὸ «Ἐ γ κ υ κ λ, Ἡ μ ε ρ ο λ ό γ ι ο ν», «Πελασγοῦ» ἀπὸ πέρισιον εἶχε τὴν τιμὴν ἐν τῶν συγκαταλέξῃ μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν του.

Πάντε ἡμέρας πρὸς τῆς ἀδοκίμου τελευτῆς του, ἀπέπειθεν ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸ Ἡ μ ε ρ ο λ ό γ ι ο ν τὸ κάτωθι λαογράφημα.

Η ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

Δημιουργὸς δεκαεφτά παιδιῶν, ὄλων σχεδὸν ἀνηλίκων, μὲ τῆς δύο γυναῖκες ποῦ εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ πάρῃ τὴ μίαν

κατόπιν τῆς ἄλλης ὁ Βασίλακας ὁ Σχιζας, εἶχε θρεθῆ σὲ μίαν οἰκτρά κατάστασιν κηελισίας ποῦ μονάχῃ ὁ θάνατος θὰ τὸν ἐλύτρωνε ἀπὸ τὰ δειχνά του.

Τὰ Χριστοῦγεννα εἶχαν περάσει ὅπως — ὅπως ἀλλὰ τῶρα ἐρχόταν ἡ Πρωτοχρονιά καὶ τὰ μικρὰ ἤθελαν τὰ ὄψα τοῦ Ἁγίου Βασίλη καὶ ἡ οἰκογένεια ἤθελε ψωμί καὶ τὰ ἄλλα χρειώδη. Ἐπὶ πλέον ὁ Βασίλακας ἤθελε νὰ γιορτάσῃ τὴν ὀνομαστικὴν του γιορτῆν ἢ μάλιστα αὐτὸς ὁ δυστυχὴς δὲν ἤθελε ἀλλὰ ἤθελε τὸ τρυφερὸν τοῦ ἡμῶν, ἢ καλὴν συμβίβια του, ἢ Ἐικουστή.

— Χρονιάρα μέρα καλὴ. Εἶνε γρουτουζιά κυρὰ Ντουντοῦ μευ νὰ μὴ γιορτάσομε!

Ἀλλὰ πῶς νὰ γιορτάσομε. Τὰ Χριστοῦγεννα τὰ κανόνισαν μὲ κάτι βοηθήματα ἀπὸ τὸ Φιλόπτωχο ταμεῖο, μὲ κάτι φιλοδωρήματα τῶν γειτόνων καὶ τῶν ἄλλων φιλοθρώπων, ἀλλὰ τῶρα ποῦ ἔρχεται αὐτὸς ὁ εὐλογημένος ὁ Ἅγιος Βασίλης ἀπὸ τὴν Καισαρεία πῶς θὰ γιορτάσῃ τὸν ἀρχμόν του;

Μαύρη ἀπελπισία εἶχε καταλάβει τὸ Βασίλακα. Τὰ παιδιὰ ξεφώνιζαν διαρκῶς. Ζητοῦσαν ψωμί, παιγνίδια, ὄψα. Ὁ Βασίλακας ἔκαμε μίαν δόλτην καὶ πάλι ξαναγόρισε στὸ φτωχικὸν τοῦ ἀπογοητευμένος. Κανεὶς δὲν τὸν εἶχε προσέξει, κανεὶς δὲν εἶχε ἀντιληφθῆ τὴν θανάσιμην ἀπελπισίαν του. Τί νὰ κάμῃ; Πῶς θὰ ἀντιμετωπίσῃ αὐτὴ τὴν περίστασιν; Ἐσκέφθηκε. Ἐσκέφθηκε πολὺ καὶ ἔπεισε τὸν ἐαυτὸν τοῦ οὐ τίποτε δὲν ἔμενε πλέον ἄλλο ἀπὸ τὴν αὐτοκτονίαν. Ἐπρεπε νὰ τερματίσῃ αὐτὴ τὴν ἀθλία ζωὴν του καὶ ἔγεινόταν ἔπειτα ὅτι ἤθελε.

***

Ἦταν πρῶτὴ παραμονὴ Πρωτοχρονιάς. Ἐφυγε ἀπὸ τὸ φτωχικὸν τοῦ καὶ σ.γ.α.—σιγὰ περιπλανώμενος εὐρέθη στὸ Φάληρον. Ἐκεῖ τὸν εἶχαν φέρει τὰ δῆματά του. Ἐκεῖ τὸν ἀδηγοῦσαν ἢ σκέψεις του χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ. Ἐπλησίασε πρὸς τὴν πλαζ καὶ ἄρχισε νὰ σκέπτεται. Νὰ αὐτοκτονίῃ ἢ ὄχι; Καὶ μὲ τὰ τρία ὄψανά πάλι γλυκεῖα εἶνε

ἡ ζωὴ δὲως λέγει καὶ κάποιο λαϊκὸ τραγουδί. "Ἐφθάσε ὡς τὴν ἐξέδρα. Νὰ πέση σὲν θάλασσα ἀπὸ ἐκεῖ ; "Οχι καλλό-
τερα εἶνε νὰ σκεφθῆ ἀκόμα. "Ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὴν ἐξέ-
δρα κι' ἔφθασε πάλι σὲν πλάξ κι' ἄρχισε νὰ πηγαίνοῦρ-
χεται κατὰ μῆκος μὲ βήματα ἀργά, κουρατωμένα, μὲ τὸ
καφάλι κάτω σκεπτινός, ἀξιοδάκρυτος. "Ἄν ἔκερτε στὴ
θάλασσα τί θὰ γινόταν ἢ οἰκισμένη σου, ἢ καλὴ τοῦ συμ-
βία ἢ Ἐκκουστή ποῦ τὴν εἶχε πάρει ἀπὸ ἔσωτα, ἢ διμοιρία
τῶν παιδιῶν σου ; "Ἀλλὰ ἦταν καὶ ἓνα ἄλλο ἀκόμα ἐμπό-
διο. Γιατί νὰ χαλάσῃ τὸ καινούργιο κοστούμι τοῦ ποῦ μὲ
χλίμα θάσκανα κατώρθωσε πρὸ ἡμερῶν νὰ ἀποκτήσῃ χάρις
στὴ φιλανθρωπία ἐνός κλινοῦ γείτονά του ; Νὰ γδουπῇ λοι-
πόν καὶ νὰ πνιγῇ γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὸ κοστούμι του, τὸ
ὅποιον θέβαια θὰ παρέδιδε ἢ ἔξουσία στοῦς κληρονόμους
του. "Ἀλλὰ πάλιν ἔτι ὡς ποῦ νὰ πνιγῇ αὐτός τοῦ ἄρπαζαν
τὸ κοστούμι, ἔξω ποῦ θὰ τὸ ἄφηνε ἀδέσποτο, στὰ χέρια κα-
νενός λιποδύτη ; "Ὅλες αὐτὲς ἢ σκέψεις στριφογύριζαν
μέσα σὲ σκοτισμένο μυαλό του καὶ τοῦ ἔμεναν μεγαλει-
τερη ζάλη. Γύρω δὲν ὑπῆρχε ψυχὴ ζῶσα. Τὸ ξεροδάρι φυ-
σοῦσε κι' ἐπάγωνε τὰ πάντα. Μὰ δὲν ὑπάρχει λοιπὸν κανεὶς
νὰ τὸν ἀπολυτρώσῃ ἀπὸ τὴ δύσκολη θέσι του, ἔν ὑπάρχει
κανεὶς χριστιανός νὰ λύσῃ τὰ δεσμά του ; Ἐμπρός λοιπόν !
Θὰ πέσῃ στὴ θάλασσα, θὰ πνιγῇ τέλος πάντων δπως—δπως
κι' ἔτι δέφεται ὁ κόσμος. Καὶ προχωρεῖ ἓνα—δύο βή-
ματα. Βαρφικὰ στὴ σκοτισμένη ἀκοή ἔφθασε μὲ φωνή.

—Βασιλη ! Βασιλακα !

"Ἐστρεψε τὰ σκοτινιά του βλεῖματα καὶ εἶδε τὴ σανίδα
τῆς σωτηρίας ἐμπρός του εἰς τὸ πρόσωπο τοῦ παλαιῦ τοῦ
φίλου, ὁ ὅποιος περνοῦσε κατὰ τύχην καὶ ἀνεγνώρισε τὸν
ἠποψήφιο αὐτόχειρα καὶ ἀντελήφθη τὴν πρόθεσιν του.

—Τί κάνω ἐδῶ ; Θὰ πνιγῶ. Δὲν εἶνε ζωὴ αὐτῆ.

Καὶ ἐξιστόρησε στὸν ἄνθρωπο ποῦ παρουσιάσθη νὰ τὴν
σφῶσῃ ὅλη τὴν τραγικὴ κατάστασίν του καὶ τὰ θάσκανά του.
Καὶ τότε συνέβη τὸ θαῦμα.

"Ὁ φιλάνθρωπος φίλος ὠδήγησε τὸ Βασιλακα σὲ πλῆ-

σιότερο ταβερνεῖο ὑπὸ τὸ στομάχος του ἐπληρώθη κάθε
ἀκλεικτοῦ καὶ ἀφθόνου φαγητοῦ καὶ δρου ὁ ὀινος ἀνεκούφισε
τὴν ψυχὴ του. Ἀγῆ ὥρα ἀργότερον ὁ ὑπερήφους αὐτόχειρα
εὐρέθη μετὰ τοῦ σιστήρος του εἰς τὴν ἀγορὰν δπου ἐγένοντο
ἀφθοναὶ αἱ προμήθειαι τροφίμων. "Ἀργὰ τὸ βράδυ σὲ
φτωχικὸ σπίτι τῆς κυρὰ Ἐκκουστῆς κατέφθασε γελαστός
καὶ χαρούμενος ὁ Βασιλακος κομιστῆς μιᾶς θαυμασίας γα-
λοπούλας καὶ ὄλων τῶν ἄλλων χρειαζῶν τῆς ἡμέρας. Μιὰ
τεραστικὰ θαυμάσια ἀνεπλήρωσε τῆς προμήθειαι καθὼς
καὶ ἓνα καλὸ χαρτζηλίκην. Ἡ κυρὰ Ἐκκουστή εἶχε μείνει
μὲ ἀνοικτὸ στήμα ἀπὸ τὴν ἐπιληξί.

—Ποῦ βρήκες δλα αὐτά ; ρωτοῦσε ξεφωνίζουσα ἀπὸ τὴ
χαρὰ τῆς.

Μὰ ὁ Βασιλακος δὲν πρόσχε παρὰ πῶς νὰ ἐτοιμάσῃ γρη-
γορα τὴ φωτιά. Ἡ γειτόνισσες δὲν ἄργησαν νὰ λάβουν γνω-
σιν τοῦ χαρμοσάνου γεγονότος.

Μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν κυρὰ Νταυντοῦ εἶχαν εἰσβάλει
στὴ μικρὴ αὐλὴ τοῦ φτωχικοῦ σπιτιοῦ γιὰ νὰ εὐχηθῶν
πρὶν ξημερῶν ἢ μεγάλη ἡμέρα στὴν κυρὰ Ἐκκουστή τὰ
χρόνια πολλὰ. Ἡ λατέρνα εἶχε μυρισθῆ κι' αὐτὴ τὰ δια-
τρέχοντα καὶ εἶχε καταλάβει αὐτόκλητη τὴ θέσι τῆς σὲ μιὰ
γωνιά γιὰ νὰ συμπληρώσῃ τὰ χαρμόσυνα προσέδρια. Ἄγῃ
ἀκόμα κι' ἡ γαλοπούλα ἦσαν ἐτοιμὴ καὶ σεβδρισαμένη σὲ
«πλούσιο» γιὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη τραπέζι τοῦ Βασιλακα.
Ἡ θαυμάσια κόπηκε, ἐγινε κομμάτια καὶ τὰ κομμάτια
ἐγιναν ἀνάρπαστα ἀπὸ τὴν διμοιρία τῶν παιδιῶν ποῦ ἀπα-
ροῦσαν κι' ἐκεῖνα γιὰ τὴν ἀνέλιπτη εὐτυχία.

—Πάρτε μοῦε, φάτε θαυμάσια—ἐφώνηξε ὁ Βασιλα-
κος. Ποῖος ξέρει τί καρχαρίες θὰ μ'ἔτρωγαν αὐτῆ τῆ στιγ-
μῆ. Σήκωσε τὸ ποτήρι καὶ ρούφηξε χωρὶς νὰ ἀναπνεύσῃ
τὴν εἰκαστὴ δόσι ρετσίνας.

—Χρόνια πολλὰ. Καὶ τοῦ χρόνου... καλλίτερα!

† I. A. ΚΟΥΤΗΦΑΡΗΣ

(Ἐκ τῶν ἐσθῶν τῆς 4ης Διοόρου)

Ἀντιγόνη Κιζιγί

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Ἀφιερῶται πρὸς Ἡμερολόγιον
τοῦ ἀγαπητοῦ «Πελαγοῦ»

Ἡ κ. Ἑλένη Χ. Σωτηροπούλου

Μολονότι ξέρω ὅτι θὰ ἰσχυρῶς εἰς τὴν περιγραφὴν
μου ἐκ παραλλήλου πρὸς ἄλλαις τοιαύταις συνεργατιῶν σας,
οὐδὲ ἦντιν δὲν μυροῦσα ἂ μὴ χρῆξω δυὸ λέξεις πρὸς ἀγα-
πητὸ Ἡμερολόγιον τοῦ «Πελαγοῦ» ἀφοῦ τὸ ἀπαιτῶσε.

Αἱ ἐντυπώσεις εἰμαι ἄπλοὶ βίαις καὶ τὸ περιβάλλον
τῆς περιγραφομένης φάσεως.

Περιγραφές τοπίων ποτέ δὲν μίμνηται τὰ διαβάσει
καὶ ἀκόμη περισσότερο τὰ γράψαι. Μλορῶ δμως περι-
γραφήματα τὰ πῶ τὸ τοιοῦθω μὲν αὐτὸς διάφορες φυσικῆς ὁμο-
φιᾶς τοῦ ἐπιπέδου καὶ μάλιστα διὰ τὴν πύσην ὁ ἥλιος.

Τώρα σὲ τὸ Ἀσβεστοχώρι (Ξιροχώρι πικροκτισμένο ποῦ
πάει τὸ ἐξουδατέρωσι τὸ ἀδιαχώρητο ὄλο πέτρα καὶ ἀνηφο-

ριές, χωρὶς σχεδὸν ἐξοχές, χωρὶς βλάστησι πέραν ἀπὸ τὰ
σπίτια, χωρὶς νερό) μὲ ἀρίσει τὰ πηγαινῶν μὲ ἕνα χαλάκι
σ' ἕνα βράσιμα γυνὴ καὶ ἐπιλωμένη περιμένει τὸ φάνοῦν
πρῶτα τὸ φυσικὸ τοπίο ἀπὸ τὸ κατακίτι καὶ ἔπειτα ἢ
νοχηλῆς ἀγέλη τῶν ἀγγελίδων πρὸ τῶν περνοῦν μὲ μιά μὲ τὸ
ἀργὸ καὶ ἥλιθιο περιπέτημά τού, ἔπειτα κοιτάζω τὸν οὐ-

ρανό, μὲ μικρότερον ἢ μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον τὰ συντε-
φάκια καὶ ψάχνω γιὰ τὸ πρῶτο ἄσπερι ποῦ θὰ φανῆ,
ἔπειτα γὰρ τὸ δεύτερο ἴσαστε τὸ γεμῖον ὁ οὐρανός.

Ἔμμαι ἐνήμερη γιὰ τὰ κοπάδια ἀπὸ τὸ ταξειδιώτικα
πουλιὰ ποῦ πέρασαν γιὰ τὴν χειμωνιάτικη παρτίδα τῶν,
χειλιόδια, ἀγριόχηνες κτλ. Ἔτσι περῶ σὲ τὸ Ἀσβεστοχώρι.
Ὅσο γιὰ τὰ νοσηριὰ κέντρα δὲν δίδω πενιάρια. Ὅστε τὰ
εἶδα οὔτε μὲ εἶδαν, ἴσως πρὸς μεγάλαν ἀκαταλασμάτων γε-
στοῦν καὶ φιλῶν.

— Καὶ τώρα ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον. Ὅτι μοῦ μένει ἀπὸ
ἐκεῖ, εἶναι ὅτι προχωροῦσα ἀνεβασμένη σὲ μούλαρι σ' ἕνα
μονοπάτι οὐροῖζα σὲ γκρεμιὸ καὶ ἐπισφαλῆστατα, ὄλο
τρομάζω μὴπως σιχαβοπατήσω τὸ ζῶο. Δὲν ἤξερα ποῦ τὸ
κοιτάζω. Κάτω ἢ ἄνωσος, πάνω ἢ ὑψηλὴ χιονισμένη κο-
ρυφή μοῦ ἔφερε τὸν ἕλιγγον καὶ ἀπέναντι ἢ ἄλλη πλευρὰ
μὲ ἐξάλιζε μὲ τὴν μεγαλοπρεπῆ ὁμορφίαν τῆς καὶ τὰ διαρ-
κῶς ἐναλλασσόμενα μεγαλόπρεπα τοπία τῆς. Ὅταν ἔλασον
ὁ ἥλιος καὶ πάτησα σὲ στερεὸ ἔδαφος ἴσως ἐθαύμασα καὶ
λάτρευσα ἀνεπιφύλακτα τὸ δοξασιμένο βουνό. Οἱ ἀρχαῖοι
θεοὶ ἔλασαν... τὰ διαλέξινε τὴν κατοικίαν τους.

— Ὅσον γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν ἔπρεπε τὸ τὴν ποῦνε
Δάσος. Ἔναι ἕνα ἀπέραντο δάσος. Ἀπὸ τοῦ πατοῦσα πάντα
μὲ ἀσφάλεια. Ἔναι ἡμερη καὶ πύλιν ὁμορφῆ. Δὲν χόρταινα
τὴν διασχίω ἀπολαμβάνοντας σὲ κάθε σιχαρὴ τοῦ
μονοπατιῶν καινούργιες δαντελωτῆς ὁμορφιᾶς. Ἔναι ἕνα
ἀληθινὸ διαμάντι.

Βλέπετε πῶς ἔξεπλήρωσα μὲ διατυπωμένη ἐπιθυμία
σας; Παραδέχομαι ὅτι κατέχρησθηκα τῆς καλωσύνης σας,
καὶ ἢ φλυσιγρία μου σιάνθηκε ἀκατάσχετη καὶ ἀνεργή. Μὴ
ἀμαρτία δμολογουμένη οὐκ ἔστιν ἀμαρτία.

Θεοπένη

Ἐλένη Χαρ. Σωτηροπούλου

Τὸ Περσὲν ἀγαθὸν Πιάστισμα

ΠΩΣ. Ο ΙΑΤΡΟΣ ΖΑΜΠΑΚΟΣ, ΕΓΙΝΕ ΠΑΣΣΑΣ

Ἰσοῦ ἐνεκὶ ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ βαρέως μορφῆς, μὴ ἐνδοσυνεμένη ὀδοντοκλή τοῦ Χαμίτ, ἡ κατάστασις τῆς ὀφθαλμίας ἔβαινε ἐπὶ τὰ χεῖρα παρ' ὄλας τὰς βεβηθείας τῆς ἐπιστήμης τὰς παρεχομένας ὑπὸ τοῦ ἀνακτορικοῦ Ἀρχιάτρου τοῦ Γιλνιζ. Ὁ Χαμίτ κατέστη δόσθυμος καὶ εἰς ἄκρον νευρικός. Ἀκηλυσισμένος, ἠρώτησε τὸν Ἀδλάρχην του ἐὰν ὑπῆρχε εἰς τὴν Πόλιν ἄλλος τις Ἰατρός δυνάμενος νὰ σώσῃ τὴν κινδυνεύουσαν τυφικὴν. Ὁ Ἀδλάρχης ἀνέμασε τὸν Ζαμπάκον ἄρτι ἐκ Γερμανίας ἐλθόντα εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ χαιρόντα ἐξαιρετικῆς φήμης. Ὁ Σουλτάνος ἀμέσως ἠρώτησε περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἱατροῦ, καὶ διὰν ἐπιληροφορήθη ὅτι ὁ προτεινόμενος ἦτο νεαρός, ἠρώτηθη νὰ τὸν κάλῃ εἰς τὰ Ἀνάκτορα ἐκ Σηλοουλίας, μὴ τυχόν νεαρός καὶ γκισσοῦρος ἴδῃ τὰ περίφημα κάλλη τῆς ὀδοντοκλή του. Ἐπειδὴ δμως, ἡ κατάστασις τῆς ἀσθενοῦς ἐχειροτέρευε καὶ οὐκ ἔτι πολλῆς σκέψεως, διέταξε τὸν Ἀδλάρχην του ν' ἀποστείλῃ τὴν ἀνακτορικὴν ἀμαζαν εἰς τὸ σπίτι τοῦ ἱατροῦ, διὰ νὰ μεταφέρῃ τὸν νεαρὸν ἀσκησιάζην εἰς τὸ Γιλνιζ.

Ὅταν ὁ Ζαμπάκος εἰσῆλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀσθενοῦς καὶ ἀντίκρουσε τὸν αἰμοσυαγῆ Σουλτάνον ἰσχυμένον παρὰ τὴν κλινὴν τῆς ἀρρώστου νὰ τὸν παρατηρῇ μὲ τὸ ἐρευνητικὸν του βλέμμα πρὸς ἕλεγε πολλά, ἤσυχισεν νὰ χάσῃ τὴν ψυχραιμίαν του, ἰδίως διὰν ὁ Χαμίτ τοῦ ὑπέμνησε τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας του, καὶ τὴν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐκπέμπασίν του, ἐὰν τυχόν ἤθελεν ἐπέλθῃ τὸ μοιραῖον εἰς τὴν ἀρρώστον. Φαντασθῆτε τὴν θέσιν τοῦ ἱατροῦ κατὰ τὴν ὄραν ἐκείνην, κατὰ πόσον θὰ ἠτόνατο νὰ ἐνταρφεῖ εἰς τὰ περι-

φρημα κάλλη τῆς ἐξαιαζομένης ἀρρώστου μετὸν Σουλτάου ἐπινω ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Ἐν τοῦτοις διατήρησε τὴν ψυχραιμίαν του καὶ προέβη εἰς Μαν προσευκτικὴν καὶ ἐμπειστατωμένην ἐξέτασιν τῆς ἀσθενοῦς.

Ἐκεῖνο ἄνωγ ποῦ δὲν ἐπεριμενε ποτὲ νὰ πιάθῃ, ἦτο δι' ἐκείνου ἕνα τῆ λήξει τῆς ἐξαιαζομένης, εἶδα τὸν Χαμίτ νὰ τὸν πλησιάζῃ καὶ νὰ φασὴ τὴν ἀνωθεν τῶν μηρῶν καὶ κάτωθεν τῆς ἡβικῆς συμφύσεως εὐρισκομένην ἐν πλήρει ἡρεμίᾳ χώραν καὶ ν' ἀνθίσῃ ἱκανοποιητικὸν μεύλαμα εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Σουλτάου, ὅστις ἔμεινε τελείως εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αὐτοψίας. Μεθ' οὗ, ἀφοῦ τὸν ἐκτύπησε χαϊδευτικὰ εἰς τὸν ὤμον, τοῦ εἶπε δι' ἐάν ἡ ἀσθενὴς ἰαθῇ, θὰ τὸν διώριζε διὰ φαρμακίου ἰατρῶν τῶν ἀναντόρων μετὸν τίτλον τοῦ Πασῆ, πράγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἐγένετο ἐφ' ὅσον καὶ ἡ κατὰστασις τῆς ἀρρώστου, ἤρχισεν νὰ βελτιοῦται ἐπαισθητῶς μέχρις οὗ ἐπὶ πληρῆς ἰασις.

Ἐπομένῳ ἔτι τὸ πάθημα τοῦ συναδέλφου θὰ εἶναι μοναδικὸν εἰς τὰ χρονικά τῆς ἐξισκῆσεως τοῦ ἐπιγγέλματος, δι' οὗ καὶ ὡς πρωτότυπον τὸ ἀναφέρω, ἀφοῦ κατόπιν λεπτομεροῦς ἐρεῦνης ἐν τῇ ἡμετέρᾳ καὶ ξένη... βιβλιογραφίᾳ οὐδαμοῦ ἀνεύρομεν ἀναφερομένην τιαυτὴν χειρονομίαν καὶ μάλιστα Ἐψηλὴν, γενομένην ἐκ μέλους Σουλτάου πρὸς μέλος Ἰατρικοῦ σώματος.

Α. Α. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Ἱατρός

ἌΟ οελεμης ελιτοκῆπτης ρωιῶει τὸ μικρὸ τοῦ σπιτιοῦ.

—Τὶ ὄρα θὰ καθήσκει νὰ φῶτε;

Καὶ ὁ μικρὸς ἀπαντᾷ ἀφελῆστατα.

—Ἀκοῦσαι νὰ λέγει ἡ μαμά δι' οὗ φῶμε ὅτιαν φύγετε!..

ἌΕ παντριεμένη φίλη—Βλέπεις ἔχω τὴν ἴδια εἰλητὴ μὲ τὴν γυναῖκά σου.

ἌΟ παντριεμένος φίλος—Ἀλήθειαι. Μὰ ποῦ τὸ ξέρεις εἰ;

—Μοῦ ἰδλεγε ὁ ἀντρας μου ἐχτιὰς τὸ βράδυ.

Ἀντιπροσωπία Κρήτης

(Ἐκ τῶν ἐσφῶν τῆς 4ης Δεκεμβρίου)

Ο ΣΕΛΕΜΗΣ

Και ποῖος δὲν γνωρίζει τὸν σελέμη· τὸν προσκολλόμενον εἰς κάθε παρῆν, φθάνει νὰ τοῦ εἶναι ἕνας καὶ μόνον γνωστὸς ἀπ' αὐτήν. Ἐνῶ ὁ καθένας βγαίνοντας ἀπὸ τὸ σπίτι λογαριάζει καὶ τὰ ἀπαραίτητα μικρὰ ἐξοδα τῆς ἡμέρας, ὁ σελέμης δὲν σκοτίζεται ἀπ' αὐτά, διότι τὰ πληρώουν οἱ ἄλλοι κουτοὶ γνωστοὶ του. Ἐχομεν δμως καὶ ἕνα ἀριστοκράτην σελέμη, ὁ ὁποῖος, δὲν καταδέχεται νὰ τὴν κερᾶσουν, καὶ κερᾷ αὐτὸς. Ἀδίδος κρατᾷ μαζ' ὅ του πάντοτε ἕνα χιλιάριον κολλαρισμένο σὲ πορτοφόλι ὄραϊτο, δευμάτινο. Ποτὲ δὲ ψιλὰ. Καὶ ἐν τούτοις πάντοτε εἶναι πρόθυμος νὰ κερᾶσῃ τοὺς φίλους του.

—Τὶ λές Κωστάκη τρώμε ἕνα παγωτό;

—Καὶ δὲν τρώμε;

Ὁ Κωστάκης ἀκολουθεῖ ἀνύποπτος εἰς τὸ ζαχαροπλαστεῖον τὸν φίλον του. Θρονιάζονται σ' ἕνα τραπέζι καὶ καλοῦν τὸ γκαρσόνι μεγαλοπρεπῶς.

Τὸν λόγον ἔχει ὁ κύριος μὲ τὸ χιλιάριον.

—Ἐλα δῶ, παιδί μου. Τὶ παγωτὰ ἔχεις;

—Κρέμα, φιστίκι, κιστίτα, βερύκοκο.

—Τὶ θὰ πάρῃς, Κωστάκη μου;

—Κασότα.

—Δοιπὸν. Θὰ φέρῃς μιὰ κασότα γιὰ τὸν κύριον κι' ἕνα βερύκοκο γιὰ μένα. Καὶ γρήγορα.

—Μάλιστα.

Τὴν ὥραν τοῦ λογαριασμοῦ ἀναλαμβάνει πάλιν αὐτὸς τὴν πρωτοβουλία καὶ χινηθεὶς ἐπισημως τὰ χέρια του.

—Ἐλα δῶ, παιδί μου. Πόσων σοῦ θέλουμε;

—Δύο παγωτὰ ἔχετε; Ἐίκοσι δύο.

Μὲ ἄργες κι' ἐπισημες πάντι κινήσεις, βγάζει ἀπ' τὸ πορτοφόλι του τὸ μοναδικὸ του χιλιάριον.

—Κράτηρέ τα παιδί μου, ἀπ' τὸ χιλιάριον.

—Μήπως ἔχετε ψιλὰ, κύριε;

Τὰ χέρια του βυθίζονται διωρκῶς σ' ἕλες τῆς τσέπης του, χωρὶς ἄλλως κανένα ἀπατέλεσμα.

—Δυστυχῶς, παιδί μου, δὲν ἔχω.

Ὁ ἀνύποπτος φίλος πέφτει στὴν παγίδα.

—Βάστα, ἔχω γὰρ ψιλὰ...

—Μὰ τί λές, Κωστάκη... Ἐγὼ οὐ προσκάλεσα κι' ἐσὺ θὰ πληρώσῃς;

—Δὲν ἔχει σημασία, ἀδελφέ! Ἄφου δὲν ἔχεις ψιλὰ;...

Νά, παιδί μου... Κράτησε τῆς εἴκοσι δύο.

Τὸ παιδί τῆς κρατᾷ προθυμῶτατα, ἐνῶ ὁ κύριος μὲ τὸ χιλιάριον ἐξακολουθεῖ τὰ διαμαρτύρεται ἀσθενέστατα καὶ χλιαρώτατα.

—Μὰ βρε! ἀδελφέ, αὐτὸ ποῦ ἔκανες δὲν ἦταν καθόλου σωστό.

Ἔτσι, μὲ τὴ μέθοδον τοῦ χιλιάριου, ποῦ δὲν χαλιεῖται ποτὲ, ταξιδεύει, κερνάει νοὺς φίλους του, πίνει τὰ καφεδάκια του καί, πολλὰς φορές, οἰκονομᾷ καὶ τὸ πακέτιο μὲ τὰ σιγάρα του.

—Δῶσε δέκα πέντε δραχμὲς, καημένε Γεώργιο, γιατί ἔχω χιλιάριον.

Κι' ἂν βρεθῇ καί τις καὶ τοῦ τὸ χαλάσει δὲν ἀπογοητεύεται. Φροντίζει μόνον νὰ βεβῆ ἀμέσως καὶ μὲ κάθε θυσία, τὸ εἰκοσάρι ἢ τὸ τριαντάρι ποῦ τοῦ λείπει. Κι' ὅταν τὸ βεβῆ καὶ συμπληρώσῃ τὸ ποσόν, τρέχει ἀμέσως στὸ πρῶτον περίπτερον ποῦ τὰ συναντήσῃ.

—Μήπως ἔχετε, οὔς παρακαλῶ, ἕνα χιλιάριον νὰ οἶς δώσω ψιλὰ;

ΑΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ

Ὁ ἐπισκέπτης.—Ποῦ εἶναι ὁ θεῖος σου, μπαμπάκι;

—Πῆγε στὸ νεκροταφεῖο.

Ὁ ἐπισκέπτης.—Θὰ ἔλθῃ σήμερα;

—Δὲν πιστεύω γιατί...τὸν ἔθαψαν...

(Ἐκ τῶν ἑορτῶν τῆς 4ης Ἀυγούστου)

Χαρική Ἀιτική προσηγορία πηχται εἰς τὸν κ. Μεταξῶν

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΟ 1841

Κεφάλαιον μετοχικὸν καὶ ἀποθλικὸν Δραχ. 1.205.000.000
Καταθέσεις (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1938) » 10.800.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς λαϊκῆς ἀποταμίεωσος ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται καταθέσεις Ταμιευτηρίου (ἐπὶ βραχ. 100 καὶ ἄνω) μὲ εὐνοϊκὸν ἐπιτόκιον, παρέχουσα εἰς τὸ κοινόν, πλὴν τῆς ἀπολύτου ἀσφαλείας, καὶ πᾶσαν ἐδωκλίαν διὰ τὴν ταχέϊαν καὶ εὐχερῆ κατάθεσιν καὶ ἀνάληψιν τῶν χρημάτων. Τὸ Ταμιευτήριον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐργάζεται συνεχῶς ἀπὸ πρωίας μέχρις ἐσπέρας. Εἰσοδος ἀπὸ τὴν γωνίαν τῶν ὁδῶν Σταδίου καὶ Γεωργίου Σταύρου.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐπίσης καταθέσεις εἰς Δραχ-
μὴς ὕψους, προθεσμίας καὶ διαρκείας.

Η 4^Η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1936 ΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ 25^{ΗΝ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

Ἀλήθεια κ' εὐφράνερα! 4η Αὐγούστου!
Γλεντοκοπή κ' ἀγάλλεται τὸ πανελλήνιο ὄλο.

4η Αὐγούστου! Χοροπηδᾷ ἡ ἀγροτιά στὰ
στάχια τῆς ἐπάνω. Χρυσὸ ἀλήθεια δὲ γροικᾷ στὰ
χέρια τῆς τὸν ἔχει!

4η Αὐγούστου! Ὁ τσέλιγκας σέρνει τὸ χο-
ρὸ, π' ἀκολουθοῦν τσομπάνοι. Κυπριοί, κουνδοῦνια,
πρόβατα, φλογέρες τὸ σκοπὸ του!

4η Αὐγούστου! Καμαρωμέν' ἡ ἐργατιά
διπλὸ σορτὸ τὸν σέρνει. Φουντέν' ἡ γῆ στὰ ρίζιμα
τραντάζει στὸ χορὸ τῆς.

4η Αὐγούστου! Λεβεντοιοὶ κ' ἡμορφονι-
ες, ντυμένοι τῇ σιολῇ τους, μὲ τὴ δόξη καὶ τὴ ζωὴ
νὰ προσπεράσουν θέλουν. Μὲ θούρια καὶ ἄσματα
γεμίζουν τὸν ἀέρα.

4η Αὐγούστου! Τὸ ράδιο κ' ὁ ἀσύρματος
ἀρχίζει νὰ μᾶς φέρη, τῇ γλαφοῦς ποῦ γίνεται στήν
πόλι τῆς Παλλάδος. Θερμαγκαλιάζει τὰ παιδιὰ
ἀπ' ὅλα μας τὰ μέρη.

4η Αὐγούστου! Δουσιμένα τὰ νησιάμα μας
—Νεράδες τῶν γιλιῶν μας— μᾶς στέλλουν χαιρε-
τήματα, κ' ὀμπρὸς νάντα νὰ πᾶμε!

Ἀντιπροσωπεῖα Δράμας

(Ἐκ τῶν ἑορτῶν 4ης Αὐγούστου)

Μᾶς ἔρχονται ἀνάερα ἀπ' ὅλους μας τοὺς τόπους χαρᾶς ἀχοί, χαρᾶς χοροί, χαρᾶς τραγούδια ζωτικά!

4η Αὐγούστου! Σιλόρωσαν τὰ σύμπαντα μ' αὐτὸ τὸ πανηγύρι. Κι' ὁ γαλανός μας οὐρανὸς γελάει γάλα ὄλος!

4η Αὐγούστου! Ἀλήθεια κι' ἀπ' ἀλήθεια. Ἡμέρα μεγάλη, ἡμέρα λαμπηδόνος καὶ χαρᾶς, ἡμέρα αἴγλης καὶ δόξης μας. Ἡμέρα, ποὺ φέρνει στὸν νοῦν μας μιὰν ἄλλην ἡμέραν. Μεγάλην καὶ ἱστορικὴν. Τὴν 25ην Μαρτίου 1821.

Μαρμαρωμένος ὁ Βασιλεὺς τέσσαρους αἰῶνας περιμένε νὰ τὸν ξυπνήσουν. Ὡς ποῦ ὁ δεσπότης Γερμανὸς στὸ μοναστήρι τῆς Ἁγίας Λαύρας ἀναπέτασε τὸ Λάβαρον τῆς Ἐθνεγέστατος τὴν ἡμέραν τοῦ Ἐθαγγελισμοῦ—τὴν 25ην Μαρτίου 1821. Ἐγιναντόθησαν τὰ ἱερά τῶν Ἑλλήνων κόμματα καὶ ξέφυγαν ἀπὸ τὸ σκληρὸ σφιζιμο μιᾶς κραταιᾶς τότε Ἀδτοκρατορίας.

Ἡ 25η Μαρτίου 1821 εἶναι μήτηρ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936.

Βασ. Μέντζος

—Κόττα Μαρκια, Ἐνα ἄρθρο σὺν ὁποῖο μιλοῦν γὰρ μένα, σὴν ἐφημερίδα...

—Ἀλήθεια; Καὶ εἰ γράφει;

—Γράφει: «Κατὰ τὸν μῆνα Αὐγουστοῦ 3,676,143 ἐπιβάται ἐταξίδευσαν μὲ τὴν «Πάναρ». Λοιπὸν, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶμαι κι' ἐγώ!

Ὁμιλῶν Βερρέτας μὲ τὸν Δῆμαρχον κ. Πετροβάλτην εἰς τὰς ἐορτὰς τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α. Ε.

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1916

ΕΔΡΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: Γωνία Ἴπποκράτους - Ὁμήρου
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Γωνία Σταζίου-Κοραή

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις: «ΠΕΙΡΑΙΟΥΤΡΑΠΕΖΑ»

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Πρόεδρος: Ἀντιπρόεδρος
Ν. Δ. Λυκιαρδόπουλος Α. Γ. Μαζουράκης

ΜΕΛΗ

Κ. Μαζουράκης, Π. Ν. Λυκιαρδόπουλος, Γεω. Ν.
Λυκιαρδόπουλος, Δ. Κ. Μαζουράκης, Η. Μαζουράκης

Ἐντεταλμένοι Σύμβουλοι: Π. ΚΑΜΗΑΟΣ

Διευθυντής: ΝΙΚ. Χ. ΡΕΩΡΤΙΑΔΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΠΡΑΞΗΣ ΦΥΣΕΩΣ
ΥΠΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ ΑΠΟΘΗΚΩΝ
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΠΑΝΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΩΝ ΒΟΛΕΜΙΚΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Ὁ ἐκλεκτὸς συνεργάτης μας
κ. Χαρίλ. Στοιηρόπουλος, χημικός

Τὰ δηλητήρια ἦσαν γινώστα ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τουλάχιστον κατὰ τὴν οἰκίαν ὃ Ἡρακλῆς ἔβαφε τὰ βέλη του εἰς αὐτὰ—τὴν χολὴν τῆς Λερναίας Ἰδρας—ὅπως βάφουν τὰ βέλη των οἱ ἀγριοὶ τῆς Ἀφρική; ἢ ὅπως ἔβαφεν τὰ ἔγχευ-ρίδιά των οἱ ἰηπόται τοῦ μεσολέωνος;

Ἄλλα καὶ ἡ Γραφή ἀναφέρει τὸν ἐμπρησμὸν τῶν ἀγρῶν τῶν Φιλισταίων διὰ δάδων προσθεθειῶν εἰς οὐρὰς ἀλωπέκων, διασπαρειῶν εἰς τὰς ἐσπαρμένας ἐκτάσεις. Ἰσως ἐκ καὶ τὸ «νέφος» τὸ ὅποιον παρεντίθετο μεταξὺ τῶν διωκόμενων Ἰσραηλιτῶν καὶ τῶν διωκουσῶν στρατιωτῶν τοῦ Φαραὼ νὰ μὴ ἦτο ἄλλο τι ἀπὸ «καπνογόνον».

Ὁ Θουκυδίδης ἀναφέρει ὅτι οἱ Σπαρτιάται εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν Πλαταιῶν (404 π. Χ.) «ἐμβάλλοντες πῦρ ζὸν θεῖον καὶ πίσσῃ ἤψαν τὴν βίην» καὶ προεκάλεσαν ἀτμοὺς δηλητηριώδεις, τοὺς ὁποίους ἐδοξαίετο ἀγεμοὶ ἔφεραν πρὸς τὴν πολιορκουμένην πόλιν. Εἰς δὲ τὴν πολιορκίαν τοῦ Δήλου (424 π. Χ.) οἱ Βοιωτοὶ «προσήγαγον μηχανὴν ὡς αὐλὸν καὶ ἐπ' ἄκρον λέβητα ἤρτησαν ἔχοντα ἀνθρακας τε ἡαμένους καὶ θεῖον καὶ πίσσαν». Δὲν ἐδίστασαν δὲ οἱ Πελοποννήσιοι νὰ ρίψουν καὶ φάρμακα εἰς τὰ φρέατα (II. 48).

Ὁ ἴδιος πάλιν ὁ Θουκυδίδης ἀναφέρει ὅτι οἱ Συρακοῦσιοι ἐγέμισαν ἐν παλαιῶν πλοίων μετ' κληματίδας καὶ δάδας τὰς ὁποίας ἤναψαν, καὶ τὸ ἔφησαν ὅταν ἐπνευσε κατέκλυλος ἀνεμος νὰ παρασυρθῆ πρὸς τὰ ἐχθρικά πλοῖα διὰ τὰ πυρπολήση. Τὸ πλοῖαριον τοῦτο δύνανται νὰ θεωρήθῃ ὁ πρόδρομος τῶν πυρπολιῶν τοῦ Κανάρη καὶ τοῦ Παπανικολῆ.

Ἐπίσης κατὰ τοὺς πολέμους τῆς ἀρχαιότητος ἐγένετο χρῆσις κόπωσης ἐκτυφλωτικῆς καθὼς καὶ καπνογόνων πρὸς ἀπόκρυφιν κινήσεων ἢ πρὸς πρόκλησιν ἐρεθισμοῦ καὶ μειώσεως τῆς μαχητικότητος τῶν ἀντιπάλων. Δηλαδή οἱ αἰῶνες ἀντιγράφουν ἀλλήλους. Τοιαύτην κόπιν λεπτοτάτην ἐκ θεοῦ ἀπύρου ἀναφλεγομένην μετ' τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἡλίου ἐχρησιμοποίησε ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀναστάσιος ἐνκντίον τοῦ στόλου τοῦ Βιταλιανοῦ (515 μ. Χ.).

Ὅσον ἀφορὰ τὸ «ἐχρὸν ἢ ἑλληνικὸν πῦρ» διὰ τοῦ ὁποίου οἱ Βυζαντινοὶ «τὰ τῶν Ἀράδων σκάφη ἐνέπρησαν καὶ σύψυχα κατέκασαν», τοῦτο ἦτο ἐπινοήσις τοῦ ἀρχιτέκτονος Καλλινίκου (668 μ. Χ.) καὶ συνίστατο ἀπὸ πίσσαν, ρητίνην καὶ πετρέλαιον ἀναμειγμένα μετ' ἑταῖον ἢ κατ'

ἄλλους μετ' τρυγικὸν ξύδην, ἔλαιον, χλωριοῦχον νάτριον καὶ ἀσβεστον μὴ ἐσοειμένην, ἢ ὅποια ἀσβεστος ἐν ἐπαφῇ μετ' τὸ ὕδωρ ἀνέπτυσε θερμότητα καὶ εὖω ἀνεφλέγετο τὸ πετρέλαιον καὶ τὰ λοιπὰ συστατικά. Ἡ οὐσία αὕτη ἐξετέλλετο διὰ φλογόβλου αὐλοῦ, ἦτο δὲ ἀποθηκευμένη ἐντὸς λέβητων, δι' ἧ καὶ τὰ πλοῖα τὰ ὅποια τὴν ἔφεραν ἐλέγοντο «κακαθοπυρφόρα» ἢ «πυρσοφόροι αἰφώνες». Τὸ ὕδωρ, ριπτόμενον ἐπὶ τῆς οὐσίας, δὲν ἔκαμνε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἐξεκπλῶνῃ τὸ πῦρ, ἕως οἱ μβαίνει καὶ εἰς τὰς συγχρόνους οὐσίας, τὴν θερμότην καὶ τὴν λευκὰ φωσφόρον.

Ἐπίσης εἰς τοὺς πλησιέστερους χρόνους πλείστοι ἐφεύρον ἐμπρηστικὰς οὐσίας, μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ ὁ παλαιαχνίτης ζωγράφος τῆς Ἀναγεννήσεως Λεονάρδος νὰ Βιντσι, ὅστις κατεσκεύασεν βόμβας καπνογόνους ἀρσενικοῦχους.

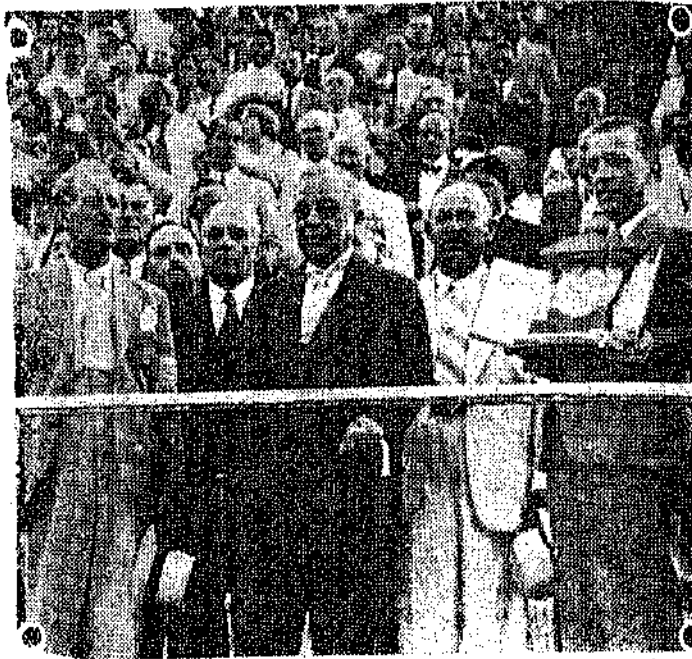
***

Οἱ Γάλλοι ἐδίετοιζον νὰ χρησιμοποιήσουν τοιαύτας οὐσίας. Οὕτω ὅπριον ἦσαν πρέτασιν τοῦ φαρμακοποιοῦ Λεφοριέ (1830) ὅτιως μεταγενεστέρως ὁ Ναπολεὼν ὁ III ἀπηγόρευσε πειράματα ἐφευρέσεως ἀσφυκτικῶν ἀερίων. Εἰς μάλιστα αὐτοῖς τῆς Περσίας ἐπιμαρτήθη διότι ἐχρησιμοποίησε τοιαύτας οὐσίας πρὸς ναυποπόξιν φυλῆς τινὸς ἐν Ἀλγερίᾳ. Ἐπίσης καὶ οἱ Ἄγγλοι ἀπέκλεισαν προαθετοῦσαν χρησιμοποίησιν παρεμποίων ὀπῶν κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Σεβαστουπόλεως.

Τέλος κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον ἐγένετο κατ' ἀρχὰς χρῆσις θακρυγόνων εἰς Νέβ-Σαπέλ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν τῶν Ὀκτώβριον τοῦ 1914, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἐμιμήθησαν καὶ οἱ Γάλλοι, ἐβρόντες ὅτι τοῦτο δὲν ἤρχετο εἰς ἀντίκρουσιν πρὸς τὴν Διεθνή Σύμβασιν τῆς Χάγης, ἢ ὅποια ἀπηγόρευε τὴν χρησιμοποίησιν δηλητηριοδῶν οὐσιῶν καὶ τὴν ρίψιν αὐτῶν ἐξ ἀεροστάτων ἢ ἄλλων μέσων τοῦ ἀέρος.

Τὴν 22 Ἀπριλίου 1915 ἕμως οἱ Γερμανοὶ παρὰ τὸ ἔκτρο ἐξέκένωσαν 600 ἀεροκυλίνδρους δηλητηριώδους αέρος μετ' ὁδῶν χλωρίου καὶ προεκάλεσαν μεγίστην φθορὰν

(Ἐκ τῶν ἐσθίων τῆς Ἀθούτου)

Ἀντιπροσωποὶ λαϊκῆς ἐπιτροπῆς ἀπονέμοντες μεταλλίων εἰς τὸν κ. Μιαζῆν.

εἰς τὸν συμμαχικὸν τομέα, τὴν ὅποیان ἐὰν ἐγκαίρως ἀντιλαμβάνοντο ἴσως θὰ ἥλλασεν ἢ φάτις τοῦ ὄλου πολέμου. Οἱ Γάλλοι ἀπήντησαν μὲ τὸν φωσγένιον, δηλητηριώδες ἄεριον, δραστηώτερον τοῦ χλωρίου ἢ 22 Ἀπριλίου 1915 ὀνομάσθη ἐν μαύρῃ ἡμέρᾳ τοῦ Ὑπρ, διότι θεωρεῖται ἀρχὴ τοῦ πραγματικοῦ χημικοῦ πολέμου.

Ἄλλὰ ἡ φοβερωτέρα χημικὴ οὐσία ἐχρησιμοποιήθη ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς τὴν 12 Ἰουλίου 1917, ἐπίσης εἰς τὸν τομέα τοῦ Ὑπρ, ἐξ οὗ ἐκλήθη αὕτη Ὑπερίτης. Εἶναι ἐφευρέσεις τῶν χημικῶν Νόρμελ καὶ Σιαίνκοφ, ἐπιφέρει δὲ βλάβας εἰς τοὺς ἰστούς, τὸ νευρικὸν σύστημα, τὸ ἀναπνευστικόν, τὸ κυκλοφορικόν, προκαλεῖ οὐδὲς δυσμόρφους καὶ ἔλκη καὶ πλῆγας. Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1918 ἐχρησιμοποίησαν καὶ οἱ Σύμμαχοι ὑπερίτην, ἔκτοτα δὲ ἡ οὐσία αὕτη θεωρεῖται ἡ ἐπικινδυνωτέρα καὶ ἡ ἀποτελεσματικωτέρα, ἔτις ἀπέδειξε καὶ ἐ Αἰθιοπικὸς πόλεμος.

Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ἡ περικοπή τῆς Ἀποκαλύψεως (ἸΣΤ § 1) «...καὶ ἐξίχεν ἄγγελος τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐγένετο πῦρ καὶ ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους».

Αἱ πολεμικαὶ χημικαὶ οὐσαὶ εἶναι τρομεραὶ, ἀλλ' ἡ προσοσιὰ ἀπὸ τεύτων εἶναι ἀρκετὰ ἀποτελεσματικὴ, ἐφ' ὅσον προηγήθη διαφώτισις καὶ ὀργάνωσις τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ, ὅθεν δὲ ἕκαστος ἀπὸ τεύθε νὰ πληροφορηθῆτε παρὰ τῶν δημοσίων γραφείων Παθητικῆς Ἀεραμόνης, τι ὀφείλει νὰ πράξῃ διὰ τὴν προστασίαν τῆς οἰκογενείας του ἐν περιπτώσει ἀερεπιθέσεως, νὰ πραγματοποιηθῇ δὲ αὐτοῦ καθυσπερήσεως τὰς διδομένας δόνηγας.

Θεσφίνη 1939

Χαρίλαος Γ', Σοτηρόπουλος, χημικός

- Κώστα βροσκομαι σὲ μεγάλη στεινοχώρα. Μπορεῖς νὰ μοῦ δανείσης δυὸ δραχμὲς νὰ πάω μὲ τὸ τραμ σπύι μου;
- Μὰ δὲν ἔχω παρὰ δυὸ τέλληρα μόνάχα.
- Θαυμάσια! Τότε θὰ πάω σπύι-μου μὲ ταξί.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΘΗΤΕ ΜΑΣ

ΤΗΛΕΦ. 33626

ΔΙΑ ΤΑ ΟΜΜΑΤΟΥΛΙΑ ΣΑΣ

ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΑ
 ΠΥΞΙΔΕΣ
 ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΑ
 ΗΛΕΚΤΡ. ΦΑΝΟΙ
 ΨΑΛΙΔΙΑ
 ΞΥΡΑΦΙΑ
 Κ. Α. Κ. Α.

ΣΤΟ ΟΠΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Γ. Ι. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ & Σ^{ΙΑ}

Αιόλου 93 ε - Γωνία Ταχυδρομείου

ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΑ ΤΑ ΜΑΤΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Πρακτικά και επιστημονικά συμβούλαι κατόν σπουδών
 και επαγγελματικής πείρας τεσσαράκοντα ετών, του
 'Οπτικού Οίκου Γ. Ι. Παπαδιαμαντοπούλου και Στα-
 δίου Αιόλου 93 ε, — Γωνία Ταχυδρομείου — 'Αθήναι.

Πολλοί, άφου βγάλουν από τά μάτια τους τά χρωματι-
 στα ματογυάλια που φορούν δια τόν ήλιο, αισθάνονται
 κάποιο τσούξιμο, ελαφρούς πονοκεφάλους, ζαλάδες κλπ.
 χωρίς νά γνωρίζουν τήν αιτίαν που προκαλεί τάς άνωμα-
 λίας αυτές. Τούτο πρέχεται από τήν χρήσιν των γυα-
 λιών τά όποια άγέραςαν εις τόν δρόμον, τά κιάσια και
 τά καφενεύα, από πλανηδίουσ πωλητάσ.

Τά γυαλιά αυτά είναι ή καταστροφή των ματιών λόγω
 τής κακής ποιότητος των κρυστάλλων τά όποια είναι πλή-
 ρη σιγμάτων, φυσαλίδων ή και γραμμών, μολοντί ε πο-
 λύς κόσμος τά προτιμά λόγω τής εύθυνης των τιμής χωρίς
 νά υπολογίζη τάς βαρείας συνεπειάσ που μπορεί νά έχη ή
 κακώς έννοσούμενη εικονομία προκειμένου περι ματιών.
 Όταν αισθάνεσθε τήν ανάγκην των χρωματιστών γυαλιών,
 φρονιμώτερον είναι νά τά προμηθεύεσθε από τά ειδικά κα-
 ταστήματα, και, κατά τάς υποδείξεισ, που θα σας κάμη ε
 οφθαλμίατροσ ή και ε όπτικός άκόμη.

Έάν τά μάτια σας είναι γερά προτιμάτε πάντοτε τά
 Λ α δ ε α (LINTOS), τά λεγόμενα και Φ.ε.ζ.α.λ, από τό θνα-
 μα του καθηγγητού που έφευρε τό χρώμα αυτό, ή τά ΡΟ-
 ΒΙΕΕ. Είναι τά πλέον κατάλληλα δια τό προφύλαγμα των
 ματιών. Τά Ο υ ρ ο και τά Ο υ μ π ρ α λ τίθενται εις
 πρώτην μοίραν αλλά είναι άπρόσιτα εις τόν πολύν λαόν.

Όταν πάσχουν τά μάτια σας έπιζητείτε πάντοτε τά:

μαυρα (Γυμές) μᾶλλον εἰς μεσαίαν ἀπόχρωσιν, οὔτε πολὺ σκοῦρα οὔτε πολὺ ἀνοικτά.

Τὰ μπλέ εἰς αἰ πολὺ καταστρεπτικά, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πολὺ ἀνοικτά ποῦ δύνανται νὰ μεταχειρίζωνται εἰ καταρρακτικοί. τὰ δὲ πολὺ σκοῦρα, εἰς ἕλας τὰς ἀποχρώσεις τὰ μεταχειρίζονται εἰ ἐξυγωνακαλλήται, εἰ ἐργαζόμενοι εἰς χυτήρια κλπ.

Τὰ κίτρινα, πορτοκαλόχρωα, πράσινα ἀνοικτά, φοροῦνται μᾶλλον εἰς τὰ θέρεια κλίματα. ἔπιου εἶναι εἰς κοινήν χρῆσιν, διὰ τὴν ἐξουδεταίρωσιν τῆς ἀνταναικλάσεως τῶν χιόνων.

Ἐν συμπεράσματι. ἀποφεύγετε νὰ ἀγοράζετε ὁμιματεῦ. ἄλλια ἀπὸ τὸν δρόμον· καλὸν εἶναι νὰ μὴ περσάσθε ἀπὸ οἰονδήποτε χρωματισμὸν τῆς μόδας, καὶ νὰ προτιμᾶτε πάντοτε τὰ κατάλληλα διὰ τὰ μάτια σας γυαλιὰ τῆς ἔποια θὰ εἴη ὑποδείξη ἑ ὀφθαλμιάτρος ἢ ἑνας ἀνεγνωρισμένος ὀπτικὸς.

Γ. Παπαδημητρίου

Στὸ γράφειο τοῦ Λόχου.

Ὁ λοχαγός.—Τί κάνεις ἐδῶ, ἐπιλοχία;

Ὁ ἐπιλοχίας.—Τίποτε, κύριε λοχαγέ.

Ὁ λοχαγός.—Καὶ ἐσύ, δεκανεῦ;

Ὁ δεκανεὺς.—Ποιῶ τὸν ἐπιλοχία.

Στὸ κατάστημα τροφίμων.

Ἡ κυρία.—Ἀυτὰ εἶναι φρέσκα;

Ὁ καταστήτοχος.—Τίς ὄρας, κυρία. Ἄν δὲν πιστεῦσῃ, πάρτε τὸ τηλεφώνον γ' ἀκοῦστε τίς κότες ποῦ κακαρίζουν ἀκόμα στὸ σπύτι...

Ἐκείνη.—Φανέκατε πραγματικὸς ἦρως τὴν ὥρα ποῦ ἐπέσασε στὸ ποτάμι ἀπ' τὸ βράχο γιὰ νὰ σώσετε ἐκεῖνο τὰγοράκι.

Ἐκεῖνος.—Μάλιστα παραδέχομαι πῶς ἦτο ἡρωϊκός ἀλλὰ ἤθελα νὰ ξέρω ποῖος ἦτο αὐτὸς ποῦ μ' ἐσπρωξε μὲ ἔπεσα μέσα στὸ ποτάμι.

Ἡ ἀσωμάτωσις τοῦ ἄσπιδος ἀποβλήτων ἰταλικῶν. Ἰταλὸι στρατιῶται ποιοῦσιν ἐκεῖ εἰς τὰς ἐπιλοχίας τῶν ἄσπιδων τὰ ἰταλικά ἐμβλήματα.

Ὁ Ἕλλην Γαβρίας

Ο ΕΛΛΗΝ ΓΑΒΡΙΑΣ

Είναι τὸ χαϊδεμένο παιδί τοῦ λαοῦ ποὺ ἔχει ὡς κλίνην τὴν πλάκην τοῦ κεζοδρομίου καὶ σκέπασμα τὸν οὐρανὸν. Ἡ ἐλευθερία τῆς ζωῆς εἶναι γι' αὐτὸν πρόγραμμα, εὐαγγελίον. Ἐπαναστατεῖ γιὰ κάθε ἀδικία καὶ μὲ τὸν σπινθῆρα τοῦ πνεύματός του, κεραυνώνει τοὺς «ισχυροὺς». Γυρρίζει ἐμπόλιτος καὶ ποδοκλατῆ τὸ βωδρκο. Τὰ χεῖλη του δὲν ἀνοίγουν παρὰ νὰ εἰπῶν ἀλήθειαν «τσουχτερές».

Ὅταν ἔρχεται κοντὰ σὰς «αἰ» κεραυνώνει μὲ τὸ θάρρος του γιὰτι κάποιον ἐσωτερικὴν δύναμιν τοῦ λέγει πῶς καὶ σεῖς εἶσθε ἀπὸ τὴν ἴδια σάρκα καὶ φρειαγμένος μὲ αὐτὸν μὲ μόνῃ τῇ διαφορᾷ πῶς, αὐτὸς ζῆ καὶ γυμνὸς ἂν ὁ βάρτης δὲν καταδέχεται νὰ τοῦ πάρῃ τὰ μέτρα του.

Ἐπάνω ἀπὸ κάθε ἀνθρώπινον ἴδιον ὁ γαβρίας ἔχει τὸν ἠθικὸ νόμον. Ὅταν δὲν μπορεῖ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἀποφί του, ἀφίνει τὰ μάτια νὰ βουρκώσουν. Εἶναι τὸ μόνο ἔπιλον ἀμύνης ποὺ ἔχει, τὰ δάκρυά του.

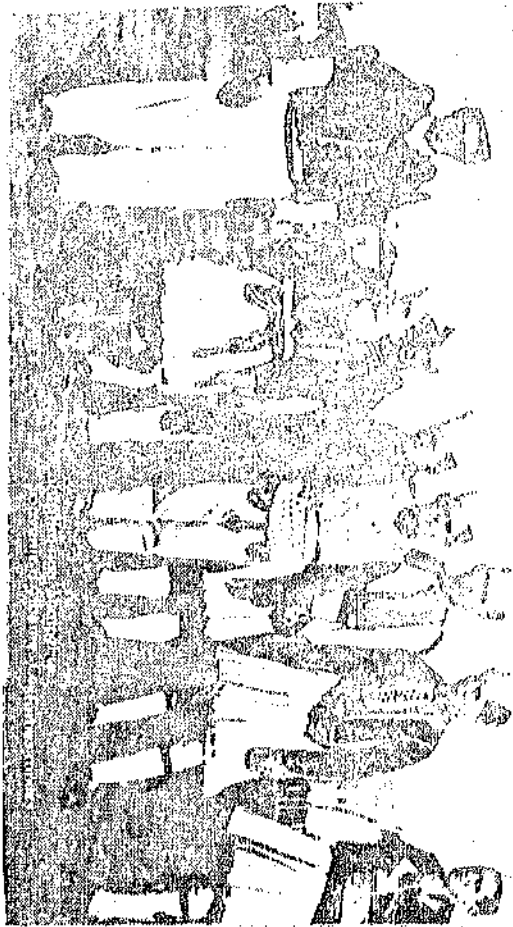
Ἡ κορὴ μὲ τὴν ἀριστοκρατικὴν τῆς ἐμφάνισιν καὶ τὴν τολμηρὰν ταιαύτην τὴν κάτω ἄκρων τῆς δεῖαν τὸν ἴδιον νὰ πλησιάζει σὺν τραπεζάκι ποὺ πίνει τὸ οἶζο τῆς, μὲ ἀρεκτικὰ τὰ κοπλιμένα τοῦ συνοδοῦ τῆς, τὸν ἀποδιώκει.

— Πήγγαινε στὸ καλὸ καλησπαιδο.

Καὶ εἰς τόνον ὕψηλότερον.

— Δὲν τὰ μαζεθοῦν αὐτὰ τὰ ἀλητόπαιδα νὰ τὰ κλείσσουν στὸ ἄσυλο παρὰ τὰ ἀφίνουν νὰ ἐνοχλοῦν τὸν κόσμον; Ὁ γαβρίας ποὺ σωματωῖον δὲν ἐνοχλεῖ κανένα ἄλλ' ἀπλῶς μαζεθεῖ ἐντυπώσεις, δίνει τὴν ἀπάντησιν:

— Ἐγὼ κυρὰ μου, δὲν σὲ πείραξα, εὔτε σοῦ γόρεψα τίποτα γιὰ νὰ μὲ ἔρισῃ. Καὶ γιὰ νὰ ξέρῃς τὸ ἄσυλο ποὺ

Ἐνδρασιαίαι Ἀλβανῶν τῆς Ἄνω Ἀλβανίας

πᾶμε ἐμεῖς, εἶνε πεῖο καθαρό ἀπὸ τὸ ἄσυλο ποῦ διαφτένεῖς τοῦ λόγου σου.

Κόκαλο ἢ κυρία, διὰ νὰ λάβῃ τὸν λόγον ὁ συνοδὸς τῆς.
— Πήγχνικε ἀπὸ δὴ παληόπαιδο.

— Γιατί ρέ κύριε; Σοῦ καταπατάμε δηλαδῆς τὰ εἰκόπα-
δα; Ἄλλὰ μπαρδὸν εἶχουσα πῶς ἔχεις μονοπώλιο τὸ πεζό-
δρόμι!..

Ὁ γαβριάς πονάει. Ἄμα ἴσῃ τὸ συνάδελφὸ του νὰ εἶνε στενοχωρημένος, γίνεται παρκαμψή του. Μοιράζει μαζί του τὸ ξεροκόμματο καὶ τὴ «φλοῦδα τοῦ πεπονίου» καὶ τοῦ δίνει ὄρρος.

— Τί μούτρο εἶνε αὐτὰ ρέ κύριε Ἐμπειρικό; Μήπως δηλαδῆς κίγχνικαν τὰ καράδια σου;

— Καλὸ θέλεις νάχω ρέ κύριε Ροκφέλλερε ἀπὸ ἔχω νὰ φάω δυὸ μέρες; Φράγκο δὲ σταύρωσα.

— Κανένα θέλημα ρέ δὲν ἔκανε; ;

— Μουδῶσα ἕνας λιμοκοντόρος ἕνα γράμμα νὰ τὸ πᾶω κάπου καὶ νὰ γυρίσω, λέει, νὰ μὲ πληρώσῃ. Δὲν γύρισα ὅμως; νὰ τὸν θρῶ γιατί μὲ πληρώσανε καλὰ καὶ ποῦ πήγα.

— Πληρωμὴ μιά βολά! Ἔλα πιάσε ἐδῶ τὸ τέλλαρο.

— Καὶ σὺ;

— Αὐτὸ εἶχα ρέ καὶ τὰ μοιράσαμε!..

Ὁ γαβριάς εἶναι «φιλος πιστός». Ἄμα τὸν υποχρεώ-
σεις μιά φορά δὲν τὸ ξεχνάει ποτέ.

Μιά νύχτα ἕνας πόλισμαν συνέλαβε κάποιον ποῦ εἶχε δψῶσει κάποιος τὴν φωνὴν του σὲ κάποιον ἄλλον ποῦ εἶχε διαφορὰ; μαζί του. Διαιτάραξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας, ἀρι παράθασιν ἀστονομικῆς διατάξεως.

— Ἐὰ πάρε στὸ πτατομα.

Ὁ συλληφθεὶς διεμκρτύρητο καὶ ὁ πόλισμαν ἐπέμενε νὰ τὸν ἀηγήσῃ στὸ τμήμα. Ἐνας μικρὸς γαβριάς ἐπλησίασε καὶ εἶδαν ὅτι ὁ συλληφθένόμενος εἶναι γνωστός του... χρη-
ματαδότης γιὰ τὸν πτατό. Ἐπρεπε νὰ τὸν γλυτώσῃ. Τρέχει λιγὸ παρακάτω καὶ φωνάζει δῆθεν κάποιον ἄλλον.

—Τρέχα ρε Μιχάλη. Τρέχα μωφέ σου λέω, σκοπήσανε τὸν κυρ Μίλτο στὴ Λέσχη.

Ὁ πόλισμαν ἐγκατέλειψε τὸν συλληφθέντα καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος ὅπου ὑπετίθετο ὅτι ἔγινεν ὁ φόνος. Ἐν τῇ μεταξὺ ὁ γαβριάς; ἔφθασε καὶ εἰδοποίησε τὸν συλληφθέντα.

—Κυρ Γιώργο σιρῖθε τώρα μὴ ξανάρθῃ ὁ τζέξ. Ἐγὼ τοῦ τὴν ἔσκασα τὴ δουλειά.

—Ὁλὲ μὲ πιάση αὔριο ρε Σταμάτη καὶ κάνει τὸ ἴδιο.

—Κρέμι ἀδερφέ μου ποῦ εἶσαι καὶ δεσμογράφος. ρε αὔριο παραγράφεται γιατί δὲν εἶναι αὐτόφορος. Σιρῖθε τώρα.

Ἦ εἶχε συμβῆ. Ὁ γαβριάς; ὁ Σταμάτης; δὲν ἀλησιμόνησε ποτὲ ὅτι κάποτε ὁ «φίλος» τοῦ τοῦ ἔτισσε τὴν τιμὴν τοῦ σιὸ κυτόφωρον πλημμελειοδικεῖον, δικου τὸν ἐπήγγινε νὰ δικασθῆ μὲ τὴν κατηγορίαν ἐπὶ κλοπῆ. Ἦτο δὲ γεγονός; ὅτι τὸ παιδάκι αὐτὸ ἦταν ἀλλοῦ τῆς πράξεως καὶ τὸ κατηγοροῦσαν.

Τὸ πείραγμα τοῦ γαβριά εἶναι φερμάκι. Στὴν ἄκρη τοῦ πεζοδρομίου ἕνας μικρὸς κάμινε θόρυθος κτωπιώντας ἕνα τενεκὲ σκουπιδιῶν. Τὸ γκαρσόνι τοῦ κάμινε παρατηρήσεις καὶ τὸν ἀπειλεῖ μὲ κατάβρεγμα. Καὶ ὁ γαβριάς; ἔτοιμότατα εἰς ἐπήκοον ἔλων ἀπαντᾷ δεικνύων τὸν τενεκάν.

—Παρδὸν ρε κύριος δὲν ἤξερα πὸς εἶσαι πρῶτος ξάδερφος τοῦ κυρίου ὄπουργου ἀπὸ δω.

Μία ἡθλοποιὸς ὀψηλῆς περιωπῆς!!! παρατηρεῖ ἕνα μικρόν ποῦ τρώει μὲ λαιμαργία μιά λεμονόκουπα.

—Μὴ τὸ τρώς αὐτὸ μικρὲ γιατί θὰ πάθῃς τίκοτι.

—Ἄν δὲν τὴν φάω ἐγὼ τὴν τὴν τὴν λεμονόκουπα, τὸ θράβιν ποῦ θὰ παίξῃς θὰ τὴ φά; τοῦ λόγου σου σιὸ κεφάλι καὶ θὰ κακοστομαχίσῃς!!!

Ὁ «Μαρτίνας» ὁ γνωστὸς δηλαδή ἐφημεριδοπώλης καὶ ἀθλητῆς διαλαλεῖ μὲ τὴν... ὠραίαν τῆ φωνῆν τοῦς τίτλους τῶν ἀπαγορευτικῶν ἐφημερίδων.

—Ἐσπερινή, Ἐσπία, Ἐθνος, Πραδινή. Κ' αὶ ἐν συνεχείᾳ.

—Ὁ Ταχυδρόμὸς μὸς μὸς

—Καὶ ὁ γαβριάς προσυβέτατα.

—Ἔχω κανένα γράμμα ρε;

Ὁ ἀθάνατος γαβριάς; θὰ ἀποτελῆ πάντοτε τὸ ἀνεξάντων κεφάλαιον τῆς ἐξουπνάδας. Ἀγαπάει ὅλο τὸν κόσμον. ἰαὶ μιὰδικαὶς καλωσύνης μέσα στὴ ζαχάρα τῶν ἀλληλοφρουομένων παθῶν. Ἄς προσπαθήσουν ὅσοι μποροῦν ἰσηθῆσουν τὰ μικρὰ αὐτὰ παιδιὰ νὰ μορφωθοῦν. Ἴσως μέρα γίνουν χρήσιμοι γιὰ τὴν κοινωνία.

Σ.

ΛΕΓΚΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΠΑΡΑΠΟΝΟ

*Πόσες φορὲς τὰ κύματα
ποῦ ἔπεφταν ἀφροισμένα
σιὸ ἔρομο τ' ἀφροιάλι μου.
τὰ ρώτασα γιὰ σένα!*

*Πόσες φορὲς τὸ δάκρυ μου
σιτὴν ἄβυσσο ἔχει στάξει,
καὶ πόσο ἐπαρανάλεσα
νάρθῆ σ' ἐσὲ ν' ἀράξῃ!*

*Τοῦ κάκου! Φεύγ' ἡ θάλασσα
καὶ πίσω τῆς μ' ἀφίνει
ἀφροῦς καὶ λίγα φρύγανα
γιὰ μόνῃ ἐλεημοσύνη.*

*Κι' ἐγὼ τυφλὸς ἐκόνταξα
τὸ κύμα καὶ δὲν εἶδα
ὅτ' εἶναι ἀφροῦς ἡ ἀγάπη μου
καὶ φρύγανα ἡ ἐλπίδα.*

Ἄριστ. Βαλαωρίτης

ΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΝ

Πρὸ καιροῦ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν Ἡπειρωτικὸν τύπον ἓν μακροσκελέστατον ἀνακοινωθέν, τοῦ Ἱατρικοῦ Συλλόγου Ἰωαννίνων, εἰς ἀπάντησιν τῶν ἑσῶν ἐγράψαμεν ἡμεῖς καὶ ἄλλοι Ἡπειρώται ἱατροὶ διὰ τὴν θέσιν τοῦ σανατορίου Ἡπείρου, εἰς γλιῦσάν κατατότερον ἐπιστημόνων καὶ μὲ ἐπιχειρήματα—ἐν πολλοῖς—ἀνακριθῆ.

Δὲν ἀπαντήσαμεν—ὡς ὀφείλαμεν—ἀμέσως, μήπως ἐν τῇ δξύτηι τῆς συζητήσεως ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν προστατεύσωμεν, ἕσῶν δὲ, συμπατριώτας συναδέλφους—τινὲς τῶν ὁποίων τυγχάνουσι ἐπλεετοὶ φίλοι καὶ ἐπιστήμονες—καὶ ἡμᾶς· ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὑπέκοντες καὶ εἰς ὑποδείξεις, ἀνεθέλαμεν ἵνα μὴ δυσχεράνομεν τὴν ἔδρυσιν τοῦ ἀποφασισθέντος ὑπὸ τῆς σημερινῆς Ἰβνικῆς Κυβερνήσεως σανατορίου ἐν Ἡπείρῳ, πιστεύοντες πάντοτε ἔτι: τὸ γενικὸν καλὸν πρέπει νὰ προτιμάται τοῦ ἀτομικοῦ· καὶ ὅτι ὁ ἐπιστημονικὸς ἀγὼν δὲν πρέπει νὰ γίνεται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἔπεις ὁ δημοσιογραφικὸς.

Ἐπειδὴ ἕμεις ἐλάχιστοι ἐκ προαπονήσεως παρεξήγησαν τὴν στάσιν μας αὐτὴν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τοὺς ἀπαντήσωμεν—δι' ὀλίγων—ἔτι ἐπιμένοντες καὶ ἢ ἐπιμαίνοντες εἰς ἕσῶν ἐγράψαμεν εἰς τὸν τύπον, διότι ἔχομεν τὴν πεποιθῆσιν ἡμεῖς—ὡς καὶ κάθε ἀμερόληπτος ἐπιστήμων—ἔτι ΠΑΡΑΔΙΜΝΕΙΟΝ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΝ ἀπέχον 1200 μέτρων τῶν ἐλῶν τῆς Ἰμνῆς, 1500 μέτρων τοῦ Λυκαστόμου, 1000 μέτρων τῆς πόλεως καὶ 900 μέτρων τοῦ Νεκροταφείου Ἰωαννίνων, (ἢ θέα τοῦ ὁποῦο ἀεσπάζει τῆς θέσεως Πρασκύνησις) μὲ μέσθην ὑγρασάν τοῦ κλίματος Ἰωαννίνων οὐχὶ 45 βαθμῶν, ὡς ἀνακριθῶς ἀναφέρει τὸ ἀνακοινωθέν, (διότι 45-50 βαθμοὺς ὑγρασάν ἔχομεν τοὺς καλοκαιρινοὺς

Τὸ ἀποθεραπευτικὸν Ἰασηοῦ εἰς 1250 μ. καταψυκτὸν ἀπὸ ἐλῶν, μεταξὺ τῶν ἰσῶν διασθίεται ὁ λουτρών καὶ ὁ ἕσῶν.

μήνας εις Ἰωάννινα), ἀλλὰ 60-70 βαθμῶν καὶ κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μήνας 80 καὶ 90 βαθμῶν ὑγρασίας, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ ἐπίσημα βελτία τοῦ Ὑπουργείου Ἀεροπορίας, ποὺ ἔχομεν εἰς χεῖρας μας, ἀποσταλέντι ἀπὸ τὸν Μεταωρολογικὸν Σταθμὸν Ἰωαννίνων με 140 170 ἡμέρας θραχῆς τὸ ἔτος, με ἠΰξημένην νέφωσιν, με ὀμίχλην, με καταγίδιας κλπ. (ποὺ εὐνοοῦν τὰς αἱμοπεύσεις καὶ τὴν ὕψωσιν τοῦ πυρετοῦ) δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δώσῃ θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα, ἀνάλογα τῶν προσδοκωμένων ὑπὸ τοῦ Ἑπειρωτικοῦ λαοῦ καὶ ἀνάλογα τῶν θυσιῶν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν αἱ στατιστικαὶ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ ἡ μακροχρόνιος ἱατρικὴ πείρα δὲν τοὺς ἐπεισεν διὰ τὸ δυσμενὲς τοῦ κλίματος Ἰωαννίνων, εἰς τὰ στηθικὰ νοσήματα, τότε καὶ ἄλλη μὲν βθεῖα ἂν παρέλλοι δὲν θὰ πεισθοῦν.

Ὡς πρὸς τὸν τύπον τοῦ ἰδρώματος δὲ πρόκειται περὶ Νοσοκομείου-Σανατορίου ἢ περὶ Σανατορίου Νοσοκομείου (αἱ λίξεις δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν), εἰ, τι θέλουν δὲ κάμουν, ἀρκεῖ νὰ γίνῃ εἰς μέρος ὑγιεινότερον καὶ νὰ ἔχη ὀχι μόνον σκοπὸν ἀσύλου ἀλλὰ καὶ θεραπευτικόν, ἐγγὺς τῶν Ἰωαννίνων.

Ὡς πρὸς τὸν Ἀμράντον, με τὰ ἐξαιρετικὰ του προσόντα, διὰ θεραπευτικὸν Σανατόριον, τὸ ὄφρῖον θὰ ἦτο πρότυπον καὶ εἰς τὰ Βλκάνια ἀκόμη (ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργείου εἶναι νὰ γίνῃ εἰς τὴν Ἑπειρον ἢ Νοσοκομείου-Σανατορίου καὶ ἐν Σανατόριον ὕψους), συνιστῶμεν νὰ προσέξουν καλῶς τὴν εἰδικὴν μελέτην μας. Σκοπὸς τῶν ἐπιστημόνων εἶναι νὰ ἀνεδεικνύσων εἰς ἐξαιρετικὸν ὄψαρχαι. Θὰ χαρῶμεν πολὺ εἰς ἴδιον εἰδικὰς περιγραφὰς τῶν δι' ἄλλα Ἑπειρωτικὰ μέρη ἀνώτερα τοῦ Ἀμράντου διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ἡ εὐγενὴς ἀμιλλα ὠφελεῖ πάντοτε.

Ἐπὶ ἔλων αὐτῶν ἔχομεν ἐτοιμὴν ἐκτενῆ μελέτην, ἐπὶ τῇ δόσει στοιχείων τῶν Ὑπουργείων Ὑγιεινῆς, Ἑθν. Οἰκονομίας, Ἀεροπορίας καὶ τῶν κορυφαίων τῆς Βιοκλιματο-

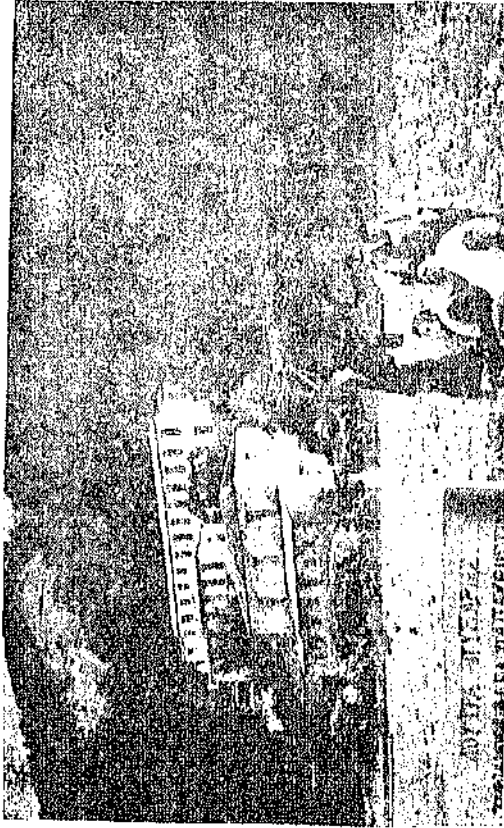
λογίας, ἡ δημοσίευσις τῆς ὁποίας ἀναβλήθη διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ τὴν ὁποίαν ἐν καιρῷ θὰ δημοσιεύσωμεν διὰ νὰ μάθουν τὴν ἀλήθειαν οἱ ἐν Ἰωαννίνοις καὶ ἄλλοι μακρὰν, ἀγνοῦντες αὐτήν.

Εὐχαριστῶ θερμῶς
ΒΑΣ. Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ
Ἴατρος

Ἑπειρωτικὴ οἰκογένεια

Αἱ ἱαματικαὶ πηγαὶ Πηξασαῖος παρὰ τὸν γράφικόν Σαργαντάπορον

ΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ὁ ἐλεκτός συνεργάτης μου κ. Γεώργ. Κουζιάδης

«Καὶ ἔρω τὸν ἄνεμόν ποῦ ἀχάει,
μὴρὲ Πηπειῶν, δελήναλπιον».

Λέγει ὁ πανίγνωστο Ἰππειωτικὸν τραγούδι. Πότε θύμωσθε
θ' ἀκούσωμε τὰ ἤχη τὰς ἀνέμων καὶ τὸ δικό μας.

τραγουδι; Πότε οι κερσάτες του ραδιοφωνικού μας σταθμού θα εκκρίψουν ανά τους αιώνας και πέραν των Ωκεανών και λίγη Ήπειρωτική μουσική; "Ας φροντίσουμε όμως πρώτα ήμεις οι Ήπειρώται, να γνωρίσουμε πλατύτερα το Ήπειρωτικό τραγούδι και έπειτα να ενεργήσουμε ώστε να παρουσιασθῆ πρό των άλλων ἄξιον ἐν τῇ ἀπλότητί του.

Τὸ Ήπειρωτικὸ τραγούδι γραφικὸ, λιτό, ἀπέριττο μὲ τις ἀδρές του γραμμὲς καὶ μὲ τὴ μυρωδιά τοῦ θυμαριοῦ, εἶναι ἓνα ἀκόμα διαμίντι μὲς τὸ ἀτίμητο περιδέραιο τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς. Ὡρωμένα τραγούδια μας διακρίνονται διὰ τὸν λυρισμὸν των καὶ τὴν εὐαισθησίαν τῆς μελωδικῆς των ἐμπνεύσεως. Εἶναι συνηθασμένα μὲ τὴν ψυχὴν μας καὶ περικλείουν τὸν θαυμασμὸν στὴ φύσιν, τὸν ὕμνον στὴν ἄδολη ἀγάπῃ, ἢ τὸν ἀνέλπιτον καημὸ τῆς ξενιτειᾶς. Ἀνταποκρίνονται πάντως σὲ μιὰν ἀνάγκη ἐσωτερικὴ καὶ βαθυτέρα, ἢ δὲ μουσικὴ των εἶναι ἐπιτελῶς πηγαία.

Εἶναι ἐξαιρετικῆς σημασίας γεγονός, γιὰ ἓνα λαὸν ἢ κατοχὴ καὶ γνώσις τῆς λαϊκῆς του μουσικῆς. Εἶναι τόσον πολύτεροπος ἢ ἐπίδρασις τῆς λαϊκῆς μουσικῆς στὴν κοινωνικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ διαμόρφωσι μιᾶς χώρας, ὥστε ἢ συντήρησις τῶν λαϊκῶν μουσικῶν καὶ ποιητικῶν μνημείων τῆς, ἢ ἀποβαλῆ ἀπ' τις πῶ οὐδαῖτες καὶ γόνιμος γιὰ τὴν μελλοντικὴν ἐξέλιξι τῆς μουσικῆς καὶ ποιητικῆς δημιουργίας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν γενικώτερον ἔθνικὸ πολιτισμὸν.

Γι' αὐτὸ θάπρεπε νὰ περιβάλλουμε τὰ προφορικὰ καὶ ἀγγραφο αὐτὰ μνημεῖα μὲ τὸ πικρὸν μεγάλο ἐνδιαφέρον. Νὰ γίνῃ μιὰ συστηματικὴ ἐργασία γιὰ τὴν περισυλλογὴ τῶν διαφόρων Ήπειρωτικῶν τραγουδιῶν, πού ὅπως ἔβρουμε μετεδόθησαν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἀτιμωμένα, ἀμετάβλητα χωρὶς νὰ κατορθώσουν νὰ τὰ ἐκπολιτοῦν ἢ νὰ τὰ μεταβάλλουν ἢχοι ξενικοὶ καὶ περαστικοί. Δὲν εἶναι σὸν ἰάλλα τραγούδια πού ἢ λέμμι τους εἶναι ἐφήμερη σὰν πυροτέχνημα καὶ οὐτε ἔχει τίσις θνητογενεῖς πού ἐκφυλλίζονται μόλις ἰδοῦν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

Ἀπὸ τὴν ἀνάλεκτον τοῦ κ. Σενδέρη εἰς τὸν «Παροισθῆς» τὴν 17 Μαΐου 1939

"Εως σήμερον τὸ Ἑπειρωτικὸ τραγοῦδι ἠγροήθη ἀπὸ τοὺς διαφόρους συθέτας καὶ εἰς αὐτὸ ἀποδίδεται τὸ γεγονὸς ὅτι διεσφίθη ἀπὸ τὰ ὑποστῆ τὴν τύχην ἄλλων τῶν δημοτικῶν διασκευασθέντα καὶ ἐναρμονισθέντα ἢ κατέστησαν ἀγνώριστα ἢ κατεπορίσθησαν.

Γιὰ μᾶς τοὺς ἰταλινοὺς ἐξημεμένους τὸ τραγοῦδι ζωντανεύει τὴν ἀντιλήθειαν, καὶ κρατεῖ σὲ μὴ διαρκῆ ἐπαρῆ μετὰ τὴν παιρῖδα, εἶναι ὁ συνδυαστικὸς κριτικὸς μιξὸς τῆς, καὶ τέλος ποὺ μιλῶ καὶ ἐπιθῶ σὴν ψυχὴν μας. "Ὅσοι εἶναι τὰ βριθῶν μὴ τὴν πρῶτην πρωτοαρχοντάτικη γιορτὴ τοῦ Β. Ἑπειρ. Συλλόγου σὺν θεάτρῳ Ἀρχιεπισκόπου δὲ ἀνθυμῶνται εἰς τὸ πρόγραμμα εἶχαν πικρὰ ἀπαιτεῖται, λέγο τραγοῦδι τοιαύτου πλῆθος σὺν πεντάγραμμῳ καὶ ἄλλα, ποὺ ἠκούσθησαν ἐκχαρίτως. Μὰ εἶναι σὲ λέγο μὲ κλειστὴ τὴν ἀδελφὰ καὶ σὺν μισοσυνείδητος αἰθροῦς ἀποσπαστικῶν ἀρχῶν παιρῖτικῶν ὁ παιρῖτικῶν: ἴσως ἐνὸς πρωτοαρχοντάτικου κλαρίνου δὲν περιγράφεται τί ἔργον. Ἐξέτασσε θύελλα, ἕνας δόκιμος κόσμος ἀρχαῖος, καλλόμενος ἀπὸ τὸν πῶν θεομὸ παιρῖτικῶν ἐνθουσιασμοῦ, ἐπεδέχεται διακρίτων τὴν ἀπὸ σιγῆς ἐμφάνιστον τοῦ Ἑπειρωτικοῦ τραγοῦδι καὶ ἢ αἰθροῦς ἐπὶ ὄραν ἐδονεῖτο ἀπὸ χειροκροτήματα.

Ὅμοιως τὸν παρελθόντα χειμῶνα εἰς τὴν αἰθροῦσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας ἐγένετο μία διέλιξις τοῦ πολιοῦ διευθυντοῦ τοῦ «Ἑλαργοῦ» κ. Κ. Σκενδέρη μὲ θέμα λαογραφικῆς φύσεως, μετὸν παιρῖτικῶν ἐνδιαφερόντων. Κατ' αὐτὴν ἐγένετο δευτέρῳ δὲ καὶ ἢ πρώτη ἐπίσημος ἐξέλιξις τινὰ ἐπιδειξίς τοῦ Ἑπειρωτικοῦ τραγοῦδι. Ὁ συμπαιρῖτικὸς καθηγητῆς φιλόλογος καὶ ἐγκριτικὸς μουσικὸς κ. Κ. Μπακιάρης καὶ ὁ δημοσήμερος δημοσιογράφος κ. Ἀδ. Γκογκῶνης πρωτοστατῶν εἰς καὶ τὴν παιρῖτικῶν ἐνθουσιαστικῶν παρουσίαν ὁμάδα νέων καὶ νεανίδων ἀρκούντως κατηρητισμένων, ποὺ τραγοῦδισαν ἀρχαῖα ἢ Ἑπειρωτικὰ τραγοῦδια ἐνθουσιαστικῶς κυριολογικῶς, τὸ ἀσφυκτικῶς συρροῦσαν ἐκλεκτῶν κοινῶν.

Τὰ ραγδαῖα χειροκροτήματα ποὺ ἐπιηκολούθησαν τὴν

ἐπέλειον καὶ τραγοῦδι τοῦ προγράμματος μαρτυροῦν πόσο συναρπάζει καὶ δονεῖ μυζικαῖα τὴν ψυχὴν τοῦ Ἑπειρωτικοῦ τῶν τραγοῦδι τοῦ τόπου του. Ἡ μουσικὴ τῶν τραγοῦδιων τῆς Ἑπειρου εἶναι ἀρχαιολογικῆ. Σὲ κάποιον μῦθον Ἑπειρωτικῶν τραγοῦδι φέρεται ἐρωτώμενον τὸ ὄρος Πίνδος ἐπὶ αὐτοῦ, καὶ ἀπαντᾷ: «καὶ γὰρ ὅσοι γὰρ τὴν καταγωγὴν σας τὸ μεταναστευτικὸν ποῦλι καὶ ἀπὸ τὸ κελιάδι τὸν μῦθον πῶς εἶναι ποῦλι παλαιὰ καὶ ἀρχαῖα ποῦλι καὶ εἰς θεομῶντα καὶ...» Ἀναγίνεται σὴν ἀρχαῖα ἑλληνικὴ μουσικὴ τῆς δημοτικῆς εἶναι ἀσπαστικῆ. Κομμοειδῆς μετ' ἑξέλιξιν μὲ ὄρος μῦθον Ὀλυμπιον καὶ μελαγχολικόν. Ἡ ἀπόδοσις τῆς δὲν εἶναι ἐρικυβερτικῆ διὰ τῆς ἐδουσιαστικῆς κλίμακος, ἀποφιδεῖται δὲ πλῆθος διὰ τῆς Βυζαντινῆς παρασημαντικῆς γραφῆς. Ὑπόκει καὶ ποῦλι τῆς συνάρτησις μεταξὺ Βυζαντινοῦ μέλους καὶ Ἑπειρωτικοῦ τραγοῦδι. Ἡ θερμὴ υποδοχὴ ποὺ εἶναι τὸ Ἑπειρωτικὸν τραγοῦδι σὲς δύο του αὐτῆς ἐμφάνισις, πρέπει νὰ ἐνθουσιασθῆ, τοὺς σθέντας τὴν ὄρασαν αὐτὴν πρωτοβουλλαν, νὰ σταχυολογήσων καὶ νὰ ἐπιμεληθῶν τὴν περισυλλογὴν τῶν καλλιτέρων τραγοῦδιων τῆς Ἑπειρου, τὸ δημοτικῶν ἐπειρα νὰ παρουσιάσων ἐνθουσιαστικῶν τοῦ Ἑπειρωτικοῦ κοινῶν τῶν Ἀθηνῶν. Νὰ εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι εἰς τὴν προσπαθειάν των αὐτῶν, θὰ εὑροῦν παρὰ τὸ πλεονόν των ὄρους τοὺς ἀληθινούς παιρῖτικῶν. Αὐτὶ εἶναι καιρὸς καὶ τὸ Ἑπειρωτικὸν τραγοῦδι ὡς εἶνα ἀδμυλαμπρὸ ἄστρο, νὰ καταλάβῃ τὴν ἀρκούντως εἰς αὐτὸ θέσιν εἰς τὸν μουσικόν ἀστερισμὸν τῆς Ἑλλάδος.

Γεώργιος Κυριακίδης

—Τὴ σᾶς εἶπεν σήμερον, δεσποινίς ὁ καθηγητῆς σας;

—Μᾶς εἶπεν, ὅτι καὶ εἶναι τυμπερώμεθα δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν τοὺς καλοὺς διδασκάλους μας.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
BANQUE COMMERCIALE DE GRECE
SOCIÉTÉ ANONYME

Κεντρικών :
ΑΘΗΝΑΙ : Όδός Σοφοκλέους αρ. 11

Παραρτήματα :

1. ΠΑΤΗΣΙΩΝ, όδ. Πατησίων 105	8. ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ, Πειραιώς 79
2. ΚΑΛΑΙΘΕΑΣ, Λεω. Θεσπίων 110	9. ΒΑΘΗΣ, όδ. Αριστοτέλους 15α
3. ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, Εδουάρδου 22	10. ΠΑ. ΠΥΛΩΝ, Καρυδοκίακη 31
4. ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, γωνία Μουσο- μυζήλη-Καλλιδορίου	11. ΑΧΑΡΝΩΝ, όδ. Αχαρνών 114
5. ΠΡΑΚΑΣ, όδ. Καρυδοκίας 37	12. ΝΕΑΣ ΓΙΩΝΙΑΣ, όδ. Αχελώου και Αλευσιτών
6. ΚΥΨΕΛΗΣ, όδ. Κυψέλης 86	13. ΚΑΛΑΜΙΟΥΤΟΥ, Κλειτίου 10
7. ΚΟΛΩΝΟΥ, όδός Σοφοκλέου 5	14. ΑΘΗΝΑΣ, όδός Αθηνάς 14

Υποκαταστήματα :

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ : Όδός Όμηρου αρ. 16

Παραρτήματα πύλων και περιφερειακά Γραφεία :

1. ΜΑΚΡΑΣ ΣΤΟΑΣ, Λεωφόρος Μικρής Στοάς
2. ΑΓ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, παρά τον Αγ. Διονύσιον
3. ΝΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ, όδός Αντιστοίας 2.

Αργος	Σήρος	Χανιά	Κυρλόβασι	Αργείοι
Πάρος	Χίος	Ζάκυνθος	(Σάμω)	Αραβίς
Πάτρα	Ηγιάκειον	Πλωμάριον	Βαθιά	Αττική
Κέρκυρα	Βόλος	Τρίπολις	Νάξος	Αθήναι
Αργοστόλιον	Θεσσαλονίκη	Γέθυνος	Χαλκίς	Αθήναι
Νάυπλιον	Αθήναι	Κυρδοκία	Φάρσαλλαι	Ιωάννινα
Αίγιον	Τριφυλία	Καβάλλα	Φλώρινα	Αιχόννη
Καλάμαι	Μυτιλήνη	Πρόβρις		

Κεφάλαιον και άποθεματικά Λγ.
Capital et Reserves . . . Dr. 214.387.020

Συμμέτοχος της εν Λονδίνο—Etablis. associé à Londres
COMMERCIAL BANK OF THE NEAR EAST LTD
17 St. Helen's Palace E. C. 3

Μετ' υποκαταστημάτων εν Αλεξανδρεία και Κωνσταντινουπόλει
Avec succursales ALEXANDRIE & CONSTANTINOPLI

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ Ο ΠΙΣΤΙΚΟΣ

Τού κ. Κων. Μπεκιάρη, καθηγητού

«Όταν ο Μπαρμπα Μητρος ό κεχαγια; επέστρεφεν από την Κέρκυρα εις τό χωριό του Σχωριάδες, μετά χαράς έδέχθη τούς φίλους του π.ό ήσαν να τού ποθν τό «καλώ; ώριστας». Αύτοι ήσαν έ Γεώργη γύφτος, ό Νάσιο γύφτος, ή Νάσιο γύφτισα, έ Παπύ Κυριάκος; και άλλοι. Αφού έστρώθη σουφράς και παρετέθησαν τά χρειαζόμενα, ό Μπαρμπα Μητρος έπάνω στο κέφι άρχισε να διηγείται όλα όσα είδε και άκουσε παράδοξα ώς έξης:

«Αφού μωρέ παιδιά σηκώθηκα τή χαραή και έιαμα άγιασμό, με έ γομάρι τού φίλου μου Νάσιο γύφτου έτρακα σέ 14 ώρες στο Σικάλωμα(*). Αμά γομάρι, ά, να σου ζήση Νάσιο, να τό χιρίεσαι, σάν άει περδικοισε. Νά και φικάκαμε. Ακουγα θάλασσα, θάλασσα άμα τί ήτανε δέν ήξερα. Σάν έφάκαμε σιμά, να και γλέπω με ά μεγάλη δίψα να άσπρίζη και μωβ άνευ αυό:ή εινε ή θάλασσα Μπαρμπα Μητρος». Θέ μου λέω, από ποδ μεζώθηκε τόσο νερό! Είχαμε λυσάξει για νερό και γώ και ό γάϊδαρος και τσαι τραβοάμε για τη θάλασσα. Αύτό τό μιλιοθνε τό νερό ήταν ένα παράξενο πράγμα, με ά έρχόνταν τσομπρός με ά πήγαινε τσοπίσω και με άτην την κατλα που είχα άπο τη δίψα, δέν έστυφα να πώ, σικιάχηκα να μη με σδχρίση μέσα, δούρρη, δούρρη έκαμε, μωρέ παιδιά. Βάσω πρώτα τό γομάρι να πιη κι έ, έε, πάθαινε ήποτα τό χαλδάκι, τότε να σκύψω να πώ κι έγώ. Τό γομάρι που να πιη. Μυρζει και γυρίζε πίσω Τί σικιάζεσαι μωρέ λυσοκισμένο, του λέω, και τού δίνω με ά

[*] Αγια Σαράντα.

μέ το σκόπι. Παιρω τὸ σκονί ἀπὸ τὸ σαμάρι τοῦ γομα-
ριοῦ τὸ δένω σ' ἓνα κούτσουρο 'καί κοντά, τὸ κουλουριαζώ
στὴ μέση μου καὶ σιύφτω νὰ πιῶ. Μπομπό, μάννα μου!
Τέτοιο νερό, τέτοια λύσα δὲν εἶχα ἰδῆ. Εἶχε δίκη, ὁ κα-

Δελφιναιιώτισσες

Φογάτδαρος καὶ δὲν ἔπινε. Ἰρέχω ὕστερα μὲ τὸ ζωντόβολο
στὸ χάνι καὶ λέω χαντζή, ἀμάν μωρὲ χαντζή, ριτζά σοῦ
κάρω νὰ μοῦ δώκῃς νερὸ ἀνάλατο. Ὁ χαντζής ἐξεκαρβι-
στηκε ἀπὸ τὰ γέλια. Νὰ βλάχο, μοῦ λέει ἔχομε καὶ γιὰ τὴν
ἀφεντιά σου νερὸ ἀνάλατο. Ἐγὼ τότε πιεῖ, καὶ πιεῖς ἐφού-
σκωσα καὶ γένηκα κατσουπι. Τὸ πουρνὸ σηκώνομαι καὶ
τηρῶ τὴ θάλασσα. Νὰ καὶ γλέπω ἀπὸ μακριὰ ἓνα μεγάλο
σπῆτι μὲ κολώνες. Θέ μου, λέω, πῶς κοτζάμι σπῆτι στέκε-
ται ἀποπάνω στὸ νερὸ καὶ δὲν πᾶει στὸν πάτο! Τότε εἶπα
μὲ τὴ γνώμη μου, θὰ τὸ ἔχουν δεμῆνο ἀπὸ κάπου μὲ τίς
τριχιές. Νὰ κι' ὁ Γιώτη Μπιρμπίλης ἔρχεται ἀντάμα μὲ
τὸν Κώτσο Βάγιο. «Καληώρα Γιώτη, τοῦ λέω, ποῦ κοιμήθη-

κες, μωρὲ μαῦρε, ἀπόψε; Στὸ Δέλφιο, μοῦ λέει, κοντὰ σ'
ἓνα κοτέτσι καὶ ἐγδαρα τὸ κορμί μου ἀπόψε, ὁ Βάγιος πη-
γε σ' ἓνα μαντρί καὶ σήμασε ἓνα κριάρι νὰ τὸ χαρίσῃ στὸ
Μοναστήρι τῆς Πέπελης γιὰ τὴν θυγατέρα του, πῆρε καὶ τρεῖς

Ὁ Μήτριος καὶ ἡ Μήτριαινα

κότεις τὰ μεσάνυχτα ἀπὸ τὸ κοτέτσι νὰ τίς δώσῃ τοῦ παπᾶ
Κυριάκου καὶ τοῦ φέλη τοῦ Σωτήρη νὰ διαβάσουν ἄγια-
σμοὺ καὶ νὰ φύγῃ τὸ λοκιωμα ἀπὸ τὸ σπίτι του. Ἔρθε νὰ
ἀγοράσῃ κλαμπούκι. Σακίλν καὶ μὴ δώσης τοῦ Βάγιου τὸ
γομάρι τοῦ γύφτου! Τὸ χρειαζομαι ἐγώ. Τώρα ποῦς σὲ
πᾶνει, ἀφάντη Μητρο, θὰ ἴδῃς τὸ παιδί σου, θὰ ἴδῃς ντυ-
νιά καὶ βιλαέτια. Καλὰ μωρὲ Γιώτη, τοῦ λέω, πῶς θὰ πᾶ-

με σὲ κείνο τὸ σπῆτι μέσα; Μὲ τὴ φελούλα, μωρὰ δαίμανα, μου λέει. Ἐκεὶ π.ὲ κουθεντιάζουμε, ἀξαφνα μεὺ κρέει ὁ χαντζής: «Γλήγορα Μπαρμπά Μήτρο καὶ τὸ πιπίτσι φιόγει, αἶδε πλέρωσέ με 100 παράδα, χανιάτικα, τὸ φαλ' τοῦ γε-

Χορός Ἠπειρωτισσῶν

μαρισὸ καὶ τὸ δικό σου, δλα 7 καὶ ζολώτο». «Τσάκισέ μου ἓνα μειζήτι, Κίεσα, τοῦ λέω· ὅιιερα ἀφοῦ πήρα τὰ λαιώματα, ρίχνομαι ἀπὸ τὴ σιάλα καὶ κπὸ τὴ β.α κομμάτια ἢ μοτίλια μὲ τὸ ρακί, μοὺ σκαλιώνει σ' ἓνα περόνι καὶ τὴ θράκα ἀπὸ πίσω καὶ χάρρρρρρ σκίζεται ὡς τὸν πάτο. Μπομπῶ τί ἔπαθα ὁ σκότεινος! Καλὰ εἶπα ἔγώ· πού ἢ Σπύρραινα εἶναι χρουσοῦσα γυναίκα γιὰ τὴ ἔκλεινη πρῶτα μοθυγήει μπροστὰ ἀντιανοῦσα ἀπὸ τὸ σπῆτι. «Μῆτρο, μεθ' λέει ὁ Γιῶτης, γλήγορα ἔμπα μέσα σιτὴ φελούκα νὰ μὴ μείνης βέω». Μέσα ἦταν καὶ ἄλλοι ἀν' ῥῶποι. «Θὰ πάμε σιτὸν πῆτο, παιδιὰ, τοὺς λέω· ἐγὼ σκίζομαι» μὴ φοβάσαι λάλο, μοὺ λένε. Γιῶτη Μπαρμπάληγγηηηηηηη φωνάζω, ἐλῆσόνθησα τὸ ζωνάρι σιτὸ χαλέεεεεε. Πάρτο καὶ οὐμάστο.

» Ἡ φελούκα μοιάζει σὲν τὸ σκαφιδὶ πὲρ ζυμόνομα καὶ τὴν τραβούσαν γιὰ τὸ βαπόρι πλάτος πλάτος μὲ τὰ φουιάρια. Ἄχι γὰρὸ χόννο γάχης Σιτόραινα. Νὰ σοῦ κόσω τὸ κακό ἰφωροσμένη! Μὲ τὸ μάτι μὲ ἔσκασες τὸ δένδρι καὶ τὴρα θὰ πιζής εἰμένα. Ἄχι παιδιὰ, τοὺς λέω, ἐγὼ ὁ μαῦρος ἔκαμα μιὰ ἔμαρτῖα σὰ νειάτα μου. Εἶχα φάει τὴ Μ. Σαρακοστή τὸ τραγὶ τοῦ Μῆτρο Τσαούση, Γι' νὰ τόκομα θὲ μεὺ ἀφοῦ μπήκε σιτὴν πῆτο μου, μποροῦσα νὰ τὸ κρατήσω ὡς τὸ Μέγα Πάσκο; Καὶ ἀρχιῶ, μωρὲ μάτια μου, τὸ μοιργιολόγι, θυμύθηκα τὴν πατρίδα.

» Ἐκεὶ πὲρ μοιρισολογοῦσα ἔλοι μέσ' τὴν ἔρημη τὴ φελούκα ἀναγελούσαν μὲ τιμένα. «Σήκου, μεὺ κραλῖνον ὕστερα, ἔρθαμε Μπαρμπά Μῆτρα». Ὑστερα μὲ πιάνουν ἄλλοι ἀπὸ τὸ θρακὶ καὶ ἄλλοι ἀπ' τὸ λαιμὸ καὶ μὲ ἀνεβάζουν ἀπὸ μιὰ διαβολόσκαλα μὲ ἀραλίκια. Κατόπι ἀρχισοὺ νὰ σουριζή σου σου σου σου σὺν ἀμὰ ἓνα σούριγμα πὲρ κουφάθηκα ντίπ. Σὲν κίνησε τὸ καταραμένο, τὴρα θὰ πελλάνω εἶπα. Μιὰ ἀνιράλα, ἓνα κακὸ καὶ ἓνα ξερατὸ πὲρ ἔβγαλα ὄσα ἔφαγα σιτὸ χάνι. Ἄχι μάνα μου, εἶπα, τί ἦταν οὕτὸ τὸ κακὸ πὲρ ἔπαθα. Εἶκη νὰ γίνῃ καὶ ἡ πολιτεία, ξ.κη καὶ τὸ καλό της. Κάθημα ἀπὸ τὸν κόσμο. Ἐπειτα μὲ ἔπικσε ἓνας ἄνος πὲρ δὲν κατάλαβα πὴς ἦρθαμε σιτὸς Κορφοῦς. Μιλιόνι κόσμος. Μωρὲ γρωνίζετε τὸ Νέσιο τοῦ Μῆτρο πισιτῶν τὸ γυιὸ πὲρ κάμει κρίσης καὶ θγάζει λόγὸ σιτὸ Βαλῆ τῆς Ἀθήνας; «Μήπως γυρεύετε τὸν κ. Ἀθανάσιον Δημητριάδη;» Ἐ μωρὲ τοὺς λέω, τί Δημητριάδη καὶ κοπριές, τοῦ Μῆτρο Γκαρέλα τὸ γυιὸ, τὸ βουλιαχτή, τὴρα τὸν θυμύθηκα τὸν ἔρημο τὸ λόγὸ. Μέσα σιτὴν κουδέντα νὰ καὶ ἔρχεται ὁ Θανάσης. ἴτσιου δὲν τὸν γρώνισα, μὲ παντελόνια, ὠρολόι, ἀλουσιδα καὶ ἴσια μὲ παίρνει καὶ πάμε σιτὸ σπῆτι καὶ ὕστερα ἀφοῦ κύτταξα τὸ ποκάμισο καὶ τσάκια κάρποσεσ φείρες, ἔραφα καὶ τὴ θράκα μὲ μιὰ σακορράφα καὶ ἓνα ἀπάγγο πὲρ ἦτανε σιτὴ σκοῦπα, πῆγαμε σ' ἓνα χάνι νὰ φάμε ψωμί. Ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι χαιρετοῦσαν τὸν Θανάση. «Ὅπως εἶπα κύριε βουλιαχτή; Ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ

τσάπνη;» Αδελός ντρέπαταν νά πῆ πῶς εἶναι ὁ πατέρας μου. Ἐγὼ τοὺς λέω πῶς εἶναι τὸ παιδί μου, ποὺ ἄντα ἤταν μικρὸς βουκεῖσε τὰ γελᾶδια. Ἐρθε ἐδῶ μὲ τὰ σεγκούνια καὶ μὲ τὰ δικά μου τὰ γρόσια ἀπούδαξε καὶ γέννηκε ἄνθρωπος καὶ ἀφέντης τῆς Κέρκυρας καὶ τῶρα ντρέπεται νὰ σὰς πῆ πῶς; εἶναι ὁ πατέρας του. Μωρὲ γομάρι, τοῦ λέω, κρίνε, δὲν εἶναι ἔτσι; Ἐκαίνοσ ντράπηκε καὶ τοὺς εἶπε ἑλληνικά πῶς; εἶμαι... τὰστόχησα, πῶς τὸ εἶπε... ἂ πῶς; εἶμαι ἄξιτος, δὲν εἶμαι ἔμμορφος, εἶμαι στοιχειὸ καὶ ἀλλά ξεράσματα. Μὰ, θε γινάτι σὺν ἀκουσᾶ ποὺ τοῦς εἶπε πῶς; δὲν παιδαῦγηκα καθόλου. Καὶ τότες τοῦ ἔρριξα κάτι κουδίντες καὶ τὸν ζεμάτισα στὰ γερὰ. «Μωρὲ κοπρόσαυλο, τοῦ λέω, πῶς λὰς ποὺ δὲν παιδεύτηκα καθόλου; Ποιὸς σεβ τοάκιζε τί; ψιγρες καὶ σεβ λάδωνε τὰ ρουσιὰ στὸ βουνο νὰ μὴ σὲ ψά. σ οἱ ψαῖρες; Τι καὶδεψη ἦτιν ἐκαίνη γιὰ τὰ μούτρα σου ποὺ νὰ σοῦ τὰ ἀλεψω πατόκορφα; καὶ τῶρα μου ἔγινες ἄνθρωπος σοῖσοῦζι. Ἀπὸ τσαπάνικο σὸ; τί καρτερεῖς! Ἔτσι εἶναι ἰάχα ὄλοι εἰ βουλιαχτάδες τῆς Γελᾶδας;» Ἰατερα δὲν εἶπε τίποτα. ἀμὰ ανεβοκατέβηξε τὰ γκουρλωμένα μάτια τοῦ, εἶχαν γίνει καὶ τὰ μάγουλά του κόκκινα σὺν παπαροθνα. Στὸν πάτο κάτσαμε στὸ σουφρά. Τὸ μαγειρεῖὸ ἔλαμπε ἀπὸ τὴν πάτρα. «Ὅλα γυαλιστερά καὶ κάτασπρα καὶ αὐτὴ ἀκόμα ἡ ποδιὰ τοῦ Χανιζῆ. Ἀφοῦ ἔβγαλα τὴ μύξα μου καὶ πλάξ τὴ βράντηξα στὸ πάτωμα, σουριζῶ καὶ χουγιιάζω ἔ ἔ ἔ χανιζῆ. Πὸς δικάλο σὲ λένε. «Σιωπῆ, μωρὲ πατέρα, νισάφι, ντροπῆ δὲν ἔχεις;» Μωρὲ ψόφησα ἀπὸ τὴν πείνα τακάτι δὲν μοῦ ἔμεινε καὶ ὄτα ἔφαγα τὸ πουρνὸ σταὺς ἄγιους 40 τὰ ξέρασα.

» Ἐρχεται ὁ χανιζῆς μὲ ἓνα χαρτί στὸ χέρι, ἀρτζουάλλι. ἦτανε ἡ διαβλόχαρτο ἦταν δὲ ρώτησα. «Δὲν ἔχει καιρὸ ὁ Θανάσης, νὰ σοῦ διαβάσῃ τὸ χαρτί, γλήγορα φαί. Τὰ φαγιὰ μου λένε εἶναι αὐτοῦ μέσ». Τὰ φαγιὰ εἶναι στὰ τενηξερῖδια μωρὲ βίτιδι, θὰ σκωθῶ ἐγὼ νὰ ἰδῶ καὶ νὰ διαλέξω. Ὁ Θανάσης μὲ κράτησε ἀπὸ τὴ βράκα καὶ κάτι τοῦ εἶπε ἑλληνικά καὶ ὁ χανιζῆς ἔφερε πρῶτα τσορμπά. Ὀιτερα

κρίσαι χωμένα σὰ καλοκόθια καὶ ψημένα κοψίδια ποὺ τὰ λένε ἐκεῖ πουρτσόλες, ὀιτερα μασκαρόνια, γκόρτσκα καὶ γλυκὲς ἄψητες μπάμιες. Τὰ σκαρνιὰ ἦταν ἀλλοιωτικά καὶ

Ἐτέρα στολή Ἡπειρωτισῶν

δὲν μπόρεσα νὰ κάτσω σὲ ψηλὸ σκαρνὶ καὶ ὁ σουφράς πολὺ παράξενος. «Νάσις τοῦ λέω, δὲ μπορῶ νὰ κάτσω ψηλὰ θὰ κάτσω σὲ σιάδι». Ἰατερα κάθουμαι στὸ πάτωμα σταυροπόδι, βγάζω ἀπ' τὸν κόρφο μου τὸ ψωμί ποὺ μοῦ περι-

σαφε στρώνω τὴν ἀσπρη τὴν πετσέτα καὶ χωρὶς νὰ ντραποῦ
 εἶμι μὲ ἐφ' ἑσέα τὰ φαγά, ἄγλυφα μπιλὲμ καὶ τὰ σαχάνια
 εἶχα θγάλει καὶ τὰ τσαρούχια μὲ καὶ τὰ τσουράπια γιὰ
 κόλλησαν ἀπὸ τὸν ἴδρω. Ὁ Θανάσης κατακόκκινος ἀπὸ
 τὴν ντροπὴ του, ὕστερα γύρεψα γιὰ καὶ κουρκοῦτι, ποῦ
 ἀπ' αὐτά. Σάν μὲ ἔγλεπε ὁ χαντζής κάτω καὶ ξεκάλλτωτο
 κάτι ἤθελε νὰ πῆ, ἀμὰ ὁ Νάσιος ἔβαλε τὸ δάχτυλο σὲ
 στόμα καὶ ἐκεῖνος γκραιμάτηκε ἀπ' ἐκεῖ.

»Τί νὰ σοῦ πῶ παπᾶ μου τέτοια πάντρα δὲν τὴν εἶχα
 ἴδῃ οὔτε στὸν ὄπλο μου. Ὅλα ἀσπρα καὶ ἄμορφα καὶ ὄλοι
 ἔτρωγαν μὲ ξεχωριστὸ χουλιάρη καὶ ἔχι σὲ ἓνα τσανάκι.
 Ὑστερα πήγαμε στὴν ἐκκλησιὰ· ἦταν θερειὰ γιορτὴ καὶ
 μοῦ εἶπε ὁ Θανάσης ἄντε νὰκούσης ἓνα καλὸ ψάλτη, μὰ-
 ξους τὸν ἐκάλεσαν ἀπὸ τὴν Πέλι γιὰ τὴν τέχνη του. Καθό-
 λου δὲ μ' ἄρασε. Πῶς νὰ μὴ θυμηθῶ τὸ Χριστὸς ἀνάστη ποῦ
 λέει ὁ Κίτσος ὁ μπαλωματῆς ποῦ τοῦ δίνει ἓνα ντουμάνι
 καὶ σὲ κάμει νὰ ρίχνεσαι ἀπάνω; Ἄντε νὰ ἴδουμε λέω τί
 ἄλλο καλὸ ἔχει ἢ πολιτεία. Ὑστερα ἔμα ἀπόλυκε ἡ ἐκκλη-
 σία καὶ ἔπια 100 δράμα ρακὶ καὶ ὁ κυρ θουλιαχτῆς πιστὸ
 πικρὸ σάν κινίνο ποῦ τὸ λένε μπόρα, πήγαμε σ' ἓνα μέρος
 ποῦ κάμει σείρι ὁ κόσμος. Ἦταν μεγάλο σπῆτι σάν ἐκκλη-
 σία εἶχε καὶ κάτι κανδύλια ποῦ κάτανε χωρὶς γκάζι. Σάν
 μπήκαμε μέσα ὄλοι ἔρριχναν τὰ μάτια τους σὲ μένα. Ὑ-
 στερα λέω σ' ἓναν ἀπὸ τούτους ποῦ ἦταν μέσα, πῶς ἀνά-
 φτουν τὰ κανδύλια. «Νὰ, τὰ πατοῦν θλάχο, μοῦ λέει μὲ τὸ
 δάχτυλο καὶ ἀνάφτουν». Ἐκαμα τὸ σταυροῦ μου καὶ εἶπα,
 γίνεται χωρὶς γκάζι καὶ χωρὶς λάδι καὶ δίχως σπῆριττα νὰ ἀ-
 νάθουν; Ἐπειτα κάθωμμι σ' ἓνα σκαμνὶ σάν τοῦ μυχαιρειοῦ
 ψηλὸ ὁ Νάσιος ἀπέκει καὶ γὼ ἀπέδω καὶ σιμά μου μιὰ ξε-
 πλυμένη, μιὰ βρώμα, εἶχε στὸ κεφάλι της ἓνα πανέρι καὶ
 φτερά της κόττας μ' ἓνα παράξενο ροῦχο δίχως μανίκια
 καὶ φαίνονταν τὰ κριάσια της, τὰ μαλλιά της κομμένα σάν
 τῆς γίδας καὶ ἀπὸ πῶς ξουρισμένα σάν τοῦ μπεχταῆ Μου-
 σταφᾶ, ἀπὸ μπροστὰ τὰ γυϊόξια της γυμνά, τὰ μοῦτρα της
 ἀλευρωμένα. Ἀπὸ τὴν πολλὴ μυρουδιά ποῦ εἶχε μὲ ἤρθε

ζάλη. «Ὅλες εἶ γυναῖκες ἐδῶ τέτοιες εἶναι;» ρωτῶ τέτοιες
 μοῦ λέει ἓνας μὲ ποντικωφωγμένα μουσιέκια, ἄλλος χα-
 λᾶς αὐτός. Ἄντε ἄλλο τί θὰ ἴδῃ. Ἄχ! Σπύραινα χρου-
 σούζα. Ὑστερ' ἀπ' αὐτὰ ἀρχίνησαν τὰ λαλοῦμενα. Χειρὸ-

Ἐπιπρῶται μὲ τὰ καρνοφῶλια των

τερη κι' ἀνοσιώτερη μουζικὴ δὲν ἤκουσα. Τότε θυμήθηκα
 τὸ Μάνθο γόφτο καὶ εἶπα: Ἄ μωρὲ Μάνθο νὰ ἤσουν καὶ
 νὰ παροῦζες ψίχα, τί θὰ γινούνταν. Ἐεεε! τοὺς χου-
 γιάζω. Πάρτε μωρὲ ἓνα μυριαλόγι. Αὐτοὶ τὸ χαβᾶ τους ἔ-
 νας ἀπὸ τούτους ὀρθὸς εἶχε μιὰ εἶργα καὶ σὰ ζουρλὸς ἔπ-
 ἀπ' ἐδῶ καὶ ὅπ ἀπ' ἐκεῖ χιυποῦσε τὸν ἀγέρα γιὰ μεθυσμέ-
 νος ἦταν γιὰ ζουρλάθηκε. Κι' αὐτὸ τίποτε, Ντέ, λέω, τοῦ
 Θανάση, αὐτὰ τὰ ξεράσματα θὰ κοῦγωμε ἄντε νὰ φύγωμε

εί γόνιμα; πλάγιασαν. Στάκα μου λέει, τώρα θά ἴδῃς.—Ποῦ;
—Καρσὴ σὺ τσαρτσάφι.—Τὸ τσαρτσάφι θά γλέπω; Τί λές
μωρὲ μαυρε; Μισὸ; εἶσαι; Ἐκεῖ ποῦ κουθέντιαζα γκάρρρρ
ἓνα κριαρίσιο κουδοῦνι, ποῦφ οὐβονταί και τὰ ἀλάδωτα
κανδηλία και γένηκε καραλληκι.

» Ὑστερα ἀχ! φέρτ μιὰ ἀεπρη φέξη χτυπάει σὺ τσαρ-
τσάφι και αὐτὸ γένη·ε καιπι. Καὶ θγαίνου, θγαίνου και
ματαθγαίνου ἀπὸ τὸ διαβολοτσαρτσάφι, σάντι νά λέτε; τί-
λασσε, παπόρια, φελουκε, πρέβαρα, γ δια. Μάγια, χωρὶς
ἄλλο τοῦ ἔξω ἀπ' ἐδῶ δουλιέ;. Ὑστερα ἀπ' αὐτὸ γλέπω
τὸ γομάρι τὸ δικό μου νά με λογιέζῃ σὲ μάτια μου, ρέ.
Νάσιο, τοῦ λεω, πῶς μπήκε ὁ γάϊδαρός μας μέσα σὺ τσαρ-
τσάφι; Νάτος αὐτός εἶναι! Κίτς, κίτς, κίτς τοῦ κρένω·
γκάρ, γκάρ σάν νά ἤκουσα. Ζού, μεθ λέει ὁ Νάσιος. Ἐ-
δάσταξα, εδάσταξα και σάν εἶδα ὑστερα τοὺς ἴδιους διαό-
λους ἴσα νά ἔρχωνται ἀπ' αὐτὸ μου. Ὅι, ὄι, ὄι, Κύργ' ἐλέ-
ησον, Κύργ' ἐλέησον γουργιῶμαι και τὰ ἀλάξ τὸν τόπο·
ὄλα τὰ σκαμνιά ἀναποδογυριστήσαν, τρόμαξε ὄλος ὁ κό-
σμος και πλακώθηκαν, γουργιῶτά, κηκό, ἀνω κάτω τὸ θέα-
τρο· νά και ἡ ἀστρονομία, Κύργ' ἐλέησον, πιστεύω εἰς ἓνα
θεὸν πιτέρα.—Νάσιο με τραβοῦν εἰ τρικατάραι! Θεέ
μου σχώρεσέ με! Εἶναι εἰ ἀμυρτίες τοῦ τραγικοῦ, μωρὲ παι-
διά. Ἀχ! Ἀφάντη Τρακότη μιὰ γελάδα θά σοῦ δώκω γιά
τὸ τραγὶ ποῦ σοῦ ἔρχα τῆ Μ. Σφικαστή· ἤμαρτον!

» Ὑστερα, Νάσιο, φωνάζω, με ἔπιασαν εἰ διαβόλοι ἀπὸ
τῆ βράκα! μπὸπ πέφτω κάτω και χάρρρρ ἡ βράκα πάλε
σκίζεται. Στὸ γκρεμὸ νά πῆ· ποιὸς συλλογιτήκε καινη
τὴν ὥρα βράκα και κοπριές, Μπικήδισι. Ὑστερα κ' ἐγὼ
δὲν ξέρω πῶς ἐρέθηκα δξω ἀπὸ τὸ τσαρτσάφι. Ὅλος ὁ κό-
σμος ἐβγήκε σὺ σοκάκι. Ὁ Νάσιος ὑστερα, ἡ ἀστρονομία
κ' ἐγὼ μπήκαμε σ' ἓνα ὄντι ποῦ τὸν τραβοῦσαν δυὸ ζων-
τόβ·λα. Ἐρθα σὶδὸν ἐκυτὸ μου και τὰ μισάνυχτα ἔπεσα και
κοιμήθηκα και ὡς ποῦ ξύπνησα ἀναιρευόμουνα τὸ διαβο-
λόπανο. Ὁ μαυρο-Νάσιος συλλογιόμενος. Νάσιο, τοῦ λέω,
νά φύγω, νά φύγω και νά μὴ μεταγυρίσω. Εἶκη νά γένη

κι' ἡ πολιτεία και τὰ καλά της: Ἀμά, ριτζε σοῦ κάμω νά-
φύγω ἀπέδω.—Καλά μου λέει. Ὑστερα σάν ἔκρουξε ὁ ἥλιος.
μου ἔδωκε 100 ναπολεόνια, μ' ἔδωκε σὺ παπόρι και ἴσα.
ἔρθα ἐδῶ ἀρνευόμενος. Ἰτσου δὲ, κατάλαδα μήτε τῆ φε-
λοῦκα μήτε τὸ παπόρι· ἦταν ὁ νοῖς μου σὺ πάλι τοῦ θεά-
τρου».

Ζήτη, μωρὲ παιδιά, ἡ πιτριδα μας, τὰ γομάρια, τὰ
σφαχτὸ, οἱ κόιτες, τὰ νερά και τὰ ληλούμενα. Ἀναστή-
θηκα μωρὲ. Πιστεύεις μωρὲ παπά, ὅτι και αὐτὸ τὸ γκάρι-
σμα τοῦ γομαρίου μου ἄρει καλλίτερα ἀπὸ τῆ μουζικὴ ποῦ
ἤκουσα στυὸς Κορφοῦ; Γιατί τάχα; Διότι τὸ γκάρισμα ἀ-
κούεται σ' αὐτὸ τὸ ἀγιο χῶμα. Ζήτη και περριτικά μας·
ἄντι νά πιοῦμε. Στὸ δίκολο οἱ πολιτείες με τίς ξεπλυμένες
τοὺς ξουρισμένους, τὸ τόζια και τὰ τσαρτσάκια. Σιωπή·ε
ὄλοι σὺ χορό· παπά ἔμπκ στὴν κορρή. Γεώργη χιόπα
καλά.

Τούτη γῆς, Λένη μου, τούτη γῆ; ποῦ τὴν πιτάει,
Σ' ἄλλον τό, Λένη μου, σ' ἄλλον τόπο δὲ θά ἴδοῦμε κλα.

[1939]

Κων. Μπελιάρης
Καθηγητής

ΜΕΘΟΔΟΣ ΟΛΛΕΝΔΟΡΦΟΥ

Μὲ τὴν μέθοδον Ὀλλενδόρφου, μαθηταί εἰς νά ἐμιλήτε
καλῶς. Φέρομεν ὡς παράδειγμα τοὺς ἐξῆς διαλόγους:

—Ποῖαι αἱ ἐντυπώσεις σας ἀπὸ τὰ μπαλιν-μίζε τῆς
Γλυφάδας;

—Ἡ μήτηρ μου μοὶ ἀπηγόρευσε νά λέγω κακὰ πρὸς ἄ-
ματα.

**

—Εἶνε ἡ ὑπερηγία σας δραστηρία;

—Ἐρωτήσατε τὸν ὑπερέτην τοῦ γείτονος.

ΟΣΑ ΔΕΝ ΛΗΣΜΟΝΟΥΝΤΑΙ

Δρ κ. Φώτ. Κυρίτης, δοντιάρης

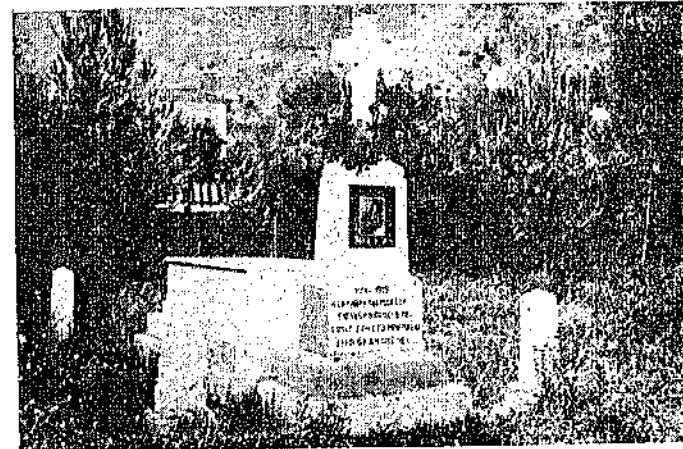
“Ο ἐν Οὐάσερ (Αμερικῆς) φίλιτος καὶ φανατικὸς ὑποστηρικτὴς τοῦ «Πελαγοῦ» καὶ τῶν παραφνάδων του, κ. Φώτ. Κυρίτης ἀποπέλλει τὰ κάτωθι :

Ἐν Οὐάσερ τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1989

Φίλιτε κ. Σκενδέρη,

- Ἐκ τῆς μακρᾶς ἀλληλογραφίας μου μετὰ τοῦ

ἀειμνήστου Μητροπολίτου Λουϊνουπόλεως Βασιλείου—ὡς ἀποσπάσματα μαρτυροῦντα ἡν πατριωτικὴν του ψυχὴν καὶ τὰ ἐθνικὰ του ἰδεώδη θέλω δώσῃ εἰς δημοσιότητα εἰς εὐθετότερον περίστασιν—

Ἐν Δελβινιαῶ τάφος τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου κρηοῦ Βασιλείου

ἀντιγράφω σήμερον χάριν τῶν ἀναγνωσιῶν τοῦ «Ἡμερολογίου» τοῦ ἀγαπητοῦ «Πελαγοῦ» μίαν ἔμμετρον του ἀπάντησιν εἰς διήγημά μου δημοσιευθὲν πρὸ ἐξῶν εἰς τὰς σελίδας του. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ παραθέτω δύο ἄλλας ἀφιερώσεις του ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἰδρύσεως τῆς ἐν Δελβινιαῶ Μητροπόλεως καὶ τοῦ προῶρον θανάτου τοῦ ἐξαδέλ-

φου μου Ἡρακλῆ συμβάντος εὐθύς μετὰ τὴν ἀπο-
περάτωσιν τῶν Πανεπιστημιακῶν σπουδῶν του ἐν
τῇ ἐν Ἀθήναις Σχολῇ τῆς Ὀδοντιατρικῆς

Φ. Κυρίτης

- Ὁ ἄλβος ποῦ ἔστιν κεκοιμημένος, ὦ φίλε φάθι
1. οὐχ εὐρηται ἄλβος ἐν ὑδρογόμφῳ, οὔτε ἐν
  2. παισὶ γυναιξίν ἰδὲ ἀνδράσιν· εἰκ' ἔλσον
  3. αἰεὶς ἐν μεγάροις βασιλείων, ἐν παραῖσιν
  4. ἄλσαι καὶ κόποις, ἐν σπηλαίοισιν
  5. ἐν χρυσαυγῇ ἄλλ' ἠπηνοῖς, ὄρεσ' Ἰηποῖς καλοῖς,
  6. Ἄμναις καὶ ποταμοῖς τοῖς χρυσοδιναισιν
  7. ἰχθύσιν, ἀνθεσι. Μὴ ἐν ἐρήρῳ οὔτως· μὴ ἐν
  8. ῥομ' ἐνεστοὶ ἰδὲ καλλόν· "Ἄπεισ' ἀλλὰ
  9. κοῦ ἐν· ἄκουε, φ'λ' ἐν μακαρισμοῖς ὀηθεῖσιν ἐν
  10. οὐρεὶ Ἐλαιῶν, ὅπ' Ἰησοῦς Χριστὸς
  11. ἐν τῷ· ἐννέα ἄψ μακαρισμοῖς, οἳοι μέροπες
  12. ὄλσον ἀληθ' ἔργοις, ἄθλον ἂν εὐροίεν.
  13. Ἦδ' ἀνομνήσεις σαὶ ἐκ παίδων ἔμπρακτ' ἦσά
  14. εὐρεῖν αἰθέρας, ὡς πρωτ' ἔγραψας (*)
  15. Συγχαίρων ἄγλαῶ Κυρίτη Φατίῳ ἔργοις
  16. τοῖσδε παροῦντι σοφοῖς, κῆρι σοὶ εὐχομ' ἄει.

[*] Ὁρα «Ἡμερολόγ. 1932» Κ. Σκευδέρη.

† Ὁ ΔΠΒ.

Εὐαγοὶ ἴδρονται ὧδε μέλαθρον Μητροπόλει
τῆς Δρυϊνουπόλεως καὶ Πρωγωνιανῆς
ἠθικ' ἀρωγῇ τοῦ Δρυϊνουπόλεως Βασιλείου,
ἀδελφ' τῆς δαπάνης τοῦ Δελβινακίου,
Ναῶν ἠδὲ Μονῶν τοῦ Ταμείου Ἀνταλλαγῆς.

κωμῶν Ποιημάτων, Βασιλείας, εἰαίρων
ἄρτων, Ἀμερικεῖθεν ἰδ' ἐκ δωρητῶν ἄθλον
δῶν ἄραξ ὁ Θεός, ἀνθ' ὧν ἐδράσιν εἶ.

† Ὁ ΔΠΒ

Ἡρακλῆς ἦς ἐν σπουδαῖς, μὴν οὐκ ἐν νόσῳ
ἀργαλέῃ, τέκνον Κυρίτη Σπύρου, ἐκ
Σέλιτος τῆς Βορείου Ἡπείρου, ἄγαν θρηνοῦντος
σκληρῶ ἄωρῳ τε φεῖ! θανάτῳ οεῖο
οὐδ' οὐνεπλήρου· γὰρ τ' ἔαρ εἴασσι νειάτ' ἀγλαῖ
ἔπι Θεὸς δῶν σοὶ ἄνεσιν, τοῖς σὲ
κῆρ' ἀλοῦσαι τοκεῦσ' ἐξ ὑψους καρτερίαν καὶ
εὐεστέ διαι. πάτηρ ἐλευθερίαν.

† Ὁ ΔΠΒ.

Σημείωσις ἐκδότου· Τὸ πρῶτον ἀφιερῶται εἰς τὸν ἀνε-
κτίμητον πατριώτην κ. Φ. Κυρίτην ὀδοντίατρον. Τὸ δεύ-
τερον εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δελβινακίου διὰ
τὸ ὁποῖον τόσον ἐμερίμνησεν ὁ ἀειμνηστος Μητροπολίτης
καὶ τὸ ἴδιον, εἰς τὸν πολυκλαυστον Ἡρ. Σπ. Κυρίτην,
κελεσίφορον ἱατρικῆς.

— Ἐχετε ἐχθρούς;

— Ἐχθροὺς δὲν ἔχομεν. Ἄλλ' ἔχομεν φίλους, ποῦ μᾶς
ζητᾷν θανεικὰ καὶ κάμνει τὸ ἴδιο.

* *

— Ἐχετε ἀρχαιότητες;

— Πλάστιας ὄσας. Τὰ ὑποδήματά μας, τὰ ἐνδύματά μας,
τὸν πῖλον μας.

ΒΑΣΙΛ. ΧΡΗΣΤΟΥ

ΙΑΤΡΟΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ — ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΟΣ

Τέως Ἐπιμελητὴς Ἰατρὸς τοῦ Ζανείου Δημ. Νοσοκομείου
καὶ τῆς Πολυκλινικῆς Ἀθηνῶν ἐπὶ πολλὰ ἔτη
Δευθύνων Ἰατρὸς τῆς Προτύπου Πολυκλινικῆς

ΔΕΧΕΤΑΙ :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ 16 Β' (Ὅμοιοι

Ὅροι ἐπισκέψεως: 10—1 π. μ. 5—8 μ. μ.
τὰς ἄλλας ὥρας ἐπὶ συνεντεύξει

Διὰ μηχανημάτων τελευταίου συστήματος, ἐπιτελεῖ ἀκτινο-
γραφίας καὶ ἀκτινοσκοπήσεις Πνευμόνων, Καρδίας, καὶ

Ἀορτῆς, Στομάχου, Ἐντέρων (Σκωληκο-
ειδοῦς), Νεφρῶν, Σπληνός, Ἡπι-
τος, Χοληδόχου κύστεως
καὶ ὀστέων.

εἰς τιμὰς λογικὰς καὶ προσιτὰς εἰς ἅλους

ΙΣΤΟΡΙΑ & ΘΡΥΛΟΙ ΓΡΑΦΙΚῆ ΧΩΡΙῆ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΟ ΛΕΣΚΑΤΣΙ (ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΝ) ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ὑπὸ ΒΑΣ. Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ

Τὸ ἄμορφο καὶ πολιτισμένον αὐτὸ χωριὸν τῆς Κονίτσης (κακῶς μετονομασθὲν ἑσχάτως: Ἀσημοχώριον) εἰσὶν ἀρκετὰ μίαν ὥραν Β.Δ. τῆς Βουρμπιάνης, ἐγγὺς τῶν Ἑλ-
ληνο-αλβανικῶν συνόρων ἀνηκόν—ἐπὶ Τουρκοκρατίας, μέ-
χρι τοῦ 1912—εἰς τὸν Καζάν Κολώνιας (Ἐρσέκας) μετὴν
ὁποῖαν χωρίζεται δι' ἑνός, μετρίου ὕψους βουνοῦ, τῆς
Μπατρας καὶ συνδέεται δι' ἡμιονικῆς ὁδοῦ, διαρκείας
τριῶν ὥρων μέχρι τοῦ αὐτοκινητοδρόμου Λεσκαδικίου-Κο-
ρυτσᾶς. Ἡδὴ ὑπάρχει εἰς τὴν Κόνιτσαν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν
ἀπέχει περὶ 7 (δεδομένου ὅτι ἡ ἀμαξιτὴ ὁδὸς Κονίτσης-
Βουρκοποτάμου Ἀνασελίτσης εἶναι εἰσέτι ἡμιτελής) ὀκτώ
ὥρες.

Ἡ ἱστορία τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ ἀρχεῖται πρὸ 300 καὶ πλέον
ἔτων. Πρῶτοι ἀποικοὶ αὐτοῦ ἦσαν τέσσαρες ἀδελφοί, ἑλ-
θόντες—κατὰ τὴν παράδοσιν—ἐκ Ρωσσίας, ἢ κατ' ἄλλους
ἐξ Ἰταλίας καὶ Ἰλλυρίας καὶ κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ἐσωτερι-
κοῦ τῆς Ἑλλάδος, τὸ καὶ πιθανότερον φεύγοντες τὸν ζυ-
γὸν τοῦ κατακτητοῦ αὐτοεξορίσθησαν τότε ἐκεῖ καὶ ἔδου-
σαν τὸ σημερινὸ χωριὸν, μετὰ τέσσαρα γενεαλογικὰ δέν-
δρα, σιωζόμενα ἀκόμη καὶ σήμερον, τὰ μέλη τῶν ὁποῖων
θεωροῦνται γνήσιοι Λεσκατσίτες, ἐπιδοθέντες εἰς τὴν γεωρ-
γίαν, τὴν κτηνοτροφίαν, οἰκοδομικὴν καὶ τὰ ταξείδια.

Ὁ φιλοταξιδιστικὸς, ἰδιότης πάλαι τῶν Λεσκατσίω-
τῶν, ὁ κοσμοπολιτικὸς—αὕτως εἰπεῖν—αὐτῶν (ὑπερπόν-
τιον ταξίδι, στὴν Ἀμερικὴν, πρῶτοι στὴν περιφέρειά μας

ἐπραγματοποίησαν οἱ Ἄντιστ, Γ. Χρήστου καὶ Νικ. Δ. Νάσιος, 1903), ὅπως αὐτοβούλως καὶ ἀβοηθήτως, ἐπιστρέψαντες στὸ χωριό, συναποκομίζοντες πρῶτοι τὴν πολιτισμὸν τῶν Νέων Χωρῶν στὸ Λεσκάτσι· αἱ ἐπαγγελματικαὶ αὐτῶν ἐπιδόσεις στὸ χωριό καὶ σιὰ ταξίδια, τὸ προηγμένον εἶδος κατοικίας παλαιότερον, τὸ ἐπικρατοῦν, ἔκνηθον καὶ κακαστανὸν γένος (χρῶμα τριχῶν, προσώπου, ἔμφαλμων) κ.λ., σωματικὰ καὶ ψυχικὰ χαρακτηριστικὰ ἐνισχύθουν τὴν προέλευσιν καὶ τὸν πολιτισμὸν ἐκ τῶν ἄξιθων.

Ἄστοχαί τελείως ἢ φανταστικῆ ἐξήγησις ἐλαχίστων, ἀνοήτως διαδοθεῖσα καὶ γραφεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Στεργιοπούλου εἰς τὰ «Ἡπειρ. Χρονικά» ὅτι Χρυσικαὶ (Ἀσημιτζίδες) κατοικοῦσαν εἰς τὸν Ἀγ. Ἀθηνάσιον καὶ Ἀγ. Δημήτριον, οἱ προύχοντες τῶν ὁποίων παρέμεινον ὅπου τὸ σημερινὸ χωριό· καὶ τοῦτο διότι κατὰ τὸ σκάψιμο τῶν ἀγρῶν ἐκεῖ ἀνευρέθησαν ἐφ'αριμένα τινὰ σιδηρικὰ (πυροστιές κ.τ.τ.), οὐδέποτε ὅμως ἀσημικά, προφανῶς λόγω ὑπάρξεως γεωργικῶν ἐγκαταστάσεων ἐκεῖ νὰ ὑπῆρχον σιδηρικὰ οὐλικτικῆς χρήσεως, ἀλλὰ καὶ σιδηρουργοὶ τινες—ἴσως—διὰ τὴν κατασκευὴν γεωργικῶν κ.λ. ἐργαλείων.

Ἔτσι ἐπλάσθη ὁ ἀνόητος μῦθος τῶν Ἀσημιτζίδων, ἀπὸ γρη῏ς μᾶλλον τοῦ χωριοῦ, αἱ ὁποῖες σιὰ νυχτέρικα καμμιὰ φορά ἀναφέρανε καὶ αὐτὸ μέσα σιὰ παραμύθια τους ὅπως ἀδασανίσιως, ἔπως ἀδασανίσιως καὶ ἀστέχως ἐγένετο καὶ ἢ μετονομασίαι τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ χωριοῦ εἰς Ἀσημοχώριον.

Ὁδωμοδ τῆς γῆς καὶ εἰς οὐδεμίαν ἐποχὴν συναντῶμεν Λεσκασιτὴν Ἀσημιουργὸν ἢ Σιδηρουργόν. Οὐδὲν ἀσημικὸν ὑπάρχει φέρον ὄνομα Λεσκασιτίου κατασκευαστοῦ καὶ χρονολογίαν. Οὐδεμίαν σοβαρὰ πηγὴν (ἐγγράφους ἢ προφορικὴν) ὑπάρχει περὶ τοῦτου· ἐκτός ἐάν οἱ ἀνοσκαφέντες ἐκεῖ πλῆθου καὶ πυροστιές (*) τινες [ἐλάχιστες, ἴσως, ἀδίδακτες καὶ αὐτῆς] καὶ οἱ ὀλίγοι μεταφορὰ κάττωκε τοῦ Λεσκασιτίου, οἱ ὅποιοι ὑπάρχουσι σὲ κάλλε κοινότητι [ἐπ' εὐθείας κληρο-

[*] Τρίπους πρὸς στήριξιν μαγειρικῶν σκευῶν ἐπὶ τῆς πυρῆς.

ΤΟ ΛΕΣΚΑΤΣΙ. Ἐνα ἀπὸ τὰ γραφικώτατα χωριά τῆς Κονίτης· Ἡλείου.

νομική ή επιμείλιας επιβαρυντική απόδειξις], αποτελοῦν στοιχεία ιστορικά διὰ τὰ ἐνισχύσωμεν τὴν ἐξ Ἀσημουργῶν προέλευσιν τῶν σημερινῶν κατοίκων τοῦ Λεσκατισίου.

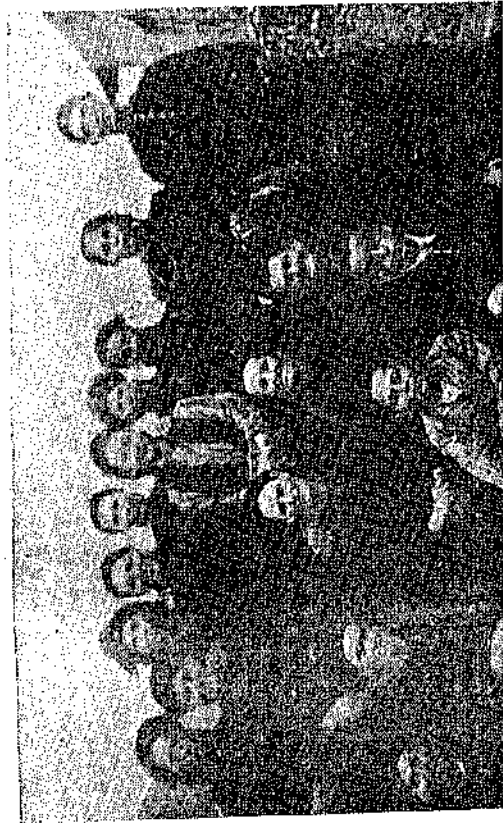
Κατόπιν τούτων—νομίζομεν—ὅτι ἦτο παραθεβιασμένη και ἀποχο: ἢ μετονομασία τοῦ Λεσκατισίου εἰς Ἀσημοχώριον [1] εἶναι ἀνόητοι αἱ ἀνιστόριτοι αὐταὶ συζητήσεις καὶ ἔτι ἀνοητότεροι ἐκείνοι ποὺ τὰς γράφουσιν ἀνεξελέγκτως. Οἱ κάτοικοι Λεσκατισίου ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποκαταστήσουν τὴν παραφθορὰν ταύτην τῆς καταγωγῆς των.

* *

Τὸ σημερινὸ χωριὸ μὲ τοῦ: 350 περίπου κατοίκους τοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μαχαλάδες [τὸν ἐπάνω καὶ τὸν κάτω] μὲ 6ῃ καλοχτιμμένα καὶ καλοπεριποιημένα σπίτια, μὲ διορθωμένους πλατεῖς δρόμους καὶ μ' ἓνα ὄρατο καὶ υγιεινὸ σχολεῖο σ:ὸ μεσοχώρι, μπροστὰ στὲς αὐλὲς τοῦ ὀρειοῦ τρέχει νερὸ, ἀπὸ βρύση, ποὺ τὸ φέρανε ἀπ' τὸ βουνὸ μὲ χρέματα τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Ἀμερικῇ φιλοτιμίων καὶ εὐγενῶν Λεσκατισιωτῶν, πρ' Ἰθαίτζς.

Τὸ Λ σ:ὸ αἰ ἔχει ὠραιότατα καὶ περιποιημένα ἐξωκλήσια: [τὴν Ἀγ. Πρασκουήν, τὸν Ἀγ. Δημό, τὸν Ἀγ. Ἀθανάσιον, τὸν Ἀγ. Σπυρίδωνα, τὸν Ἀγ. Δημήτριον καὶ κοινὸν μὲ τὸν Τσουνέθου τὸν Ἀγ. Κωνσταντίνον], ὅπου γίνονται γιορτὲς καὶ πανηγύρια ζηλευτά. Ἔχει στὴν ἀκρῆ τοῦ χωριοῦ, στὴ ρεμμυτιά τοῦ ποταμοῦ ποὺ ἔχουν χιλιόμετρα

[1] Καὶ ετυμολογικασυνθετικῶς δὲν εὐσταθεῖ ἡ λέξις ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΝ, ἣτις σημαίνει τόπον μεταλλείων ἀσημοῦ [ἀσημοχόου] ἢ ἀγορὰν πωλήσεως ἀσημῶν ἢ ἔδω θελήσωμεν ΑΣΗΜΟΥΡΓΟΥΣ [ἀργίας, κατεσκευασίας ἀσημῶν] τότε τὸ χωριὸ των πρέπει νὰ ὀνομασθῇ ΑΣΗΜΟΥΡΓΟΥΧΩΡΙΟΝ ἢ ΑΣΗΜΙΚΟΧΩΡΙΟΝ καὶ οὐχὶ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΝ ἢ ἄν δὲ πρὸς μνηστευθῇ ὡς παράγωγον τῆς λέξεως ἀσημος ἔτι χειρότερον διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου. Αἱ αὐτὰ ἢ συγκροτησις ἐπιτροπῆς ἐξ εἰδικῶν εἶναι ἐπιβεβλημένη διὰ τὴν μετονομασίαν τῶν χωριῶν μας [ἢν καὶ τὰ παλαιὰ ὀνόματα εἶναι συνδεδεμένα ἀσθητικῶς μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου καὶ τὴν γυγῆν μας] γὰρ νὰ μὴν ἀκούωμεν τὰ κακόηχη καὶ ἀνεπίστατα [ὡς Ὀξυά, Λυκοροάχη κ.λ.] ἀηδιάζοντες καὶ μὴ ἀναγνωρίζοντες τὴν σ:ὸ νήν μας πατρίδα.

ΛΕΣΚΑΣΤΙΤΙΣΣΕΣ: Στὸ μεσοχώρι τοῦ Λεσκατισίου, μὲ τὸς τοπίους τῶν ἐνδημιώσις.

γούδισαι ἀηδόνια καὶ πουλιά λογίων-λογίων καὶ χιλιμοιρολογίαι τόσας καὶ τόσας θλιμένες γυναίκες τοῦ χωριοῦ, γιὰ χαμένους καὶ ταξιδευμένους, μιά πυκνοφυτεμένη πλαγιά πού τὴν στολίζουν δυὰ νερόμυλοι [δὲ ἐπάνω καὶ ὁ κάτω ἢ ὁ Παννουλαϊκὸς καὶ ὁ Χρησταϊκὸς μύλος], εἰ ὅποιοι χωρίζονται ἀπὸ ἕναν πανύψηλον δγκόλιθον [ἄνομαζόμενον ἀκέμη καὶ σήμερον «Πέτρα τοῦ Κωσταντή Χρήστου»], ἔχοντα οχήμα πυραμίδος—μᾶς θυμίζει τὰς ἱερὰς Πυραμίδας τοῦ Χέοπος τῆς Αἰγύπτου—στὰς ἑσχατὰς τοῦ ὁποίου φωληάζουν καὶ κελαιδοῦν πουλιά καὶ καμμιά φορά κτυρνιαζουν γράκια κι' ἀκούονται γρυλισμοὶ καὶ πονεμένες φωνές. Συμβολικὰ ἔλα γιὰ τὴ ζήση μας ἐκεῖ.

Ἐνὸς κτήρα τὸ χωριὸν πλαισιώνεται ἀπὸ δύο παραποτάμους τοῦ Σκραντιοπόρου [τὸν μεγάλον καὶ τὸν μικρὸν λάκκον, ὡς τοὺς ἀποκαλοῦν]—στὴν σὲ κορνίζα μέσα αὐλακωτῆ—καὶ στεφανοῦν αὐτὸν ἀπὸ ἕνα ἀπέραντο, πυκνοφυτεμένο δάσος ἀπὸ πανύψηλα ἡμερα ἔλατα, στήριζα ἑνὸς καὶ μόνον μποροῦν νὰ σιγαλοῦν, χωρὶς νὰ θραξοῦν, τρακόσιοι κλέφτες—κατὰ τὴν Δημοτικὴν μας ποίησιν—πεῦκα, δξυές, δροῦς κ. λ. μὲ ἄγρια ζώα καὶ πουλιά ξωτικά, μὲ κρυστάλλινα νερὰ μέσα καὶ τοπετα ἀσυλήπτου ὠραιότητος, [ὡς τὸ Κρουσηγάδε, Νυζερδὲ, Ἀη-Ληᾶς, Στενὸ, Λειβάδι, σιου Κωσταντῆ Χρήστου κ. λ.] στὸ Βαρτζουμπάνι καὶ Γκόλιε, σ'ὰ δυὸ αὐτὰ βιωνὰ τοῦ Λεσκαϊοῦ πού τόσους οκληροὺς ἀγῶνας κατέβαλε γιὰ νὰ τὰ κάμῃ δικὰ του ἐπὶ Τευρκοκρατίας [*] καὶ τὰ ὅποια τώρα ἀποτελοῦν πλοῦτον καὶ καύχημα τοῦ χωριοῦ.

[*] Ὁ προπάππος μας ὁ Κωσταντῆ Χρήστος [ἄρχων τότε τοῦ χωριοῦ, στὴς ἐκκλησίες, σὶ ἐμπόριον] πολέμησε σὶν Ἰσταντὸν τοῦ Λεσκαϊοῦ μὲ τὸ Σελιχάρι Ἰνδὲς-σιπὴν τοῦ Λεσκαϊοῦ, Τουργκιανδῶν καὶ Ἰταλῶν τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ τῶν Ἰωννέων—γιὰ νὰ μὴν τὸ κάμῃ τοιφήλι του δικόσιν καὶ τὸν ἐπὶ τὸν μὲ ἄλλους Λεσκαϊοὺς ἐνδὸς ὁ Σελιχάρι εἶχε 300 μίτρινα καὶ πυλικάρια καὶ κέρδιε τὴν ἄνοιαν τοῦ Ἰσταντοῦ γιὰ τὴν μεγάλην του ψυχὴ καὶ θέλησιν. Ἐπειτα καταδιωχθεὶς πολὺ ἀκινδύνως νὰ φρονεθῆ ἀπὸ τὸν ἄρπαγα αὐτῶν Μπῆν [ἐπίσημος ἔγγραφον εἰς Βασ. Γιαννούλην].

Ἱστορικὰ καὶ τουριστικὰ στοιχεῖα, συνδεδεμένα μὲ τὴν ζωὴν τοῦ Λεσκαϊοῦ, εἶναι καὶ τὰ κάτωθι, ἀξία νὰ ἐξετασθῶν καθ' ἡμᾶς, χωρὶς ν' ἀποκλειώμεν τὴν ὑπαρξιν καὶ ἄλλων, ἢ γνωστοποιήσας τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ καθήκον καὶ ἄλλων συγχωριανῶν.

Τὸ κρυφὸ Σχολεῖο.—Σώζεται σὶν Λεσκαῖοι μέσα σὲ μιὰ ἄλλη μεγάλη ρεμματιά, πού ἀρχίζει σύρριζα σὶν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ χωριοῦ, πρὶν ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ ἱερὸ τῆς Παναγίας, τύπος κρυφοῦ Σχολείου ὅπου ἐδιδάχθησαν Ἱστορίαν καὶ πατριωτικὰ τραγούδια. Ὀκτώηχον καὶ ἀριθμητικὴν σὶν ἄμμα σὶν πρόγονοὶ μας πού πήγαιναν κρυφὰ καὶ δειλὰ—ὅπως κι' ἐκεῖνοι μὲ τὸ «φεγγαράκι μου λαμπρὸ κ. λ.»—ἀπὸ ἕνα σεινὸ καὶ σκοτεινὸ θρομάκι, πού εἶναι πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας. [Ἀμιλικὸ—ξενῶν ἤδη καὶ ἐπὶ Τευρκοκρατίας σταθμὸς χωροφυλακῆς].

Ἡ Παναγία.—Παλαιὰ ἐκκλησία, μὲ παλαιὸ, καλλιτεχνικὸ, κάρυον τέμπλο καὶ τὴν παλαιὰν εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κτισμένη ἐπὶ κατωφεροῦς μέσους, σὶν ἀκρὴ τοῦ χωριοῦ.

Χρησίμους τὸ 1913, 1914 καὶ 1915 ὁ ἐπάνω γυναικονίτης καὶ τὸ χαγιάτι τῆς καὶ ὡς Σχολεῖον, ὅπου καὶ ἡμεῖς ἐδιδάχθημεν, μὲ διδασκάλους τοὺς Ζήσην Σούβραν καὶ Ν. Μόσχον, ὁ ὅπολος μᾶς μετέφερε καὶ μᾶς ἐδίδαξε μετὰ σὶν ἔμπροσθεν Ἀμιλικὸ, ὑπὸ συνθήκας τελείως ἀνθυγιεινὰς, λόγῳ κατοχῆς τοῦ σχολεῖου ὑπὸ στρατευμάτων.

Τὸ Ἀρχοντικὸ τοῦ Γιαννοῦλη.—Ἐνα παλαιὸ, πελώριο, τρίπατο σπιτι, παλαιὰς ἀρχιτεκτονικῆς μὲ τοὺς μεγάλους γοντάδες, μὲ τὰ μπάρια καὶ τὰ χρωματιστὰ στρωσάδια, μὲ τὰ πολλὰ δωμάτια, τὰ χειμωνιάτικα καὶ τὰ καλοκαιρινὰ διαμερίσματα—πού χωροῦσαν ὅλο τὸ χωριὸν σὲ καιρὸ κινδύνου καὶ σὲ πανηγύρια—μὲ τὰ μαγαζιά καὶ τὰς μεγάλας ἀποθήκας, τὸ μελεσομάντρι του—τὸ ξεχωριστὸ—κολλητὰ, πού εἶχε μέσα κῆπο, νερὸ καὶ μελίσσια* μὲ τίς αὐλὰς καὶ παραυλὰς του, μανδρωμένες μὲ τοῖ-

χους ύψηλους γιὰ νὰ προφυλάσσηται ἀπὸ ἐπιδρομὰς ληστών, ποὺ τόσες φορές θέλησαν νὰ τὸ καταπατήσουν, στὰ χρόνια τὰ παλιὰ, κ' ἀπέτυχον, [γιατὶ πολεμήσαν μὲ πίστη οἱ ἀδελφοὶ Γιαννοῦλη μέσα ἀπὸ τὸ σπῆτι, πᾶν ἀπὸ φρούρια,] πλὴν μιᾶς φορές—προδοθέντες—πῆραν τότε σκλάβο τὸ Γέρω-Γιαννοῦλη, τὸν ὁποῖον ἀντήλλαξαν μὲ ἓνα Σαχάνι λίρες, ποὺ σῶζεται ἀκόμη, ὡς θλιβερὸν κειμήλιον, στὸ χωριό· καὶ πόσα ἄλλα;...

Τὸ σπῆτι αὐτὸ τῶκουσε ὁ προπάππος μας ὁ Βασιλάης· τὸ μεγάλωσε ὁ παπποῦς μας ὁ Γιαννοῦλης· καὶ τὸ διετήρησε μὲ δόξα καὶ πλοῦτο (ἀπὸ τοὺς βγαίους του καὶ τὴ μιά του κέρη) ὁ μεγαλύτερος γιός του, ὁ Βασιλάκης Γιαννοῦλης, ὁ ὁποῖος ἐζήτησε—καὶ ζῆ ἀκόμη, 85 ἐτῶν—ἔλα τὰ χρόνια στὸ χωριό, ὡς μεγαλέμπορος στὴ περιφέρεια, ὡς κτηματίας μέγας, μὲ χωράφια καὶ κοπάδια καὶ μύλο δικό του, ὡς πρόεδρος καὶ ἐπιτροπὸς στὴ ἐκκλησίαι τοῦ χωριοῦ—χρόνια παλλὰ—μαζὶ μὲ τὸν ἕτερον παπποῦ μας τὸν Γεώργη Κρήστου, ὡς ἀρχεὶ φύλαξ καὶ ἱστορικός τοῦ Λεσκατοῦ.

Ὁ Βασιλάκης Γιαννοῦλης μπορεῖ νὰ μᾶς πῆ χίλια-δυό: γιὰ τὸ χωριὸ καὶ τὸ σπῆτι του, γιὰ τὴ ζωὴ του, ποὺ μοιάζει σὰν θρόλος, ἱστορικὰ, χρήσιμα καὶ εὐχάριστα σὲ κάθε ἄνθρωπον, τὰ ὁποῖα, ἐν καιρῷ, πρέπει νὰ τυπωθοῦν εἰς βιβλίον.

Νέον Σχολεῖον.—Κτίσθηκε τὸ 1908, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, κατόπιν πολλῶν προσκαθειῶν τῆς αὐταθείας τότε ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ τὸν Βασ. Γιαννοῦλην, Γ. Κρήστου καὶ Β. Γεωργίου, στὸ κέντρον τοῦ χωριοῦ, μὲ ὑψηλὰ δωμάτια καὶ παράθυρα καὶ μεγάλες αὐλές, ὅπου γίνονται χοροὶ καὶ πανηγύρια.

* *

Γιὰ ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ ἐκδοθῆ—ἐν καιρῷ—εἰδικὸν τεύχος παλυοέλιδον, ἐπὶ τῇ δάσει ἐγγράφων καὶ ἄλλων

πληροφοριῶν. Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ βοηθήσουν ὅσοι κατέχουσι στοιχεῖα σοβαρά. Πρώτιστον καθήκον ἀλλωστε παντὸς εἶναι ἡ ἀνάδειξις τῆς καταγωγῆς του, τῆς πατρίδος του. Ἡ παραῦσα μελέτη ἔχει χρησιμεύσῃ ὡς ἐπλοῦν προοίμιον.

Ἀθήναι 11-11-39

ΒΑΣ. Κ. ΚΡΗΣΤΟΥ

Ἱατρός

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΑΣ

Ὅσοι ἐπιθυμεῖτε ὅπως τὰ κορίτσια σας μάθουν ἐργασίαν σύμφωνα μὲ τὸν χαρακτήρα καὶ προορισμὸν τῆς γυναικός, μάθετέ τὰ ἔργον προσοδοφόρον. Τὴν ραπτικήν.

Ὁ μόνος οἶκος εἰς τὸν ὁποῖον διδάσκονται τελείως ἡ Κοπτικὴ καὶ Ραπτικὴ, εἶναι ὁ τοῦ **ΟΡΕ** ὁδὸς Περικλέους 44, τηλέφ. 26-391—Ἀθήναι. Ἐν Πειραιεὶ ὁδὸς Ἀλκιβιάδου 17, τηλ. 45-077.

Ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς ταύτης εἶναι πολλὰ Ἡπειρωτόπουλα, εὐγνωμονοῦντα τὸ ἴδρυμα τοῦτο, ὅπου ἐντὸς ὀλίγου χρόνου τοῦ διαστήματος καὶ σχετικῶς μὲ λίγα ἔξοδα, ἔμαθαν τὴν τέχνην ταύτην.

Η "ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΛΛΗ,"

Ἡ ἐπιλεκτὴ συνεργάτις μας κ. Βαρβάρα Θεοδοροπούλου
Λιβαδίτσα [Ἀνεμῶνα]

Βαρβάρα Θεοδοροπούλου-Λιβαδίτσα! Ὅποιος δὲν ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ σύννεγγυς τὴν διάσημον αὐτὴν Κεφαλλοντίτισσαν διανοουμένην, διὰ τὴν ὁποίαν μᾶς

ἐδόθη εὐκαιρία νὰ γράψωμεν εἰς τὸ περυσινὸν «Ἐγκ. Ἡμερολόγιον» καὶ τὸν «Πελασγὸν» δὲν μπορεῖ νὰ σχηματίσῃ γνώμην διὰ τὴν μεγάλην διανοητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ δυνάμιν τῆς.

Ἀριστοκράτιςσα ἐκ καιαγωγῆς! Ἀριστοκράτιςσα τοῦ πνεύματος! Ἀριστοκράτις ἐκ χαρακτῆρος, σχοῦσα τὴν εὐκαιρίαν νὰ εἶναι σύντροφος τοῦ βίου ἐνὸς ἐκ τῶν πλέον ἐξόχων τῆς Θεμέδος λειτουργῶν, τοῦ κ. Θεοδ. Θεοδοροπούλου Εἰσαγγελέως Κορίνθου, τοῦ γνωστοτάτου ἀπὸ τὸν δικαστικὸν κύκλον ὑπηρεστῶν τὴν Δικαιοσύνην, ἐτίμησε καὶ τιμᾷ τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα.

Ἐὰν ὁ Ἑλληνισμὸς ἐγνώρισε καὶ ἐξετίμησε διὰ τῶν ἔργων τῆς τὴν διατρεφέντην Βαρβάραν Θεοδοροπούλου-Λιβαδίτσα (ὑπὸ τὸ φιλολογικὸν ὄνομα «Ἀνεμῶνα») οἱ Ἡπειρώται (Βόρειοι καὶ Νότιοι) ἔχουν ὄχι μόνον ὑποχρέωσιν ἀλλὰ καὶ εὐγνωμοσύνην, διότι ἡ Κεφαλλοντίτισσα «Ἀνεμῶνα» φέρει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου, γραιστὴν κατὰ πολὺ εἰς τὸν δυτικὸν καὶ δὴ μετὰ τὴν Ἀγαρένησιν δυτικὸν τοιοῦτον, τὴν Ἀγγελικὴν ἢ Πάλλη τὴν Ἡπειρώτισσαν, μὲ τὴν ὁποίαν εἶναι τόσο ἐρωτευμένη πού καὶ ἰδιαιτέραν δι' αὐτὴν δμιλίαν διωργάνωσε.

Ἡ «Ἀνεμῶνα» διὰ τὴν ὁποίαν σεμνύνεται ἡ ἰδιαιτέρα πατρίς τῆς, κατέχει τὰ σκῆπτρα μεταξὺ τῶν συγχρότων διανοουμένων Ἑλληνίδων.

Ἐμελέτησεν ὅσον οὐδεὶς ἄλλος ἐκ τῶν ἡμετέρων τὰ ἔργα τῆς ἐν τῇ ξένη (Ἰταλία) γεννηθείσης καὶ

ἀναγραφείσης Ἀγγελικῆς Πάλλη τὰ ὅποια τόσον ἐνεστερνίσθη ὥστε διὰ τῆς γνησίας δημοτικῆς ἀλλὰ γνησίας ἐλληνικῆς γλώσσης ἐν συγγράμματι ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἀγγελικῆ Πάλλη - Βαρθολομαίη καὶ τὸ ἔργο της» ἀπεικόνισε.

Ἡ ἐξιστόρησις τῶν ἔργων τῆς Ἀγγελικῆς Πάλλη, ἡ ἀναπαράστασις τῶν τόσων δραματικῶν ἔργων της, ὁ πατριωτικὸς πόνος ὁ ὅποιος διαφαίνεται διὰ τοῦ πατριωτικοῦ παλμοῦ τὰ ὅποια σαφῶς ὁμιλοῦσιν περὶ τῆς ἀναπαραστάσεως τοῦ ἔργου τῆς Ἀγγελικῆς, τῆς «Ἀνεμῶνας» προναλοῦσιν τὴν εὐγνωμοσύνην παντὸς Ἑπειώτου.

Ἡ «Ἀνεμῶνα» διὰ τοῦ ἔργου της ἐκθειάζει τὴν Ἑπειωτικὴν ψυχὴν καὶ ἐπόστασιν! ἀφορητὴν λαμβάνουσα ἀπὸ τὸ ἐν λόγῳ σύγγραμμά της.

Τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον τοῦ ἔργου της τούτου νὰ ἐκθειάσῃ τις;

Εἰς τὸν πρόλογον ἡ συγγραφεὺς «Ἀνεμῶνα» εἰς τὴν πολὺ ὠραίαν καὶ δημοτικίζουσαν γλῶσσάν της λέγει: «Σὲ ὅλες τίς ἐκτυφλωτικὰς ἀπὸ δόξας σελίδες τῆς ἐνδοξῆς ἱστορίας μας καὶ σ' ὅλες τίς περιόδους της ἀνεξαιρέτως, δὲν ἔπαυσαν νὰ ξεπροβάλλουν οἱ μυθικὰς θυγατέρες της, οἱ ὑφάντριες, Ἑλληνίδες τοῦ μεγαλείου της! Οἱ θυγατέρες οἱ ὅποιες ἢ μὲ τὰ ὄπλα στὰ χέρια ἢ μὲ τὴν πέννα, διεκδικήσαν ἀξιόπρεπα τὰ ἔθνη καὶ ἀνθρωπιστικὰ τους δικαιώματα!»

Ὁ ἀσθενὴς κάλαμός μας ἀδυνατεῖ νὰ περιγράψῃ καὶ ἀναλύσῃ τὸν ὀγκόλιθον τοῦ συγγράμματος τούτου, ἀρκεῖται δὲ εἰς τὸ νὰ σημειώσῃ ὅτι διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἔργου τούτου εἰς μέγα σχῆμα ἐκ σελίδων 200 ἐπὶ χάρτου ἐκτάκτου ἐκτυπωθέντος, σὺν τῇ ἐπιπόνῳ καὶ ἐπιμόνῳ ἐπὶ πλείον' ὅσα ἔτη ἐργασίας, ἀπητήθησαν καὶ ἐξοδεύθησαν 250 χιλ. δραχμαί! τῆς τιμῆς τοῦ ἔργου ὀρισθείσης εἰς 250 δραχμάς.

Τὸ ἔργον τιμᾶ καὶ πλουτίζει τὴν βιβλιοθήκην παντὸς θιασώτου τῆς ἐθνικῆς τοῦ ἱστορίας. Εἰς πάντα δὲ Ἑπειώτῃ, ἐπιβάλλεται ἡ ἀπόκτησις του, ἔστω καὶ μὲ οἰανδήποτε θυσίαν, διότι διὰ τῆς «Ἀγγελικῆς Πάλλη» τιμᾶται καὶ ἐκθειάζεται ἡ Ἑπειωτικὴ καταγωγὴ μας.

Σ.

ΓΕΩΡ. Β. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΛΙΟΣΙΩΝ 71 (Στάσις Καλλιόπης)

ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ ΑΝΔΡΙΚΑ - ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ

Γάντια δερμάτινα καὶ μάλλινα, Τσάντες, Ζῶνες, Ὀμβρέλλες, Ζιλέ, Ζέρσει, Πουλόβερ, Μπλουζες, Κάλτσες, Κασκορσὲ Κιλόντες, Πετσέττες, Μανδύλια, Ὑποκάμισσα, Γραββάτες, Μαλλιά, Κλωστικὰ εἰς ὅλας τὰς ἀποχρώσεις. Πλουσιωτάτη συλλογὴ καλλυντικῶν, ἀρωμάτων κλπ.

ΟΙ ΑΡΜΕΝΙΟΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ο κ. Ἀρθούρος Καλπακιάν

Θεροῦμεν ἡμᾶς εὐτυχεῖς διότι μᾶς δίδεται εὐκαιρία νὰ γράψωμεν ἄλλα διὰ τὸ εὐγενὲς καὶ γενναῖον Ἀρμενικὸν ἔθνος τὸ ὁποῖον θεωροῦμεν ἐφάμιλλον καὶ ὁμοιοπαθὲς μὲ τὴν Βορειοηπειρωτικὴν φυλὴν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐγκαρᾶξει βαθειὰ εἰς τὴν ἱστορίαν τὰς ρίζας των.

Τὴν ἱστορίαν τῆς ἡρωϊκῆς Ἀρμενίας διὰ τὴν ὁποῖαν γράφει ὁ Ἡρόδοτος «οἱ Ἀρόδιοι κατ' αὐτὸν» πολλοὶ ἄλλοι γνωρίζουν, μολοντί καὶ ὁ Στράβων περὶ τούτων ὁμιλεῖ, λέγων ὅτι «ὁ πολιτισμὸς τῶν Ἀρμενίων κατὰ τὸ πλεῖστον

ἦτο Περιοικὸς.» Ἀλλὰ καὶ ὁ Ξενοφῶν ὁμιλεῖ περὶ τῶν Ἀρμενίων. Οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες συγγραφεῖς ἔγραψαν πολλὰ περὶ τοῦ ἔθνους τούτου, ἐκδικεῖσάντες αὐτὸ. Ὁ δὲ Εὐδόξος βαθύτως μελετήσας τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, λέγει ὅτι οἱ Ἀρμένιοι, «τῆ φωνῇ πολλὰ φρουγίζωσιν». Οἱ ἴδιοι Ἀρμένιοι ἠγγέλων τὸ ὄνομά των τοῦτο. Ὠνόμαζον δὲ ἑαυτοὺς Χάιχ καὶ τὴν χώραν Χαγιασιᾶν, λέγοντες ὅτι ὁ προπάτωρ αὐτῶν Χάιχ, ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰαπειοῦ.

Τὸ Ἀρμενικὸν ἔθνος ἔχει δώσει πολλοὺς μεγάλους καὶ σοφοὺς ἄνδρας εἰς τὸ Βυζαντινὸν Κράτος.

Περὶ τῆς πελαιστάτης ἱστορίας τῆς Ἀρμενίας, ἔγραψαν οἱ Ἕλληνες καὶ ἰδίως ὁ Ἡρόδοτος καὶ ὁ Ξενοφῶν, ὡς ἄνωτέρω γράφομεν.

Ἀφορμὴν εἰς ταῦτα μᾶς ἔδωκε μίσι συνέντευξις τὴν ὁποῖαν ἐλάβομεν μὲ τὸν Πρόεδρον τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀρμενικῶν Κοινοτήτων κ. Ἀρθούρον Καλπακιάν. Ὁ κ. Καλπακιάν κατάγεται ἐκ Σμύρνης. Τὸν διακρίνει δὲ μέγας φιλελληνισμὸς.

Ὁ κ. Καλπακιάν πρὸ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς ἦτο μεγαλέμπορος ἐν Σμύρῃ, κάτοχος τῶν μεγάλων καὶ γνωστῶν Καταστημάτων Νεωτερισμῶν «Λούβρο». Ἐδῶ εἶναι ἰδιοκινήτης καὶ διευθυντῆς τῆς ἐν Ν. Ἰωνίᾳ Α. Ἐταιρίας Μεταξοφυγίας ἢ «Ἀφροδίτη» τὰ ὅποια ἀπασχολοῦν πληθὺν ἐργατικῶν χειρῶν.

Ἐλάμεν τὴν τιμὴν ὅπως τυχαίως νὰ τὸν συναντήσωμεν καὶ ἐν τοῦ ἀνεγγυς τὸν γνωρίσωμεν. Ἐν συνεχείᾳ τῆς ὁμιλίας μας μᾶς λέγει:

—«Ἐν Ἑλλάδι, ἐπάρχουν 25-30 χιλ. Ἀρμενίων ἕπαντες σχεδὸν εὐκατάστατοι. Ἀποτυχῶς ἐξ αὐτῶν μόνον 5.000 σχεδὸν ἔχουν ἀποκτήσει τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, τῶν λοιπῶν ἀνιμενόντων τὴν σειρὰ των.

—Ἐπιμεθεῖς εὐτυχεῖς καὶ ζῶμεν εὐδουλοῦμενοι εἰς τὴν δευτέραν πατριδα μας, τὴν Ἑλλάδα. Τὴν θεωροῦμεν τελείως

ιδιάν μας. Τίποτε δὲν μᾶς λείπει, οὐδέποτε ἐθεωρήθημεν ξένοι πρὸς αὐτήν. Ἡ Ἑλλάς πάντοτε, ἰδίως μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν ἀπέδειξεν ἅπασ ἔτι τὸν ἐκπολιτικὸν χαρακτήρα της, τὸν ὅποιον ἐκθειάζει ἅπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος. Ἡμεῖς δὲ θεωροῦμεν ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς διότι ἐνεποτίσθημεν καὶ ἐνεοτερίσθημεν αὐτὴν.

— Ἐχομεν τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ σχολεῖά μας εἰς τὰ ὁποῖα διδάσκεται μὲ πλήρη ἐλευθερίαν ἢ ἐθνικὴ μας γλῶσσα, ἐκ παραλλήλου μὲ τὴν Ἑλληνικήν.

Ἐνταῦθα ἰδρύνει τὸ Ὀρθοδοξικὸν κέντρον τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας, μὲ Ἀρχιεπισκοποῦν τὸν Μακαριώτατον κ. Καραμπέτι Μαζλουμιάν, τὸν τιμῶντα τὸ Ἀρμενικὸν ἔθνος.

— Ἐσχόμεθα δὲ νὰ παρουσιασθῇ εὐκαιρία, νὰ ἀποδείξωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν μας διότι μερὶς ἑνὸς ἀρχαίου ἔθνους συμπεριελήφθη εἰς τοὺς κόλπους μᾶς τοιαύτης Μητέρας τὴν ὅποιαν δὲν θεωροῦμεν μητρικήν, ἀλλὰ Μητέρα μας.

B. ΒΟΪΤΑΣ

Τ. Διευθυντῆς ἱατρὸς «Ἐδαγγελισμοῦ»

Ὁδὸς Πατριάρχου Ἰωαννίμ 20 — Τηλ. 25.311

Ἐπισκέψεις 4—6 μ. μ.

ΤΟ ΖΕΜΠΗΛΙ ΤΟΥ ΚΑΔΗ

Κάποιος Καδῆς ἐνδὲ ἐπαγγελματικῶ δικαστηρίου εἶχε κρεμῶσει ἐπάνω ἀπὸ τὸ δικαστικὸν βῆμα ἕνα ζεμπῆλι ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὄρακιζε τοὺς μάρτυρας.

Ἐνας περιεργὸς ἠρώτησε τὸν Καδῆ διατί δὲν ὄρακιζε τοὺς μάρτυρας ἀναλόγως τῆς ὀνησκευτικῆς τῶν ἀντιλήψεως ἐπὶ τῶν ἱερῶν βιβλίων τῶν ἀπαντᾶ :

— Οὔτε ὁ Χριστός, οὔτε ὁ Μωϋσοῦς, οὔτε ὁ Μωάμεν σοῦ κάμνει κακόν. Ἄντ' αὐτὸ τὸ ζεμπῆλι νὰ φυλαχτῆς. Ἄν μὴ σὶδὸ σπῆτὶ σπῶ αὐτὸ κατεστράφης !

Τί εἶχε συμβῆ. Ὁ Καδῆς συνεφώνησε τὴν οἰκοδομὴν ἐνδὲ σπητιῶ μὲ ἕνα ἐργολάβον ἀντὶ 100 λίρων. Ἡ ἐργασία δὲν εἶχε προχωρήσει οὔτε εἰς τὸ μισὸ ὅταν ὁ ἐργολάβος τοῦ ζητεῖ ἄλλο 100 διότι δὲν ἔφθασαν αἱ πρώται 100 λίραι. Λανεισθεὶς ὁ Καδῆς ταύτας τὰς μετρά. Ἀλλὰ καὶ αὐταὶ δὲν ἔφθασαν καὶ ζητοῦσε ἄλλας 20 διὰ νὰ ἀποπεραιωθῇ ἡ ἐργασία.

Ὁ Καδῆς μὴ ἔχων νὰ μετοήσῃ ἄλλας παύει τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐργασίας ἀλλὰ ἀγοράζει ἀντὶ δύο μετζητίων τὸ ζεμπῆλι τοῦ ἐργολάβου τὸ ὅποιον εἶχε βλα τὰ ἐργαλεῖα τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ κτίστον.

Τὸ ζεμπῆλι λοιπὸν αὐτὸ ἐκρέμασε σὶδὸ δικαστήριον καὶ ἐφόισα τὴν προσοχὴν τῶν μαρτύρων νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσωσι διότι ἂν μὴ αὐτὸ σὶδὸ σπῆτὶ τῶν, τοὺς ἀλλάζει τὸν ἀδόξιστον.

Ὁ Γέρον·Γιαννούλης Λιοκρεπίου (Κονίτσης)
μὲ τὴν Γιαννούλενα.

ΟΙ ΤΖΟΥΤΖΕΔΕΣ ΤΩΝ ΣΟΥΛΤΑΝΩΝ

Οἱ Σουλτάνοι εἶχον τοὺς γελωτοποιούς (τζου-
τζέδες) οἱ ὅποιοι διὰ διαφόρων μέσων διεσκέδαζον
τὴν ἀτίαν τῶν ἀδελφῶν των.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ὁ Σουλτάνος Μαχμούτ ἐπὶ
τῆς ἐποχῆς τοῦ ὁποίου ἔγινεν καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἐπα-
νάστασις, ἦτο ἰώσον δύσθυμος, καὶ οὔτε ἀδὺς ὁ
διάσημος γελωτοποιὸς τοῦ Σελῆμ ἐν κατώγῳσε
να φαιδοδύῃ δάγρον τὴν ψυχὴν τοῦ Σουλτάνου.

Ἀπεισιμμένος ὁ τζουτζές διότι δὲν μπόρσσε νὰ
φέρῃ σιὰ χελεὴν τοῦ Σουλτάνου οὔτε ἓνα μειδίαμα
στοιχοχωρημένος ἐσκέπτετο ὅπου σιτὴν ἀπεισιμίας
τοῦ ἀσυναίσθητος, ἐρωτᾷ τὸν κύριόν του:

— Πατισιάχ, Προῦσα γιὰ κριντίν μ; (Μεγαλει-
ότατε πῆγες σιτὴν Προῦσα;)

— Ἐβει. Νὲ ἔισονν σορῆσορσου; (Μάλιστα.
Διατὶ ἐρωτῶς;)

— Τσούνμι περτι Προῦσαντα κριντίν. (Διότι
καὶ ἐγὼ ἔχω πάγει σιτὴν Προῦσα).

Τοῦτο καὶ μόνον ἤρκεσεν ὥστε νὰ γελάσῃ μὲ
ἄλλην τὴν καρδίαν τοῦ ὁ Σουλτάνος.

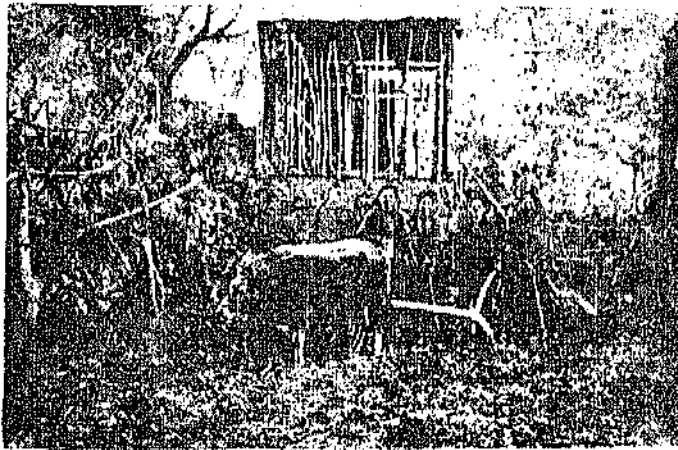
ΠΑΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΝΕΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Διοκίτη μιν ἀπ' τὸ Θεὸ καὶ πὰ χέρια σου. Ἐνήστωγα
δέκα πέντε μέρες γιὰ νὰ μεταλάβω τῆς Παναγίας, ἐφῆς
βμως ἔεχασα καὶ ἔργα λάδι.

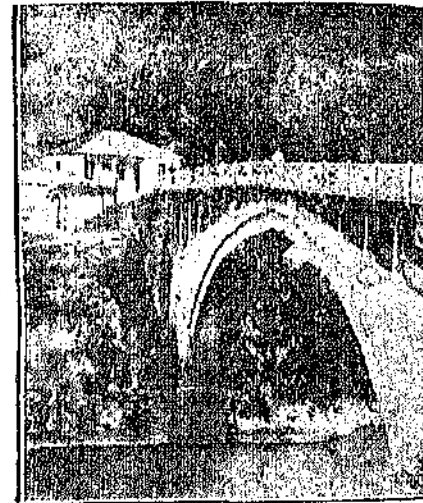
— Μὴ σκοτίζεσαι πρὸς ξαναρχίνα τὴ νηοτεία μὲ τὸ πα-
λὸ ἡμερολόγιον καὶ μεταλαβαίνεις ἀργότερον.

Λεσκατοίδια διπλοκέδ. ζούτες

Γεωργική οικογένεια Λεσκατοίου

Άνω :
"Αγ. Σπυρίδων
Λεσκατοίου

Κάτω :
Έλλην. Σταθμός
επί των Έλληνο-
άλβανικών συνό-
ρων.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
ΚΑΙ
ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ

Γ. ΚΕΡΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 15 — ΑΘΗΝΑΙ

*Τιμαί Χονδρικής Πωλήσεως
'Ασυγκρίσιμοι*

ΑΡΩΜΑΤΑ — ΚΛΛΥΝΤΙΚΑ

ΖΩΝΑΙ — ΚΟΡΣΕΔΕΣ

ΙΑΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΜΕΓΑ ΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ
ΙΩΑΝ. Μ. ΠΕΤΡΙΔΟΥ & ΣΙΑ

“ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ,,
ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

*Μαγειρική βιολογική και ιουρική με τόν περιφημον
πατσών της Κων/πόλεως. Τò κατόχημα διανυκτερεύει.*

ΠΟΤΟΠΟΙΓΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΔΕΛΦΩΝ Ν. ΚΑΛΛΟΓΙΑΝΝΗ

*Πειραιεύς : Δημοσθένους 5
'Αθηνών : 'Αρματογειόνοσ 11
Παράρτημα 'Αθηνών : Σοφοκλέουσ 20 γ*

Β. ΒΟΪΛΑΣ

Υ. Διευθυντής του Εδαγγελισμού
'Οδός Πατριάρχου 'Ιωακείμ 20 — Τηλ. 25311
'Επισκέψες 4—6 μ. μ.

ΘΑΝ. ΣΤ. ΜΑΝΤΕΛΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ
*Δερματολόγος — 'Αφροδισιολόγος
'Αγ. Κωνσταντίνου 14 Τηλ. 'Αθήναε*

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΘΗΝΩΝ—ΟΙ κ. κ. Ν. Τσίπουρας στρατηγός έ. ά. θ. Κοντογιάννη ταγ. έ. ά. (5), Άρ. Γκιόλιας συν)χος Έπιθ. Σχολείων, Β. Χρήστου καθηλόγος-άκτιν)γοι [5], Γ. Δούλης Γέν. άρχι)ταρος έ. ά., Δ. Ντάγκας, Χρ. Καρζής δικηγόροι, Μ. Μιχαηλδης ταμείας Άμερικαν Έξπρές Άδελ, Στοιμούλη, Μ. Πάντος, Μ. Λίτσης, Α. Τζώρης, Θ. Γιαούσης (3), Π. Τούρας, Άδελ. Κάτσαρη [2], Β. Μούτσου, Α. Τσαπουλάρης, Μ. Παοόπουλος Τμημ)ρχης Έπουρ. Προνοίας, Έδ. Πάντος όμοιος, Κ. Ράικας, Φ. Πίση, Θεορ. Βενιακίδης (Έθ. Τσαπέζης), Θ. Κολέσκας, Άρ. Μπέκος ίατρός, Βασ. Μπαζέπουλος, Θ. Πέσσαλας (δεμένος), Φ. Σταύρου, Δημ. Κιώνας, Ν. Μιχαήλ, Α. Νταλίτης Ταγ. έ. ά., Δ. Κυρίτης, Γ. Κυρίτης, Ν. Κιώνος, Σ. Καρας, Γ. Καραγιάννης (10), Κ. Μπειάρης (20), Γ. Ρατσόπουλος, Θ. Ίωσηφίτης, Βλ. Τζεβάνης, Μ. Τσίπης, Σ. Κωσταλάρης, Φ. Τζελάτης (2), Γ. Θεοδοσίου (ταφέρ, Δ. Ζώτος, Ν. Αλιός, Αιδ Παπασπύρος Ζέγγος, Α. Βάρτσι, Ε. Στεργίου, Μ. Άνέστης, Η. Ρώτας συν)χος Γομν)ρχης, Χρ. Παπαδημητρίου συν)χος δημ)λος, Ένωσις Πολιτισιανιτών [3], Φ. Άγγελής όφθαλμολόγος, Α. Παπαγεωργίου Φιδώτας Άνι)ρχης έ. ά., Σμ. Διγενής, Β. Κύρκου ζικηγ., Κ. Τσομπής.

Έδγενεί φροντίδι τοϋ Πανσο. Άρχιμανδρίτου κ. Προκ. Παπαδοπούλου Ιερατ. προέιτ. Γ. Ναού Άγ. Δουκά Παιησιων: Ό Πανσο. κ. Προκ. Παπαδόπουλος [δεμ.], όί κ. κ. Άγ. Συρμακέσης [Άρχιμανδρείο, Ίωάννινων], Έδ. Κουμανταράς, Μ. Κομίνης.

Έδ, ενεϊ φροντίδι τοϋ κ. Άπ. Παπαγεωργίου - Φιλώτα Άνι)ρχου έ. ά. Οι κ. κ. Η. Βασιλάκης Νομάρχης Άρτης

[5], Έμψν Σαδίκ [Χανόπουλον-Άρτης], Κ. Γεωργίου [Παρισιότ)ρη], Άσ. Καθάριος [Έλευσίς], Κ. Κωσταδάρας ίατρός [Βόλος], Σ. Παπαγεωργίου [Έπιθ. Έπουρ. Γεωργίας], Ίω. Μαρνέρης, Ν. Γκιώνης, Κ. Τρικηδήμος συν)ρχης, Γ. Ντάκος συν)ρχης Άνώτ. Διοικητής [Νάυπλιον] [5], Γ. Μανούσος ταγ)ρχης (Έπουρ. Στρατιωτικων), Γ. Καϊζηευαγγέλου συν)ρχης, Β. Φλούλης λοχαγός [Καβάλλα], Δ. Κουτρουβίδας έπίατρος (Άάρισα), Δ. Παπαθανασίου [Θεο] (κη), Μεχ. μετ Σαδίκ [Ίωάννινα], Ε. Θεοχάρης [Έπουρ. Έξωτερικων].

Έδγενεί φροντίδι τοϋ κ. Έδθ. Γιανναροπούλου Έπιθ. Τ.Τ.Τ. Οι κ. κ. Ε. Γιανναρόπουλος, Κ. Νικολαρεζής, ΌΗ. Κωνσταντινίδης, Κλ. Κυδωνιάς, Κ. Άγγελονάρης [δεμένος], Δ. Σταθέλης, Κ. Άμοργιανός όπάλληλοι ΤΤΤ [Σάμος].

ΑΙΓΥΠΤΟΥ ό κ. Γ. Κυριακός [Κάϊρον] 2.

ΑΝΤΟΒΕΡ [Άμερικής]—Έδγενεί φροντίδι τοϋ κ. Έδθ. Ίασιωνίδη Οι κ. κ. Ε. Ίασιωνίδης, Ν. Γκιούλης, Δ. Παπαχρόνης (δεμένος).

ΑΡΙΟΥ ΟΡΟΥΣ—Η Σεβασμία Γ. Μονή Γρηγορίου [2] ό Πανσο. Γέρον Άήλιος Γρηγοριάτης, όί κ. κ. Η. Τιμόλης (δεμ.), Σ. Σαμαράς, Δ. Δήμας, Ήλ. Δεμίρης, Η. Θέμελης Γ. Κολέσκας, Γ. Πίκουλας, Β. Άργυρόπουλος, Σ. Κολεσκόπουλος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ ό κ. Θ. Πυρρόπουλος ταγμ.

ΑΔΑΜΤΡΟΥ ό κ. Έπ. Γραβάνης συν)ρχης έ. ά.

ΑΒΙΑΣ ό κ. Διον. Μοιρέας ταγμ. έ. ά.

ΑΓΡΙΝΙΟΥ όί κ. κ. Δ. Κωσταλάρης, Η. Μπρεβκος

ΑΙΑΝΤΟΥ ό κ. Χρ. Τσιάνης.

ΑΜΗΕΛΟΚΗΠΟΙ Θιο)χης ό κ. Χρ. Άρβαντιδης

Πρόεδρος Κοινότητας.

ΑΡΙΟΣ Όρεσιτικοϋ ό Βορσειηπ. Σόλλογος (κ. Μιχ. Κολίτης) 2.

ΟΥΣΤΕΡ ό κ. Φ. Κυρίτης 10.

ΒΙΝΤΕΦΟΡΑ ό κ. Θ. Κύρκου ό.

ΒΑΡΝΗΣ δ κ. Ι. Πετριδης (Πρόξενος) 2.
 ΒΟΝΙΤΣΗΣ δ κ. Ἡλ. Κωτσάκης.
 ΒΟΣΤΟΝ εἰ κ. κ. Χ. Στεφάνου 2, Θ. Κάτσης 2.
 ΒΡΟΚΤΟΝ δ κ. Ἄνδ. Μπέκας.
 ΒΕΡΡΟΙΑΣ δ κ. Θ. Νικήτας.
 ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ δ κ. Μ. Θεοδοσίου.
 ΓΕΝΕΥΗΣ δ κ. Ν. Οικονομου [2].
 ΓΟΜΑΤΙΟΥ δ κ. Εὐθ. Γεωργιάδης.

ΔΕΑΒΙΝΑΚΙΟΥ—Ἡ παρθεναγωγὸς Ἑλένη Νουτίου,
 Δ. Βελκώνης, Γ. Μουτσας, Θ. Τσιολίνης, Ι. Παπακαστερά-
 νου, Δ. Χ. Βελκώνης.

ΔΕΜΒΙΑ δ κ. Ν. Παπαδημητρίου 5.
 ΔΡΑΜΑΣ—Οἱ κ. κ. Ἡρ. Κασνέτης Διότης Ἐθν. Τρα-
 πέζης 2, Β. Πάγκος 3, Ἡλ. Γρηγορίου 3, Α. Φωτοῦρος 2,
 Ε. Μπελούτσος.

ΔΕΤΡΟΓΕΤ δ κ. Κ. Δέδες 10.
 ΕΔΕΣΣΗΣ δ κ. Ν. Δεσποτόπουλος.
 ΗΡΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ—Οἱ κ. Θ. Χατζηθεοφίλου ἰατρός
 (2), Δ. Μπότσης, Κ. Μεγαλιδης (2).

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ—Οἱ κ. κ. Χ. Σωτηρόπουλος χη-
 μικός κτλ., Π. Χατζηανδρέου, Κίμων Σωτηρόπουλος, Θ.
 Σιῶσος, Δ. Κολοβίτσας, Β. Κολοβός, Οἰκογ. Θ. Πικροδά-
 μου, Μάου και Βιμπλές (2), Δ. Ἀβιτζής, Β. Τσοκώτης,
 Ἡρ. Μπαζιζός 5), Θ. Ζήκου, Οἰκογ. Ἀθην. Παπαγιάννη,
 Χρ. Βλασούρης καθηγ., Υἱὸς Μεγαλοῦτος, Ἄντ. Παπα-
 γιάννης, Α. Γερμενλής, Ἡλ. Τερεζής, Κλ. Γκένης δικηγ. 3,
 Κ. Παπᾶς, Μ. Οικονομίδης Ἐπιθ. Οἰκ. ἐφ., Ν. Ραφαηλίδης
 Ἐπιθ. Δασόν, Ν. Κόκουρας, Ἀθ. Νένε, Χαρ. Παλιόπουλος
 ἰατρός, Ε. Παπαδόπουλος ἐλεγκτὴς Τελωνείου (5), Γεωρ.
 Ντόλιας (2), Δ. Σουλίδης (2).

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ—Οἱ κ. κ. Χαρ. Δονάτος, Ε. Κολοβός,
 Χρ. Τσιάνης, Θ. Θεμελής, Ἄδρ. Παπαδόπουλος, Εὐστ.
 Δεῦτος (5).

ΚΑΤΕΡΙΝΗ δ κ. Ἄν. Δαρδιώτης δικηγ. 2.
 ΚΑΣΤΡΙ δ κ. Π. Ζλατόγλου 2.
 ΚΕΡΚΥΡΑΣ εἰ κ. κ. Ι. Κουραμένος, Δ. Κωτσάνωνος,
 Σ. Δημητρίου.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ δ κ. Μ. Κρίκης γυμναστικός 2.
 ΚΑΡΑΪΤΣΑ δ κ. Ἀ. Θ. Θᾶνος.
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ—εἰ κ. κ. Γ. Κυρίσης 2, Θεοδ. Πετριδης,
 Δάμ. Καραμήτρος 10.
 ΚΑΛΛΙΔΕΑΣ δ κ. Μ. Κώτσης.
 ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ—Οἱ κ. κ. Ε. Βλασούρης καθηγητὴς, Φ.
 Παπαματζάρης.
 ΚΗΦΙΣΙΑΣ—εἰ κ. κ. Κ. Σπύρου ἰατρός, Δάξ. Ζήκος,
 Γρηγόριος

ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ δ κ. Μ. Κεχαγιαδάκης ἀνθ' ἰατρὸς 2.
 ΚΙΟΥΡΚΑ δ κ. Χρ. Πρίφτης 2.
 ΚΡΗΕΚΟΥΚΙ εἰ κ. κ. Α. Β. Ζήκος, Γρ. Ζήσης.
 ΚΑΠΑΝΑΡΤΗΣ δ κ. Β. Κούρης.
 ΛΑΡΙΣΗΣ—εἰ κ. κ. Σ. Κώτσης στρατηγός [δεμ.] Μιχ.
 Παπᾶς 2, Φ. Παπᾶς 2, Ἄστ. Παντοῦλης ἀνθ' ἰατρὸς 2, Ἀθ.
 Ἀντωνίου.

ΛΑ ΠΑΤΑ δ κ. Ε. Κούρης 2.
 ΛΕΜΙΣΟΣ δ κ. Θ. Δάλτας.
 ΛΙΜΝΟΤΟΠΟΣ δ κ. Ἰωβ. Βιγαδίνος.
 ΜΑΡΑΘΩΝ δ κ. Κων. Παπᾶς.
 ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ εἰ εἰδ. Παπᾶ Δημήτριος ἀου-
 στᾶνας 2.

ΜΟΝΗ ΒΕΛΑΣ δ κ. Γ. Στεφάνου σπουδιστὴς [δεμ].
 Ν. ΚΟΚΚΙΝΙΑ δ κ. Ε. Ροδισσός καμ. ἐ. δ.
 Ν. ΖΙΧΝΗ—εἰ κ. κ. Σ. Κάσσης 2, Χρ. Γυιῶνης, Στέφ.
 Πρίτσας, Δάξ. Κούλιας.
 ΝΑΟΥΣΗΣ—εἰ κ. κ. ὁ Πανσο. κ. Παῖσιος Ραφαηλίδης
 (2), Ε. Βίνας, Βορσισηπ. Σόλλογος [2], Π. Σινδόπουλος.
 ΝΙΚΗΣΙΑΝΗΣ εἰ κ. κ. Η. Κώτσης 2, Α. Κώτσης 2.

ΝΕΑΠΟΛΙΣ δ κ. Ι. Σιδέρης β.
Ν. ΥΟΡΚΗ—Ι κ. κ. Θ. Χάτσης 10, Ήπειρ. Σύλλο-
γος β, Θ. Μπουφίδης 2.

Ν. ΚΑΛΑΓΡΑΤΕΙΑ δ κ. Α. Δεμίρης 2.
ΝΙΓΡΙΤΑ δ κ. Ν. Ζήκος (βρολ)ποιός β.
ΕΛΑΝΘΗ οί κ. κ. Σ. Κουμάδης φαρμ. β, Σ. Σωτηριάδης

ΕΗΡΟΒΑΔΤΟΝ—οί κ. κ. Δ. Παπαδόπουλος (δημ)λος,
*Αν. Τσουκαλάς κτηματίας, Μ. Καράσας (δημ)λος Όρεινοῦ.
ΟΛΥΜΠΙΑΣ δ κ. Π. Εὐαγγελίου.
ΟΜΝΤΟΥΡΝΓΑΜ δ κ. Α. Λαμπρίδης β.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ—Οί κ. κ. Πανασάλ, Ε. Λεμόνης, Φ. Βήτας,
Ρ. Μαυρόπουλος ιατρός, Σ. Οικονομίδης ιατρός, Κ. Κάστας
Σ. Κάλτσας 2, Ν. Τζοβάνης, Π. Θωμάς καθ., Θ. Πετρίδης
ζυθιον «Ήπειρος» 10.

ΠΡΩΣΟΤΣΑΝΗ δ κ. Χ. Κέντης 2.
ΠΕΤΡΟΥΣΑ δ κ. Κ. Τζαμπάλος β.
ΠΙΘΑΛΙΝΟΝ δ κ. Χρ. Ρίστας.
ΠΟΛΥΤΥΡΟΣ οί κ. αδελ. Παπαδόπουλοι 2.
ΠΟΡΟΣ δ κ. Ι. Σταμκτιού.
ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ δ κ. Θ. Ράκκος 2.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ—οί κ. κ. Δ. Χατζηδάκης (Ζουριδιανός),
Χαρ. Βουλγαράκης.

ΣΩΧΟΣ δ κ. Χρ. Γεωργάκης.
ΣΟΥΘ ΓΚΑΤΕ ή κ. Καίσα Φ. Αίγερη β.

ΣΙΚΑΓΟ δ κ. Ε. Γεώργας β, Ήπειρωτ Σύλλογος «Δω-
δώνη» β.

ΣΦΕΛΙΝΟΣ οί κ. αδελ. Ήτοκαλη 2.

ΣΕΡΡΑΙ δ κ. Σ. Ώρελογάς.

ΣΠΑΤΑ δ κ. Γρ. Ζάτος β.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ—δ Σιδ. Μητροπ. κ. Πολύκαρπος 2, οί κ.
κ. Ε. Τσουμιάνης φαρμ. 2, Π. Άθερμπαχ προϊστ. Τ.Τ.Τ.
Δημ. Μολωνάς.

ΤΑΓΚΑ δ κ. Ήλ. Δημόπουλος ιατρός β.

ΦΑΩΡΙΝΗΣ—οί κ. κ. *Αν. Φρόνιζος 2, Λάζ. Μάνος.

ΧΑΝΙΩΝ—Εὐγενεί φροντίδι τοῦ κ. Ν. Σγουρομάλλη
Συμβ)φρου κτλ. Οί κ. κ. Ν. Σγουρομάλλης, Γ. Παρασκάκης,
Ν. Κλώνας, Ι. Μυλωνάκης, Κ. Φουντουλάκης, *Εμ. Μέφης
Στυλ. Τζωρτζάκης, Γ. Μαρκουλάκης, Χρ. Καυκλάς, Χαρ.
Καπετανάκης, Γ. Παρασκάκης, Στυλ. Κατάκης, Μ. Δα-
σκαλάκης, Σ, Χραλαμπάκης, Γ. Κουντής, Ν. Πλουμιδάκης.

Εὐγενεί φροντίδι τοῦ κ. Ι. Σπυριδάκη.

Ι. Μ. Σπυριδάκης Ταγ)ρχης έ. έ., *Εμμ. Φουρναράκης
πρακτ. άκιοπλαόας, Χ. Λεουκάκης πολ. συντε)χος, Μ. Φωτά-
κης κτηματίας, Μ. Τσόντος όπλαρχηγός, Γ. Ξανάκης γραμ-
ματεὺς *Ερετείου, Χ. Δ. Σπυριδάκης γουμ)ρχης.

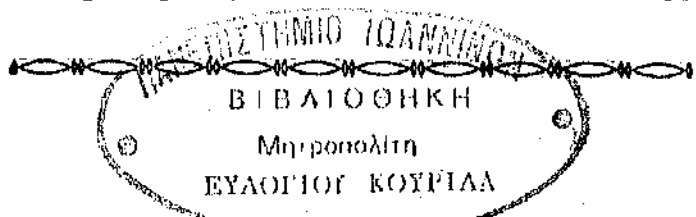
ΧΡΥΣΟΔΟΥΑΗ δ κ. Ήλ. Παπα; (δημ)λος 2.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος	Σελ.	3
"Ύμνος τῆς 4ης Αύγουστου	»	8
Οἱ Φίλοι τοῦ Ἀγῶνος	»	9
Τέσσαρες συμβουλαί	»	12
Ὁ Κυρ-Γιάννης	»	14
Ἡ Ἰωάννης Κουτήφαρης	»	17
Ἐντύπώσεις	»	23
Ὁ ἰατρός Ζαμπακὸς Πασσᾶς	»	27
Ἡ 4η Αύγουστου 1936	»	34
Αἱ πολεμικαὶ χημικαὶ οὐσίαι	»	39
Τὰ ματογυᾶλια τοῦ ἡλίου	»	45
Ὁ Ἕλλην Γαβριάς	»	49
Τὸ παράπονο (ποίημα)	»	53
Τὸ Ἡπειρωτικὸν Σανατόριον	»	54
Τὸ Ἡπειρωτικὸν Τραγούδι	»	59
Ὁ Μπάρμπα Μῆτρος πιστικὸς	»	66
Ὅσα δὲν λησμονοῦνται	»	76
Τὸ Δεσκάτσι	»	81
«Ἡ Ἀγγελικὴ Πάλλη»	»	90
Οἱ Ἀρμένιοι ἐν Ἑλλάδι	»	94
Τὸ ζεμπῆλι τοῦ Καδῆ	»	97
Οἱ Τζουρζέδες τῶν Σουλτάνων	»	99

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ